REGD: NO. H. 18 · విడిప్రతి 0-20 న. పై. · 24-4-64 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 36] · సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి · [సంచిక 17

మెహతాకు మంత్రిత్వం?

ప్లానింగ్ కమిషన్ వుపాధ్యక్షులు శ్రీ అశోక మెహతాకు కేంద్ర మంత్రివర్గంలో స్థానమివ్వబోతున్నారని రూఢిగా తెలుస్తున్నది.

పూర్తి క్యాబినెట్ మంత్రిగా శ్రీ మెహతాకు ప్లానింగ్ శాఖను ఇస్తారట. ఈ మంత్రిత్వ బాధ్యతతోబాటు ప్లానింగ్ కమిషన్ ప్రస్తుత హోదాను కూడా నిర్వహిస్తారట. ఈ విషయమై వారం పది రోజుల్లోనే ఒక ప్రకటన వెలువడుతుందని తెలుస్తున్నది. ఈలోగానే వీరు తన అనుయాయులతోసహా కాంగ్రెసులో చేరనున్నారట.

శ్రీ ఏ. సి. కి పంచాయతీరాజ్య శాఖ?

పరిశ్రమలశాఖలోని కుళ్లును కడిగివేయాలని ముఖ్యమంత్రిపట్టుదల: డాక్టరు చెన్నారెడ్డికి అర్థికశాఖ? వి. బి. రాజుకు మంత్రిత్వం?

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి పరిశ్రమలశాఖలో క్రమక్రమంగా పేరుకుంటున్న కుళ్ళును తొలగించాలనే పట్టుదల కలిగినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇందుకు మొదటిమెట్టు డాక్టర్ మన్నేనారాయణ లక్ష్మీనరసయ్యగారిని పరిశ్రమలశాఖాధిపత్యంనుండి తొలగించడం. కొంతకాలం ముఖ్యమంత్రే ఈశాఖ బాధ్యతనుకూడా వహించవచ్చును. ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారికికూడా పరిశ్రమలశాఖను నిర్వహించాలనేకోరికవుంది. కాని యిది నెరవేరకపోవచ్చు.

విద్యుచ్ఛక్తిబోర్డు మొదట యేర్పడినప్పుడు విద్యుదుత్పాదన, కొత్తప్రాజెక్టుల పరిశోధన, నిర్మాణం, నిర్వహణలను ప్రభుత్వంలోవుంచుకొని కేవలం విద్యుత్ పంపిణీనిమాత్రం బోర్డుకు అప్పగించారు. మొదట పబ్లిక్‌వర్క్సుశాఖ కార్యదర్శినే దీనికి ఛైర్మన్‌గా వేశారుకూడా. కాని మాజీ మంత్రి జె. వి. నరసింగరావు మళ్లీ ఎన్నికలో ఓడిపోయి, సంజీవరెడ్డిగారికి ఒక సమస్యగా పరిణమించినప్పుడు ఆయన్ను బోర్డుకు ఛైర్మన్‌గా వేయదమేగాకుండా, ఛైర్మన్‌గా మంత్రితోసమానమైన హోదా యేర్పాటుచేసి, బోర్డుఅధికారాలను విస్తృత పరచారు. కొత్తప్రాజెక్టుల పరిశోధన, ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం, ఉత్పాదనసంపిణీ కూడా బోర్డుకు అప్పగించారు. అప్పటి నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి సంబంధించినంతవరకు 'ఏ. సి.' కి పనులు బాధ్యతలు లేకుండా పోయాయి.

భారతప్రభుత్వం కోరినట్లుగా రివర్ బోర్డులు, ఇరిగేషన్‌బోర్డుకూడా (ప్రస్తుతం ఇరిగేషన్ ఎడ్వైజరీబోర్డుమాత్రమేవుంది) ఏర్పడితే, ఇప్పుడున్న బాధ్యతలుకూడా తమనుండిపోవు కాబట్టి పబ్లిక్‌వర్క్సుశాఖ బాధ్యతను తొలగించి, తమ శక్తిసామర్థ్యాలకుతగిన మరోశాఖను, పరిశ్రమలశాఖలాంటిదాన్ని, తమకివ్వమని సుబ్బారెడ్డిగారు కొంతకాలంక్రితమే ముఖ్యమంత్రిని కోరారట.

'ఏ. సి.' కోరిక ప్రకారం పరిశ్రమలశాఖను ఆయనకు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఇవ్వకపోవచ్చును. కాని తమస్వాధీనంలో ప్రస్తుతముంటున్న ఆర్థిక శాఖను డాక్టర్ చెన్నారెడ్డికి ఇచ్చి, చెన్నారెడ్డిగారు నిర్వహిస్తున్న పంచాయతీ రాజ్యంశాఖ 'ఏ.సి.'కి బదిలీ కావచ్చును. వి. బి. రాజుగారు మంత్రివర్గంలో చేరడం ఖాయంగా కనపడుతున్నది కనుక, ఆయనకు ప్లానింగ్ శాఖను ఇవ్వవచ్చును.

గత రెండు సంవత్సరాలలో పరిశ్రమల శాఖకు సంబంధించినంతవరకు నీలం సంజీవరెడ్డిగారు, ముఖ్యమంత్రి పదవిని రెండవసారిగా చేబట్టినప్పుడు, 'శుభ్రమైన, సమర్థవంతమైన' పరిపాలన ప్రజలకిస్తామని చేసిన వాగ్దానం వీమాత్రం చెల్లలేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. చిన్న పరిశ్రమలకు ముడిపదార్థాల పంపిణీ దగ్గరనుంచి, ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్లలో, వర్కుషాపులకు వసతి కల్పించడందాకా, అంతా కుళ్ళేనని చెప్పవచ్చు. అవినీతి, బంధుప్రీతి, ఆశ్రిత పక్షపాతంలాంటివి ఈ శాఖలో పరిపాటై పోయాయి. ప్రతిజిల్లాలోకూడా, ముఖ్యంగా

—కొరకు 7.వ పేజీలో

పరిశ్రమలమంత్రి
డాక్టరు లక్ష్మీనరసయ్య

పాయ్‌స్థానంలో ప్రధాన కార్యదర్శి ఎవరు?

అనంతరామన్? లేక అయ్యంగార్?

మరి రెండు మాసాలలో పురుషోత్తం పాయ్‌గారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి పదవిని విరమించి రిటైర్ అవుతారు. ఆ తరువాత ఆయన టారిఫ్ కమిషన్ అధ్యక్షత వహించవచ్చునని తెలుస్తున్నది. పాయ్‌గారు దాదాపు 40 సంవత్సరాలు ఐ. సి. యస్. ఉద్యోగిగా కార్యనిర్వహణ చేశారు. ఈ కాలంలో హెచ్చుభాగం ఆయన ఆంధ్రజిల్లాల్లో నేగడిపారు. హైదరాబాద్‌లో ఆయనొక ఇల్లును ఈమధ్యనే కట్టుకున్నారు. ఇక్కడే స్థిరపడాలని వారి ఉద్దేశం.

ఆయన స్థానంలో ఎవరిని ప్రధాన కార్యదర్శిగా వేయాలో ప్రభుత్వం ఇంకా నిర్ణయించుకోలేదు. పాయ్‌గారి అనంతరం ప్రస్తుతం రెవిన్యూబోర్డు ప్రథమ సభ్యుడుగావున్న కె. ఎన్. అనంతరామన్‌గారు సీనియర్ ఉద్యోగి. ఆ తరువాత హోం సెక్రెటరీగావున్న యస్. పి. అయ్యంగార్ వస్తారు. కాని రెవెన్యూబోర్డు రెండవ సభ్యులుగా ఉన్న ఎం. టి. రాజుగారు ప్రధాన కార్యదర్శిపదవికై ప్రయత్నంచేస్తున్నారనీ, ఆయనకీపదవి లభింపజేయడానికి పలుకుబడికలవారు యత్నిస్తున్నారనీ తెలుస్తున్నది.

రెవెన్యూబోర్డు ప్రథమసభ్యుని హోదా, ప్రధాన కార్యదర్శి హోదా రెండూ సమానం. అనంతరామన్‌గారిని ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమించే ఉద్దేశం ఏ కారణం చేతనైనా ప్రభుత్వానికి లేకపోయినట్లయితే తనకా పదవిని ఇవ్వవలసిందని ఎస్. వీ.

—కొరకు 7 వ పేజీలో

SHORTLY OPENING

ANDHRA PHARMA DISTRIBUTORS,

(Whole Sale Medical Dealers)

TRUNK ROAD — NELLORE.

Managing Partner

C. C. Subbarayudu Setty.

Distributors for:

A. M. A. LABORATORIES (P) LTD.
HYDERABAD-16.

20 రోజులు మాత్రమే!

20-4-64 మొదలు 9-5-64 వరకు

ఈ క్రింది కనుపరిచిన విధంగా

1. వ్యాపారస్తులకు	ఉచితముగా యివ్వబడును
1 కిలో కాఫీపొడి కొన్నవారికి –	100 గ్రా. కాఫీపొడి వుచితం
1 కిలో వక్కపొడి కొన్నవారికి –	100 గ్రా. వక్కపొడి వుచితం
1 డజను శాంపిలు వక్కపొడికి –	1 ప్యాకెట్టు వక్కపొడి వుచితం
2. వినియోగదారులకు	
200 గ్రా. స్పెషల్ కాఫీ కొన్నవారికి–	25 గ్రా. వక్కపొడి వుచితం
3. హోటల్సువారికి	
హోటలు కాఫీపొడిగాని, హోటలు స్పెషల్ కాఫీపొడిగాని కొన్నవారికి	20 కిలోలు కొన్నవారికి బిల్లులు యివ్వబడును. ఆ బిల్లులు చూపించిన వారికి 20" యించెలు సూటుకేసు యివ్వబడును.

అదే దామాషాగా ఎన్ని కిలోలు కొన్నవారికి అన్ని యించెల సూటుకేసులు యివ్వబడును.

సూటు కేసులు మా షాపులో చూడవచ్చును.

కాఫీహోటలువారికి కాఫీ కొన్నపుడు యిచ్చే బిల్లులు చూపించి 10-5-64 తేదిన సూటుకేసులు తీసుకొనిపోవచ్చును.

నిర్మల కాఫీ వర్క్సు

(1) పి. సి. పార్కు దగ్గర ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు * (2) తిప్పరాజువారిసత్రం దగ్గర ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

ఫోన్ : 280.

మాగాణిభూమి బహిరంగ వేలం

*

నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరుతాలూకా, కేటూరు గ్రామములో, వేంచేసియుండే శ్రీ చెన్న కేశవ పిరాంజనేయ స్వాములవారి దేవస్థానము తాలూకు కోరుమాగాణి నెం. 46 రు పట్టా సర్వే నెం. 383 రు, యం 1-33 సెంట్లు మాగాణి భూమిని శ్రీ అసిస్టెంటు కమీషనరువారి సమక్షములో 1964 మే నెల 6 తేది బుధవారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సదరు దేవస్థానము దగ్గర విక్రయమునకు బహిరంగముగా వేలము జరుపబడును.

ఇట్లు,
అల్లూరు శేషాద్రిరెడ్డి,
దేవస్థానము ట్రస్టీ
23-4-64.

గృహనిర్మాణానికి టెండరునోటీసు

*

నెల్లూరు తాలూకా, పొట్లపూడి గ్రామములో వేంచేసియుండు శ్రీ చంద్రమౌళీశ్వర స్వామివారి దేవస్థానం తాలూకు అర్చకుల నివాస గృహ నిర్మాణమునకు 30-4-1964 తేదిన సాయంకాలము 5 గంటలవరకు సీల్డు టెండర్లు తీసికోబడును. ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 9000 లు. శాంక్షను కాబడిన మొత్తం రూ. 7763 లు. టెండరు డిపాజిట్టు రూ. 450 లు. మిగత వివరాలు నెల్లూరు హిందూ దేవాదాయ ధర్మాదాయ ఇన్‌స్పెక్టరువారి ఆఫీసులో తెలిసికోవచ్చును.

కె. భద్రయ్య,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

మాగాణి—మెట్ట భూములు అమ్మబడును

సుమారు 100 ఎకరములు మాగాణి, 185 ఎకరములు మెట్ట భూములు యుక్త గుంట పూరువద్ద నున్నవి. ఈ పూరు నాయుడుపేటకి 7 మైళ్లు. ఇంకా వివరాలు కావాలంటే - ఇంగ్లీషులో యీ దిగువ అడ్రసుకు వ్రాయండి.

C. SIVAPRAKASAM.
15-A, C. N. Krishnaswamiroad
Triplicane - MADRAS-5.

తాళాలు పోయినవి

నెల్లూరు స్టోనుహవుసుపేట పప్పులచిది పార్కువద్దనుండి, సుబేదారుపేట పోను దారి విగ్రహం యీలోపల నాపోర్ట్లో వుండిన గ్రిల్ కీ పేరు వా తాళాలు రెండు. దారమునకు తగిలించివున్నవి - పడిపోయినవి. దొరికినవారు తెచ్చియిచ్చిన యినాం యిస్తాము.

వేణుంబాక సుందరరాజారెడ్డి,
C/o నెల్లూరు ఫార్మసీ,
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

కావలి అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 55 of 1964.
కొమ్మి మారయ్య —వాది.
పేరం లక్ష్మయ్య —ప్రతివాది.

వాది యీ నెంబరున ప్రామిసరీనోటును బట్టి దావా వేసినందుకు ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం పై కోర్టువారు 12-6-64 తేదికి వాయిదా వేసినారు. ఆరోజు పగలు 11 గంటలకు ప్రతివాది కోర్టుకుహాజరై తనకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను.

—వి. వి. శేషగిరిరావు—అడ్వొకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ క్రోధి నామ చైత్ర శుద్ధ ద్వాదశి
శుక్రవారం 24-4-1964

తేక్‌చంద్ కమిటీ సిఫారసులు

మద్యనిషేధం అమలు జరుగుతున్న తీరును పరిశీలించి, దానిని కఠినంగా అమలు జరుపుటకు అవసరమైన చర్యలను సూచించుటకు పంజాబు హైకోర్టు మాజీ జడ్జి శ్రీ తేక్‌చంద్ ఆధ్వర్యాన ప్లానింగు కమిషనుచే నియమింపబడిన సంఘం తన నివేదికను సమర్పించింది.

ఈ సంఘం సిఫారసులన్నీ పూర్తిగా వెల్లడి కాలేదుగాని, ప్రకటింప బడినంతవరకు దాని సిఫారసులు వాస్తవిక దృష్టితోనే కూడివున్నవని చెప్పవలసి వుంటుంది. తేక్‌చంద్ కమిటీ ప్రస్తుతం అమలులో వున్న రాష్ట్రాలలో మద్యనిషేధాన్ని సమర్థవంతంగా నిర్వహించుటకు సూచనలు చేయడమేగాక, ఇంతవరకు ఆ ప్రసక్తే పెట్టుకొనని పశ్చిమబెంగాలు, పంజాబువంటి రాష్ట్రాలలోగూడా దానిని అమలు జరపాలని, ఈ కార్యక్రమాన్ని పదేళ్ళలో పూర్తిచేయాలని సూచించింది. తేక్‌చంద్ కమిటీ పరిశీలనకు సూచింప బడిన ముఖ్యమైన అంశాలు ఇవి: దొంగ సారాయి వుత్పత్తి, అమ్మకం తదితర చట్ట విరుద్ధ కార్యకలాపాల పరిమితి ఏవిధంగావుంది? ఈ అవినీతిని నిరోధించుటకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలి? మద్యనిషేధాన్ని ఇప్పటికంటే సమర్థవంతంగా ఎట్లా అమలుపరచడం? ఇప్పటి మద్యనిషేధ చట్టాలు ఎట్లా వున్నాయి? దీనిని కఠినంగా అమలు జరుగుటకు చట్టాలలో ఇంకేమైనా మార్పులు అవసరమా? మద్యనిషేధాన్ని అమలుజరిపే సిబ్బంది — వారి నియామకం, శిక్షణ పరిస్థితులెట్లున్నాయి? మద్యనిషేధంవల్ల వచ్చిన నష్టమెంత? దానిని అమలు జరుపుటకు అవుతున్నఖర్చెంత? ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపడంలో స్వచ్ఛంద సేవా సంఘాల సహకారాన్ని అత్యధికంగా పొందడంఎట్లా? ఈ ప్రశ్నలన్నిటిని ఈ సంఘం సంవత్సరంపాటు పరిశీలించింది.

స్థూలంగా ఈసంఘం దొంగసారావుత్పత్తి, అమ్మకాలను; నిరోధించుటకు చెడు మద్యాలవల్ల త్రాగుబోతులకు సంభవిస్తున్న ప్రమాదాలను నివారించుటకు, తక్కువ మత్తుగల పదార్థాలు, 40ఏండ్లకు పైబడిన వారికి ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణలో సులభంగా లభ్యమగుటకు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా సిఫారసు చేసింది. ఈ కమిటీ సిఫారసులు రాకముందే మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం మద్యనిషేధాన్ని సడలిస్తూ చేసిననిర్ణయాలతో ఈసిఫారసులు దాదాపు ఏకీభవిస్తున్నవి. ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు కల్లును ఇంకా కొంత స్వేచ్ఛగా అనుమతించవచ్చునని సూచించింది. అయితే ఆ కల్లులోని మత్తు పదార్థం ఎక్కువకాకుండా తగుచర్యలను గూడాసూచించింది. త్రాగుడుకు అలవాటు పడిన గ్రామస్తులకు ఎక్కువ మత్తైన త్రాగుడు పదార్థాలు అవసరంలేదని, అవి దొరకనందున వారు వుపద్రవకారకమైన మత్తు పదార్థాలకు అలవాటు పడుతున్నారని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. అది కొంతవరకు వాస్తవమే. కల్లు, సారాల మీదవున్న నిర్బంధాలను కొంత సడలించి సందువల్ల; ఎక్కువ మత్తులేని ప్రమాదకారులుకాని పదార్థాలను లభింపజేయడంవల్ల మద్యనిషేధ వుల్లంఘనం తగ్గవచ్చు; వాటివల్ల జరుగుతున్న ప్రమాదాలు నివారణకావచ్చు.

దొంగసారా వుత్పత్తిని, వాడకాన్ని నిరోధించడం ఎట్లాఅనేది పరిశీలించిందేకాని; మద్యనిషేధంపై నైతికాదర్శంతో ప్రవేశపెట్టబడిందో, ఆ త్రాగుడును పూర్తిగా అరికట్టుటనుగూర్చి ఈ కమిటీ పరిశీలించకపోవడం, దానికంత ప్రాధాన్యతివ్వకపోవడం పెద్దలోపమే. మద్యనిషేధం అమలుకు ప్రత్యేక సిబ్బంది అవసరం లేదని, ఆ బాధ్యతలు మామూలు పోలీస్ సిబ్బందికే అప్పగించవచ్చునని ఆకమిటీ సూచించింది; కానిమద్యనిషేధంకఠినంగా అమలు జరుపుటకు ఎలాంటి చట్ట సవరణలను సూచించిందో తెలియదు. ఈ కమిటీ సిఫారసులు పూర్తిగా వెల్లడికానిదే వాటి మంచి చెడులనుగూర్చి అభిప్రాయం వెలిబుచ్చలేము.

ఏమైనా ఆర్థిక సమస్యగాగాక, సాంఘిక సమస్యగా తీసుకొని పరిశీలించినా, నేటి అవినీతికర, చట్ట ధిక్కరణ మనస్తత్వ వాతావరణంలో, ఎన్ని చర్యలు తీసుకున్నా, మద్యనిషేధం మంచికంటె, చెడుకే ఎక్కువ దారితీయగలదేమో ననిపిస్తుంది.

ఈ వారం విశేషాలు

దేశంలో కొన్నివర్గాలలో జరుగుతున్న రాజకీయమైన వూహాగానాలను శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి చెల్లా చెదరు చేసింది. శ్రీ నెహ్రూ తర్వాత శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి ప్రధాని కావచ్చునని కొన్నివర్గాలుచేసే వూహాగానాలప్రకారంగా తాను ప్రధాని నెహ్రూకు వారసురాలుగా ప్రధానమంత్రిణి కాబోవడంలేదని, అసలు ప్రభుత్వంలోనే వుండదలచుకోలేదని, విదేశాంగశాఖ మంత్రిణిగావుండమని పలుసార్లు అభ్యర్థనలువచ్చినా, తాను అందుకు అంగీకరించలేదని, హాంగ్‌కాంగ్‌లో పత్రికాప్రతినిధులతో మాట్లాడుతూ శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి స్పష్టంచేసింది.

. . .

ఆమె అమెరికాలో జరుగుతున్న పారిశ్రామికప్రదర్శనలో పాల్గొనడానికివెళ్తూ, హాంగ్‌కాంగ్‌లో రెండురోజులపాటు వర్శించడానికి అక్కడదిగింది. అమెరికాఅధ్యక్షుడు శ్రీ జాన్సన్‌కు ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ వ్యక్తిగతహోదాలో వ్రాసిపంపిన లేఖను తానే స్వయంగా అందజేస్తుందట. అయితే అందులో యేమివివరాలున్నాయో తెలియజేయలేదుగాని, పాకిస్థాన్ చైనాతో మిలాఖత్ అయి విధ్వంసకచర్యలు సాగిస్తున్న విషయాలనుగురించి విపులంగా శ్రీనెహ్రూ జాన్సన్‌దృష్టికితెచ్చారని విషయజ్ఞులు వూహిస్తున్నారు. శ్రీ నెహ్రూ ఇటీవల తన అనారోగ్య సంఘటనతర్వాత ఏ విదేశ నాయకునికీ యిట్లాంటివుత్తరం వ్రాసినట్లు లేదు.

. . .

ఇండియాలో ప్రజాస్వామ్యం పుట్టినప్పటినుంచి అరుప్పుకోటై నియోజకవర్గం నుంచి లోకసభఅభ్యర్థిత్వం ఫార్వర్డ్‌బ్లాక్ నాయకులు శ్రీ ముత్తులింగంతేవార్ చేతులలో వుంటూవచ్చి, ఇటీవల ఆయన మృతివలన యేర్పడిన వుపఎన్నికలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ కాశీనాథదురై ఎన్నికైనారు. స్వతంత్ర, ద్రవిడ మున్నేత్రకళగం వగైరాపార్టీలన్నీ ఏకమై ఫార్వర్డుబ్లాక్‌కు ప్రచారంచేసిన ఈ నియోజకవర్గపు వుపఎన్నికల్లో కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి గెలవడం గమనార్హం.

. . .

కమ్యూనిస్టుపార్టీ రెండుగా చీలిపోతున్నది. ప్రథమంగా ఆంధ్రలో శ్రీసుందరయ్య నాయకత్వాన వేరొక పోటీ కమ్యూనిస్టు పార్టీయేర్పడింది. బొంబాయి, పశ్చిమ బెంగాల్‌లోకూడా యిందుకు దారులు యేర్పడ్డాయి. కమ్యూనిస్టులు యిట్లావుంటే, మా 'దేశదిమ్మరి' అన్నట్లు 'పిచ్చినన్నాసులపార్టీ' (పి. ఎస్. పి.) వారు సోషలిస్టుశిబిరంలోనుంచి బయటపడుతున్నారు. నిన్న, ఇవాళ లక్నోలో పి. ఎస్. పి. లో ఒకవర్గంవారు (అశోకమెహతా వర్గీయులు) కూడి సమాలోచనలు జరుపుతున్నారు, ఏకమ్ముడిగా కాంగ్రెసులో చేరిపోబోతున్నారు. శ్రీ అశోకమెహతాకూడా కాంగ్రెసులో చేరిపోవచ్చు. ఈ విషయమై శ్రీ కామరాజ్‌తో పి. యస్. పి. ప్రముఖులు కొందరుకలిసి చర్చించారు. శుభం!

. . .

సిక్కిం, భూటాన్‌సరిహద్దువైపుగా చైనా సైనిక డివిజన్‌లు కేంద్రీకరింపబడి వున్నవని, అయితే వాటి కదలికలు, స్థావరాలు గురించినవివరాలను వెల్లడిచేయడం ప్రజాక్షేమందృష్ట్యా భావ్యంకాదన్నారు రక్షణ మంత్రి శ్రీ చవాన్. అంటే కొత్తమార్గాల గుండా మరో వుపద్రవంవచ్చే సూచనలేమైనావున్నవా? తస్మాత్ జాగ్రత్త!

. . .

"జూలై రెండవవారంలో జరుగనున్న కామన్వెల్తుప్రధానులసభకు హాజరుకావలసిందిగా వచ్చిన ఆహ్వానాన్ని నేను అంగీకరించాను" అని శ్రీ నెహ్రూ లోకసభలో ప్రకటించడంతో, అన్నివర్గాలవారు హర్షధ్వానాలుచేశారు. ప్రధాని తాము స్వదేశంలోలేనప్పుడు తమపని నిర్వహించేందుకు యెవరినైనా నియమించదలిచారా — అని కొందరుసభ్యులు ప్రశ్నలువేసి ఆరాతీయబోతుంటే, స్పీకర్ శ్రీ నెహ్రూ జూలైలో వెళ్తుండగా ఏప్రెల్‌లోనే యీ విషయం తేవడమెందుకని అనడంతో సద్దుమణిగింది.

. . .

రాజ్యాంగం 17వ సవరణే ఇంతగొడవ లేవదీస్తే— 18వ సవరణ మరింత గొడవ లేవదీయబోతున్నది. ఈ పార్లమెంటుసమావేశంలోనే ఈ 18వ సవరణ విషయమై చర్చకురాబోతున్నది. రాజ్యాంగం 359 సూత్రాన్ని దేశరక్షణచట్టంక్రింద ప్రభుత్వం తీసుకొనేచర్యల ఫలితంగా పరిహారదావా ప్రభుత్వంపైవేసే హక్కును రద్దుచేసేందుకువీలుగా సవరించబోయే బిల్లు అన్నమాట ఇది. ఈ సవరణ ప్రజాస్వామ్య ప్రాథమిక సూత్రాలనే వమ్ముచేస్తుంది. కనుక యీవిషయమై పునరాలోచించవల్సిందిగా 67మంది సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాదులు సమష్టిగా శ్రీ నెహ్రూకు లేఖ వ్రాశారు. శ్రీయుతులు మునికన్నయ్య, విశ్వనాథశాస్త్రి వంటి హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తులుకూడా ఇందులోవున్నారు.

పాఠశాలల వార్షికోత్సవాలు

స్థాపనలో, శిక్షణలో, బోధనా విషయాలలో

కస్తూరీదేవివిద్యాలయ విశిష్టత

స్వర్గీయ శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మ త్యాగఫలంగా ఆవిర్భవించి, శ్రీమతి కస్తూరిబా నామంతో పునీతమై; శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి నిరుపమాన నిరంతర సేవాదీక్షతో నేటి వున్నతస్థితికి వచ్చిన శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ వార్షికోత్సవం 19 తేది కన్నులపండువగా జరిగింది. స్కూలులోస్వర్గీయకనకమ్మగారికిప్రత్యక్షసంబంధంపోయినతర్వాత, గత పదేళ్ళలో ఈ మాత్రం వేడుక జరుగలేదు. ఇంతకాలంగా లోపించిన జీవకళను, చైతన్యాన్ని, విశిష్టతను ఆ విద్యాలయానికి ప్రస్తుత హెడ్మాస్టరు శ్రీ వై. రామయోగి కలిగించారు.

వార్షికోత్సవసందర్భంగా చిత్రలేఖనం, కుట్టు, ఎంబ్రాయిడరీ, విజ్ఞానశాస్త్ర వస్తువుల ప్రదర్శనం ఏర్పాటుచేయబడింది. ఆ ప్రదర్శనాన్ని సహజత్వం వుట్టిపడే ఆ చిత్రాలు కళాశోభితంచేసాయి. అసంఖ్యాకంగా, అపూర్వంగావున్న ఆ చిత్రసంపుటి- విద్యార్థినులువ్రాసినా, మరెవరు వ్రాసినా- ఆ డ్రాయింగు టీచరు శ్రద్ధాసక్తులకు, ప్రావీణ్యతకు ప్రతీకంగా వుండినది. ఆ చిత్రాలుచూచి మెచ్చుకొనని అవాహుతుడు లేడు! ఆశ్చర్యంగావున్న ప్రతిభ అది.

వి. ఆర్. కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఆర్. సుబ్బారెడ్డి పతాకావిష్కరణం జరిపారు. యూనిఫారంలో వున్న 'గర్ల్ గైడ్స్' వందన విన్యాసం గావించారు. ఇతర బాలికలు 'డ్రిల్లు' చేశారు. ముచ్చట గొలిపినది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ రామయోగి విద్యార్థినులచేత 'దేశశక్తి సమగ్రతా సమైక్యతా ప్రమాణం' చేయించారు. రామయోగిగారు ఈ ప్రమాణానికి అత్యంత ప్రాముఖ్యం యిస్తారు; ప్రతిరోజూ అనుష్ఠింపజేస్తారు. ఉద్యోగ ధర్మంగాక, ఒక పవిత్ర కర్తవ్యంగా, చిత్తశుద్ధితో ఆచరించడం అభినందించదగిన విషయం.

తర్వాత రవీంద్ర నాటకకళాలలో సభ, నృత్య సంగీత కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. బడి బాలికలు, స్త్రీలతో నాటకశాల చిత్రవర్ణాలతో కళకళలాడింది. శ్రీ ఆర్. సుబ్బారెడ్డి సభకు అధ్యక్షత వహించారు. ఉపాధ్యాయిని కుమారి సరస్వతి స్వాగతం చెప్పారు. "వాగీశ్వరి వాణి సరస్వతి..." అని శాస్త్రీయబాణీలో విద్యార్థినులు పాడిన ప్రార్థనాగీతం ఔచిత్యంగా, కర్ణపేయంగా వుండినది.

హెడ్మాస్టరు శ్రీ రామయోగి ఒక చక్కని రిపోర్టును చదివారు. స్కూలు విశిష్టతనుగూర్చి వారు ఇలా వివరించారు- "పేనాలు, పెన్సిళ్ళు, పుస్తకాలు, పాఠాలు నెంబరికలు, సారస్వత సమాజాలు, సైన్సు దళాలు అన్నిబళ్ళలో వుంటాయి; ఈ స్కూలులోనూ వున్నాయి. ఐతే వీటికిమాత్రమేగాదు అమరజీవి పొణకా కనకమ్మ గారు భారతజాతిపితసతిపేర ఈ శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయాన్ని స్థాపించినది. ఈ సంస్థ తన ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం గలదని మనం ఎన్నటికీ విస్మరించరాదు. ఆనాటి జాతీయోద్యమ ఫలం ఈ విద్యాలయం... పాఠశాలలోని ప్రతి తరగతికి ఒక ఆదర్శ మహిళానామం యివ్వబడింది. నానావిధ ప్రశస్త నారీరత్నాల పేర్లు పెట్టాం. కనకమ్మ పేర పునాదివేసి, కస్తూర్బాతో శిఖరం అమర్చినాం. నడుమ రుద్రమ, మొల్ల, ఝాన్సీ, బెసెంటు, శారదామాత, సరోజిని, రమాబాయి, దుర్గాబాయి, విజయలక్ష్మి ఆదర్శరాణులుగా వున్నారు."

సంవత్సరం పొడవునా స్కూలులో నిర్వహించిన సభలు సమావేశాలు, వివిధ ఆటలపోటీలలో పాఠశాలకు కలిగిన విజయపరంపరలు వివరించి; బోధన పాఠ్యవిషయాల ప్రత్యేకతనుగూర్చి నివేదికలో ఇట్లా వివరించారు- "ఈ సంవత్సరం 460 మంది బిడ్డలు చదువుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం విడువఫారం సర్కారు పరీక్షకు కూర్చున్నంతమంది— 33 మంది—ఇంతకుముందు ఈ బడినుండి వెళ్ళలేదు. వీరికి చదరాలలో ప్రత్యేకంగా

—కొరవ 12-వ పేజీలో

ఇదీ లోకవృత్తం
లోకసంచారి

★ అమెరికన్ నౌకల రాకలోని మర్మం?
★ అలీవిధానంలోని ధర్మసూక్ష్మం?
★ నిరాయుధీకరణలో సమాధానం
★ జాగర్తా సమావేశం-చైనా, పాకిస్తాన్

మన సముద్రభాగంలోకి అమెరికా నౌకలు రానేవచ్చినవని వింటిమిగదా! వాటిలో అణుశస్త్రసహితమైనవి వుండడం శోచనీయమని మన ప్రధానమంత్రి వ్యాఖ్యానించాడు.

నెహరూ వద్దు బడితే అవి రాకనే పోవును. రావడానికి మన అనుమతి లేదు గనకనే అవి వచ్చినవి. వచ్చినప్పుడు అణుశస్త్ర సహితంగారాక ఊరికే రావడంలో అర్థమేమిటిది?

ఈ మర్మమేమిటో మరింత విపులంగా మనకు తెలియవలసియున్నది.

• • •

అణుశస్త్ర సహితంగా అమెరికా యుద్ధనౌకలు వచ్చినవని మన ప్రధాని బాధపడితే, అసలా యుద్ధనౌకలు హిందూ మహాసముద్రంలోకి ఏలవచ్చినవి? అని జాంజిబార్ ఐ. రా. స ప్రతినిధి ఆవేదన చెందినాడు.

దేశంనుండి ఆదేశాన్ని ఆయన అపేక్షిస్తున్నాడు. అది రాగానే అఫ్రికాదేశాల బృందాన్ని పిల్చి, చర్చించి, తదుపరి ఐరాస భద్రతామండలిలో ఈ విషయాన్ని ఆయన ఫిర్యాదుగా పేర్కొంటాడట.

• • •

జాంజిబార్ ఇంకా ఏమిచేస్తున్నదయ్యా అంటే, విదేశీయులెవరూ ఆ ప్రభుత్వ విదేశ విభాగపు అధికారం లేకుండా లోనికి రాకూడదని శాసించడమైనది. ఇదెందుకయ్యా అంటే అమెరికా యుద్ధనౌకలు జాంజిబార్ పరిసరాలకు వచ్చినట్లయితే భద్రతకోసమై, ఎందుకైనా మంచిదనే వుద్దేశ్యంతో ఈ వుత్తర్వులు చేయబడినవి.

> **లావోస్ విప్లవం**
>
> లావోస్‌లో తిరుగుబాటు జరిగిందన్నారు; ప్రధాని ఫౌమా సు నిర్బంధించారన్నారు. కాని తీరా చూడబోతే ఫౌమా 'ఫ్రీ'గానే వున్నాడు; తిరుగుబాటు పటాపంచలై పోయిందట. ఈ తిరుగుబాటుతో ఏ అగ్ర రాజ్యానికి సంబంధంలేదు. లావోస్ విప్లవం అన్నివిధాలా విచిత్రంగానే కనబడుతుంది.

ఆకాశమార్గానకూడా దేశం మీద, వుత్తర్వులేకుండా, ఎగిరేవారికి జరగబోయే నష్టానికి జాంజిబార్ ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించదు.

• • •

పాశ్చాత్యులే మనకు అత్యధికంగా, పెద్ద ఎత్తున సాయమివ్వగలరు గనక వారితోనే మనంవుంటూ, మన అలీన విధానానికి స్వస్తిచెప్పవలెనని ఆచార్య కృపలానీ అంటున్నారు.

ఈ సందర్భంలో, తెలియక అడుగుతాము—మన అలీనం పాశ్చాత్యులకు యిష్టంగాక వారు మనలను కాశ్మీర్ సమస్యపైనా, ఇతరత్రా తిప్పలు పెడుతున్నారా? లేక వారట్లా తిప్పలుపెట్టే వారేగనక కేవలం వారిని నమ్ముకుని బ్రతకడంకంటె అలీనవిధానమే మేలని యెంచి మనం అలీనులమైనామా?

ఈ ధర్మసూక్ష్మం తెలియక ప్రజలు దేశంలో అల్లాడిపోతున్నారా? దయచేసి ఎవరైనా దీనిని విప్పిచెప్పితే, వారికి ఈ దేశప్రజలు కృతజ్ఞులయ్యెదరు.

• • •

ప్రపంచ తటస్థ రాజ్యాలచర్చ జరిగే సమయంలో ఐ. రా. సమితి సమావేశాలుంటే, చిక్కువస్తుందనే తలంపుతో, ఆ సమావేశాలను వాయిదా వేయమంటున్నారు.

ఈ వాయిదా కోరడంలో మరొక ఉద్దేశ్యమున్నదట.

శాంతిని కాపాడే నిమిత్తం ఐ. రా. స. కియ్యవలసిన బాకీలను యివ్వనందుకు రష్యా సభ్యత్వపు అధికారాలకు భంగం రాకతప్పదని వాదించే పాశ్చాత్యులకూ,

—కొరవ 11-వ పేజీలో

హైదరాబాదు సదస్సు సందర్భంలో ఏర్పాటైన ద్రాక్ష ప్రదర్శనం ప్రారంభోత్సవానికి పోతున్న ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి, మంత్రి శ్రీ పి. వి., వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు శ్రీ విశ్వనాథరెడ్డి, ద్రాక్షోత్పత్తిదారు శ్రీ సానికొమ్ము మాలకొండారెడ్డి ప్రభృతులు.

ద్రాక్షారామమవుతున్న ఆంధ్ర

రైతాంగాన్ని కదలించిన హైదరాబాదు సదస్సు

"పారసీక ధరణి ప్రభవంబుగని, వచ్చి
త్రాంధ్ర రాజ్యమందు నడుగుమోపి
అనఘ మధుర ఫలరసాయనంబుల మమ్ము
తనిపినావు దివ్య ద్రాక్షవల్లి!"

ఇటీవల మూడురోజులపాటు హైద్రాబాదులో జరిగిన ద్రాక్షసంఘ ప్రదర్శనము, సదస్సులో ప్రారంభోత్సవంనాడు ప్రఖ్యాత కవి శ్రీ జాషువా చదివిన "ద్రాక్షారామము" లోనిదే పై పద్యం. సుల్తాన్ బజారులోని ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ హాలులో ఈ ప్రదర్శనాన్ని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రారంభించారు. మంత్రి శ్రీ పి. వి. అధ్యక్షత వహించారు.

ద్రాక్ష పెంపకంలో 'పద్మశ్రీ' బిరుదాన్ని పొందిన శ్రీ రామకోటీశ్వరరావు కృషినిచూసి హైదరాబాద్ నగర పరిసర ప్రాంతాల్లోను, రాయలసీమ జిల్లాలలోను నేడు చాలమంది ద్రాక్షతోటలను పెంచుతున్నారు. ఎకరాకు షుమారు పదిహేను వేలకుపైగా పెట్టుబడి అవసరమౌతున్నందువలన అందరు రైతులకు అందుబాటు కాకున్నా, ద్రాక్షతోటలవల్ల ఎకరాకు

—కొరవ 11-వ పేజీలో

ప్రపంచ ప్రసిద్ధికెక్కిన హైదరాబాదు అనబ్-ఇ-షాహీ ద్రాక్షగుత్తి

రాజాజీ! 'పబ్లిక్ ఎనిమి నెం. 1' ఎవరండీ ఇప్పుడు?

షేక్ అబ్దుల్లా మన నాయకులందర్నీ మాయలో పడవేసి, విడుదలను పొంది, విజృంభించినాడు. కాని, తక్ష, ఇమే చాగ్లా, శాస్త్రి, నెహ్రూ ఎదురుతిరిగి కళ్ళెంబిగించేసరికి, ఆయన తబ్బిబ్బైనాడు. కాస్త కొమ్మదిగి వచ్చినట్లు నటించినాడు; ఆ దిగడంలో మళ్ళీ గాంభీర్యం చూపుతూ న్యాయశాస్త్ర నిపుణుడైన చాగ్లాకు కొంచం పాఠాన్ని ఆరోపించి, తాను భారతరాజ్యాంగ నిర్మాతగనక అందులో కాశ్మీర్ ప్రతిపత్తి నిర్ణయంలో తాను భాగస్వామి గనక చాగ్లాకు తన్ను ఆక్షేపించే అధికారంలేనట్లు వ్యాఖ్యానించాడు. శాస్త్రికి, నెహరూకు తనకు విరోధంగా ఎవరో కొందరు వారి ప్రక్కనచేరి నూరిపోస్తున్నారట. కాగా, తాను 11 ఏండ్లు జైల్లోవున్నపుడు కొందరు జోబీలు నింపుకున్నారట. ఇవన్నీ డొంక తిరుగుడు కబుర్లు. ఇంతలో ఆయనకు అన్య

'స్వయంనిర్ణయాధికారాన్ని మనం సాధించవలసియున్నది. ఆ సమస్య పరిష్కారమైనదని ఇండియా అంటున్నది. అందువలన దాని విషయమై సంభాషణలనవసరమంటున్నది. కాని, మన అధికారాన్ని మనం వదులుకునేదిలేదని భారతీయ నాయకులకు మనం గట్టిగా నచ్చచెప్పవలసియున్నది. ఐతే, మనమేమీ నిర్ణయాలు చేసుకోలేదు. వారితో స్వేచ్ఛగా, ప్రతిబంధకాలేమీ లేకుండా, కాశ్మీర్ ప్రజల పక్షాన, కాశ్మీర్ భవితవ్యంకోసం మాట్లాడదాం.'

అనగా ఇండియావేరు, కాశ్మీరువేరు.

> **వారం...వారం...**
>
> దేశద్రిమ్మరి

వలెను. లేకుంటే అంతా చిందరవందర అవుతుంది.

• • •

రాజాజీ హిందీ వైరుధ్యం హద్దులు దాటింది. ఉత్తరాది హిందీ మూర్ఖులను ఎదిరించడంకోసం దక్షిణాది అ-హిందీ మూర్ఖాగ్రేసరులకు తాను పట్టాభిషేకం చేస్తాడట. మద్రాసులో ద్రవిడ మున్నేత్రకజగం పరిపాలనకువస్తే, హిందీని ప్రజలపై రుద్దేవారికి బుద్ధివస్తుందట. స్వతంత్రపార్టీ ముస్లింలీగ్ పక్షాలు ద్ర. ము. కజగానికి తోడ్పడవలెనట. పార్లమెంట్‌లో ఈ మూడూకలిసి ఒక పక్షంగా వ్యవహరించవలెనట.

ద్ర. ము. కజగాన్ని ప్రభుత్వంలోకి రానిస్తే దేశానికి అపకారం కలగదట. ప్రజలందరి క్షేమాన్ని ద్ర. ము. కజగం

కమ్యూనిస్టుపార్టీవారినికూడా రాజాజీ ఆహ్వానిస్తున్నాడు. ఎందుకు? కాంగ్రెస్ పాలనను పడగొట్టడానికి. కమ్యూనిస్టు పార్టీలో కొందరు నెహ్రూ నీతిని బలపరచేవారుగనక, మిగిలినవారిని ఆ నీతిని విరోధించడానికై తనతో కలియమని పిలుస్తున్నారాయనగారు! పబ్లిక్ ఎనిమి నెంబర్‌వన్ ఎవరండీ ఇప్పుడు దేశానికి?

కాంగ్రెస్ ఒకసారి పరిపాలనలోనుంచి తొలగించబడితే అది సంస్కరింపబడుతుందనే చిత్తశుద్ధితోనే రాజాజీ ఈ పనులన్నీ తలపెట్టినాడనుకుందాము. కాని,

—కొరవ 11-వ పేజీలో

అబ్దుల్లా పాకిస్థాన్ ఏజంటుకాకున్నా, కేవలం ఇండియా మనిషిమాత్రంకాడు

స్థితి వచ్చింది. అట్టి స్థితిలోకూడా ఆయన ఒక సంగతి స్పష్టంచేశాడు: 'ఇండియా—పాక్‌సీమలు సమ్మతించిన కాశ్మీర్ పరిష్కారమే సరియైనది.'

తాత్పర్యం? అబ్దుల్లా పాక్ ఏజంటు కాకున్నా, కేవలం ఇండియా మనిషి మాత్రం కానేకాడు. ఇది మొహమ్మాటికినిజం. మన ప్రధానమంత్రిని కలిసి అబ్దుల్లా ఆ సంగతి రుజావు చేయబోతాడు.

ఈ పంక్తులు వ్రాస్తూవుండగా, అనంతనాగ్‌నుండి వచ్చిన వృత్తాంతం విన్నారా?: కాశ్మీర్‌పక్షాన మహానాయకుడు అబ్దుల్లా! మధ్యలో సాదిక్ ఎవరికి ప్రతినిధి?

ఇట్టి కృత్రిమ పరిస్థితిని, ముందుచూపులేక, కలిగించిన మన పక్షాల నాయకులంతాకూడి, చర్చించి, అబ్దుల్లా నెహ్రూను కలిసేలోపల, కాశ్మీర్ విషయమై మన పరిష్కారం సందర్భపై ఏక నిర్ణయానికి రావలెను. చాగ్లా, శాస్త్రి, నెహ్రూ, రాజాజీ, జయప్రకాశ్, ఆచార్య వినోబాభావే ఆశీర్వాదంతో ఒకచోటకూడి, ఈపని చేయ

అభిలషిస్తుందిగనక పేచీవుండదని రాజాజీ అభిప్రాయం.

రాజాజీ! అబ్దుల్లాను విడిస్తే మనకెంతో శ్రేయస్కరమని అంటివి. అతడు బయటపడి తన పతాక నెగురవేసేసరికి, మనం పురాతనమైన ఆలోచనలను వదిలేసి, కొత్తపుంతలలో ప్రయాణం చేయవలసిందని మనకు సలహా ఇస్తున్నారు మీరు!

అవ్యర్థంగానే వున్నది మీ ద్రవిడ మున్నేత్రకజగ ప్రహసనం! మహా మేధావులు ఎంతటివారైనా సమర్థులు!

సరసమైన - నిర్ణీతమైన ధరలకు

రవిరాజ్ మెడికల్ ఏజన్సీస్

(Ravi Raj Medical Agencies)

ట్రంకురోడ్డు (ఆంధ్రబ్యాంకుయెదుట) నెల్లూరు

ప్రముఖ డాక్టర్లు - ప్రజల ఆదరాభిమానములను చూరగొన్న మందులషాపు.

వై. రామమూర్తి - ప్రొప్రయిటరు.

ఎర్ర కులంలో ముసలం!

కమ్యూనిజం పేరుతో సాగిన కుట్రలెన్నో ఈ సంఘర్షణద్వారా బయటపడనున్నాయి

కమ్యూనిస్టు పార్టీలో ఇరువది సంవత్సరాలుగా సాగుతూండిన అంతర్గత పోరాటం నేడు బహిరంగమై పోయింది. పార్టీ రెండు వర్గాలుగా విడివిడి పోరాడుతున్న వార్తలు నిత్యం పత్రికలలో చూస్తున్నాము. ఈ రెండువర్గాలు ఒకటి రష్యా, మరొకటి చైనా వర్గమని ఇతరులు నామకార్థం చేయడమటుంది, వారికివారే విమర్శించుకుంటున్నారుకూడాను. కావున నేటి భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ చీలికలకు, రష్యా-చైనా తగాదాకూ సంబంధం ఎంతవరకన్నది కూడా ఈ సందర్భంలో తెలుసుకోవడం అవసరం.

నేడు బహిరంగంగా బయటబడిన కమ్యూనిస్టు కుటుంబ కలహానికి బీజాలు 1950లోనే పడ్డాయి. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరం, యుద్ధఫలితాల కారణంగా కమ్యూనిజం తూర్పు యూరోపంతా విస్తృతమైంది. ఆసియాలో పెద్దదేశమైన చైనా కమ్యూనిస్టుల స్వాధీనమయింది. ఈ కారణంగా ప్రపంచంలో మూడవవంతు కమ్యూనిస్టుల అధికారమునకు రాగలిగిలే, కమ్యూనిజంలో తప్పనిసరిఅయిన అంతర్గత అధికార తాపత్రయం పెరగ సాగింది. ప్రథమ ప్రపంచ యుద్ధసమయానికి రష్యా ఒక్కటే కమ్యూనిస్టు రాజ్యం. కావున ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు పార్టీలకు అది గురుపీఠం అయింది. విశాల విశ్వం అంతా కమ్యూనిస్టు ఆదర్శమైనా, అనేక దేశాలలో కమ్యూనిస్టుపార్టీలు అధికారపార్టీలయినప్పుడు, ఏదేశం ఈకమ్యూనిస్టుదేశాలకు ఆదర్శం కావాలనే సమస్య వుండనేవుంది. ఈ విషయం 1949 లో రష్యా, యుగోస్లావియా వైరుధ్యంతో వెల్లడయింది. కాని యుగోస్లావియా చిన్నదేశం కావడం, తూర్పు యూరప్‌లో ఆదేశం వుండడంమూలాన అది ప్రపంచ వ్యాపిత సమస్యకాలేదు.

కాని చైనా వ్యవహారం అలాకాదు. చైనా చాలాపెద్దదేశం. రష్యా యూరప్‌లో వుంటే చైనా ఆసియాలోవుంది. రెండు దేశాలూ కమ్యూనిస్టుదేశాలే అయినా, ప్రపంచ వ్యాపితంగా కమ్యూనిజాన్ని విస్తృతం చేయడం ఇద్దరినమ్మకమూ అయినప్పటికీ, ఎత్తుగడలలో భాటికి తేడాలు రాకతప్పదు. ఎత్తుగడల వైరుధ్యంగా గోచరమైన వివాదం ఒక్కొక్కసారి సిద్ధాంత అవిశ్వాసంక్రిందకు మారవచ్చు. అప్పుడిక రెండూ రెండు శత్రు దేశాలుగా రూపొందవచ్చు. అనంతాకూడ కమ్యూనిజంపేరుతో సాగిపోవచ్చును. కావున రష్యా, చైనా వివాదం వికృతం ధరించుతుందో అప్పుడే చెప్పలేకపోయినా యిది తీవ్రతరమయ్యే అవకాశములే అధికంగా వున్నాయి. ఈరెండు దేశాలమధ్య సంఘర్షణకు దారితీసే సరిహద్దు వివాదాలుకూడా వున్నాయి. రష్యా, చైనాల సరిహద్దులు నాలుగువేలమైళ్ళు. వెయ్యి సంవత్సరాల

భారత కమ్యూనిస్టుల కుమ్ములాట

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య విశ్లేషణ

లిఖిత చరిత్రలో ఈ సరిహద్దు ప్రాంతాలు అనేకసార్లు చేతులుమారివున్నాయి. నేటి రష్యా ప్రకటనలు, చైనా కోరికలు పరిశీలిస్తే ఈ రెండుదేశాలకు సరిహద్దు సంఘర్షణలు తప్పవేమో అనిపిస్తుందికూడాను.

రెండుదేశాలూ మార్క్సు-లెనిన్ పేరుతోనే వ్యవహరిస్తాయి. పరిశుద్ధ కమ్యూనిజం తమ ధ్యేయంగా చాటుతాయి. ఏకపక్ష నియంతృత్వం, పోషణంపేరుతో సంఘ సంపదను స్వాధీనం చేసుకొని దానిని ఒక కొత్తవర్గ యాజమాన్యంతో దోపిడిచేసే కేంద్రీకృత నియంతృత్వంలో ఇద్దరికీ భేదాభిప్రాయం లేదు. ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు పార్టీలద్వారా అన్నిదేశాలలోనూ కలుగజేసుకొని ఏదో విధంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీల అధికారమును నెలకొల్పాలనే ఆశయంలో వైరుధ్యములులేవు. కాని నేటి ప్రపంచ పరిస్థితులలో కమ్యూనిజాన్ని వ్యాపింపచేయుటకు అనుసరించవలసిన ఎత్తుగడలలో 1950 నుండీ తీవ్రమైన వైరుధ్యాలు తలయెత్తాయి. ఇప్పుడవి రష్యా, చైనా వివాదంగా రూపొందినాయి. ఈ వివాదం 1950లో ఆసియాలో ఆయుధ విప్లవాలను ఆపివెయ్యాలని రష్యాసూచించినప్పుడు, తీవ్రమైన వైరుధ్యాలు తలెత్తాయి. ఆయుధపోరాటం నేటి ప్రపంచ రాజకీయ పరిణామంలో ఆశించినఫలితాలు సాధించదు-అని రష్యా నమ్ముతుంది. దీనికి కారణం అమెరికా, దాని మిత్రదేశాలు యుద్ధశిబిరంగా తయారయినాయి. అణుబాంబులు వృద్ధిఅయినాయి. దీనికి వ్యతిరేకంగా రష్యా నాయకత్వాన కమ్యూనిస్టు శిబిరం ఏర్పడింది. అణుబాంబులు వీరికీ వున్నాయి. కావున స్థానిక ఆయుధ పోరాటాలు ప్రపంచయుద్ధంగా మారితే మొత్తం ప్రపంచం ధ్వంసంఅవుతుంది. ఇదిమొదటి కారణం. ఇక రెండవ కారణం ఏ శిబిరంలోనూ లేకుండా తటస్థంగావున్న ప్రపంచంలో చాలాదేశాలు వున్నాయి. ఈ దేశాలలో స్థిరమైన ప్రభుత్వాలుగాని, పటుత్వమైన పార్టీలుగాని లేవు. ఈ దేశాలలో అధికారంలోవున్న పార్టీలలో ప్రవేశించి, పార్టీలను చీలజేసి, అంతర్గత కక్షలులేపి, తద్వారా అధికారంలో ప్రవేశించను పరిస్థితులు పరిపక్వంగా రూపొందినాయి. అంతేగాకుండా ఈ దేశాలలో అధికభాగం తెల్లవారి వలసతత్వమును అనుభవించినాయి కావున అమెరికా శిబిరానికి వ్యతిరేకంగా ఈ దేశప్రజలను పురికొల్పడం తేలికవుతుంది. ఆర్థిక సహాయం, సాంకేతిక సహాయం పేరుతో ఈ దేశ ప్రభుత్వాలకు కమ్యూనిస్టు దేశాలు సన్నిహితం కావడం సులభమవుతుంది. తద్వారా ప్రభుత్వ వర్గాలలో సన్నిహితం కావడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా కమ్యూనిజమంటే పేరుకుపోయినభీతి, ద్వేషం తొలగుతుంది. ఈప్రభుత్వాలకుతోడు ఆయాదేశాలలో ప్రజలను పెద్దఎత్తున ఆర్గనైజ్ చేస్తూవస్తే ఆ బలంతో ప్రభుత్వ వర్గాలలోవున్న తమ వర్గాలను కలిపి అధికారం సులువుగా స్వాధీనంచేసుకొనవచ్చు. ఇది జరగను వీలులేని దేశాలేవయినావుండి, ప్రజలు ఆయుధ విప్లవానికి సిద్ధమయితే, అవి యుద్ధరూపం ధరించకుండా స్థానిక పోరాటంగానే నడుపవచ్చును. యీవిధంగాచేస్తే తటస్థదేశాలను అమెరికా శిబిరంలో కలసిపోకుండా, యుద్ధంరాకుండా, కమ్యూనిజాన్ని విస్తృతం చేయవచ్చును. ఇదీ స్థూలంగా రష్యా వైఖరి.

చైనావాదం తద్వ్యతిరేకమైంది. కమ్యూనిస్టుపార్టీలు అధికారానికిరాలేవు అనుకున్నంతకాలం తటస్థదేశాలు తటస్థంగావుంటున్నాయి. అవిధంగా కమ్యూనిస్టుకూటమిని, అమెరికాకూటమిని వినియోగించుకొని అభివృద్ధినిరోధక ప్రభుత్వాలు తటస్థదేశాలలో స్థిరపడుతున్నాయి. అమెరికాకు, కమ్యూనిజానికిజరిగేపోరాటంలో తటస్థతకు అర్థంలేదు. తటస్థత అనేది ఎత్తుగడేగాని ధ్యేయం కాదు. తటస్థదేశాలలో స్వతంత్రప్రభుత్వాలను స్థిరపడనిస్తే కమ్యూనిజానికి తిలోద

—కొరవ 10-వ పేజీలో

డాక్టరు గోపారెడ్డి-

“ఎవ్వరి మనసూ నొప్పించని సరసుడు. ఇది సద్గుణమో, లోపమో తెలియదు”

—ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి.

“వారి వ్యక్తిత్వంలోనే సాహిత్యంవుంది. వారు నిర్వికారులు. ఆంధ్రకు తలమానికమైన వ్యక్తి”

—న్యాయమంత్రి శ్రీ నరసింహారావు.

నెల్లూరులో చిత్రావిష్కరణం

“శ్రీ గోపాలరెడ్డి కేవలం రాజకీయ నాయకుడు, రాజకీయవేత్తకాదు. అంతకంటే మహత్తరమైన వ్యక్తిత్వంవున్న వ్యక్తి. వారు ఒక అపూర్వత్వాన్ని కూడగట్టుకున్నవారు. సాహిత్య రంగంలో ప్రవేశంవున్న రాజకీయవాదులున్నారు. అయితే వారి వ్యక్తిత్వంలో సాహిత్యం వుండదు. కాని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి వ్యక్తిత్వంలోనే సాహిత్యంవుంది. ఆయనకు సాహిత్యానికి అవినాభావసంబంధం వుంది” అని 19 తేది వుదయం నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు భవనంలో జరిగిన డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి చిత్రపటావిష్కరణ సభకు అధ్యక్షతవహిస్తూ, న్యాయశాఖా మంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి అపూర్వవ్యక్తిత్వాన్ని అతి సహజంగా చిత్రిస్తూ వ్యాఖ్యానించారు.

డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారి రూపపటాన్ని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఆవిష్కరించారు. జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి మంత్రులకు అతిథులకు స్వాగతం చెప్తూ, మద్రాసు, ఆంధ్ర కేంద్రాలలో బహుకాలం మంత్రిగా, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగావుండి జిల్లాకు ఖ్యాతితెచ్చిన శ్రీ గోపాలరెడ్డి జిల్లాపరిషత్తు సభ్యుడుగావడం, వారు సభ్యులుగా వున్నప్పుడు తాను చైర్మెన్‌గావడం తనకు గర్వకారణమని, వారి చిత్రపటావిష్కరింపజేసే అవకాశం లభించడం మహద్భాగ్యమని చెప్పారు. ఈ పటాన్ని శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మి నరసారెడ్డిగారు బహూకరించారని వెల్లడించారు.

పటాన్ని ఆవిష్కరించి ప్రసంగిస్తూ, శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి, శ్రీ గోపాలరెడ్డి గారితో తనకు స్నేహసంబంధాలు కలిగి 28 ఏండ్లు అయినవన్నారు. 1938 లో ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సెలక్షన్ కమిటీ సభ్యు

—కొరవ 9-వ పేజీలో

ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయుటకు భారత కమ్యూనిస్టుల కుట్ర

పెకింగు భక్తుల రహస్య ముసాయిదా పథకం వెల్లడిస్తున్న విషయాలు

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీలోని చైనా వర్గం దేశంలో తిరుగుబాటును లేపి, ప్రభుత్వాన్ని హస్తగతంజేసుకొనుటకు వివిధంగా పథకాన్ని రూపొందించింది, జాతీయ మార్క్సిస్టు అసోసియేషన్ ఆంధ్రశాఖవారు వెల్లడించినటువంటి రహస్య ముసాయిదాపథకం వల్ల తెలుస్తున్నది. ఈ ముసాయిదాను, డాంగే లేఖల నకళ్ళను అందజేయుటకు, శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు 20తేది నెల్లూరులో పత్రికా ప్రతినిధుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసారు.

శ్రీయుతులు మాకినేని బసవపున్నయ్య, పి. రామమూర్తి, హెచ్. ఎస్. సూర్జిత్ సంతకాలతోవున్న ఈ ముసాయిదా ప్రతికలో తమ అనుయాయుల నుద్దేశించి ఈ సంతకందారులు ఇలా అన్నారు. “ఈ చిత్తు ముసాయిదాను అతిముఖ్యమైన రహస్య డాక్యుమెంటుగా వుంచమని కోరుతున్నాము. ఇది పార్టీలో మితవాదుల చేతుల్లో పడితే అది పత్రికలకు ఎక్కుతుంది; తద్వారా అర్థంలేని కంగారు వుత్పత్తిఅయి ప్రశాంత విప్లవచర్యకు అవకాశంవుండదు. కావున మేము పంపించే 250 మంది ప్రముఖులకుతప్ప, ఇతరులకు ఇది అందదని ఆశిస్తున్నాము.” వీరుఇంతగా హెచ్చరించినా, ఈ ముసాయిదాను జాతీయ మార్క్సిస్టు సంఘం అందరిచేతులలో పెట్టగలిగింది.

ఈ ముసాయిదాలో కాంగ్రెస్ బూర్జువా-భూస్వామ్య పార్టీగా, విప్లవ నిరోధకంగా పాలిస్తున్న పార్టీగా చిత్రించబడింది. దీనిని తొలగించి, దీనిస్థానే పీపుల్స్ డెమొక్రటిక్ ఫ్రంటు కొయలిషన్ ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పను తరుణం ఆసన్నమయిందని ముసాయిదాలో వెలిబుచ్చబడింది. కార్మిక వర్గ నాయకత్వాన ఏర్పడే పీపుల్స్ డెమొక్రటిక్ ఫ్రంటు ఒక్కటే నిలిచిపోయిన భారత విప్లవాన్ని సంపూర్ణం చేయగలదని గూడా ముసాయిదాలో స్పష్టంగా ప్రకటించబడింది. విప్లవ స్వరూపం ఈవిధంగా

—కొరవ 9-వ పేజీలో

హిమగిరితైలం

యెంతవేడినైనా తగ్గించగల శక్తిగలది. మెదడు, నేత్రములకు, చలువనిచ్చి శిరోజములను పెంపొందింపచేయును. కన్నడ, కేరళ, తమిళ, ఆంధ్ర దేశములలో అనేక సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి బడసినది.

అన్నిషాపులలోనుదొరకును

RATAN MISRI DEPOT,
Mallikarjunappa St.,
Avenue Road Cross,
BANGALORE-2.

ఉత్తరాలు

★ శిస్తు వసూళ్లలో నిర్బంధ, నిర్దాక్షిణ్య, విచక్షణలు - ప్రజలలో అలజడి
★ వెంకటగిరి గోషా ఆస్పత్రి దుస్థితి
★ పన్నుల వసూలులో ఫస్ట్ పాదిలి!
★ పెదచెర్లోపల్లెకు బస్‌రూట్ కావాలె!

నిర్బంధ శిస్తువసూళ్లు: ప్రజలలో అలజడి

జిల్లాలో శిస్తు వసూళ్లసందర్భంలో అధికార్ల నిర్బంధాలు, పక్షపాతాలు మితిమీరిపోతున్నట్లు తీవ్రమైనఅలజడి వినిపిస్తున్నది. సంపన్నులు, పలుకుబడిగల వారు యెంతబాకీలున్నా వారిప్రసక్తి ఎత్తకోవడంలేదని; పేదవాళ్లు కొద్దిగా బాకీవున్నా చెంబు కంచంతోసూడా వీధిలో పారేస్తున్నారనేఅపవాదులు వినిపిస్తున్నవి. శిస్తులు వసూలుచేయవలసిందే; కాని పేద సాదను, వారి గాథలను, కష్టాలను, సమస్యలను అర్థంచేసుకొని, అవసరమైనపుడు సానుభూతిచూపవలసిన హృదయాన్నిమాత్రం అధికార్లు కోల్పోగూడదు. అసలు ప్రభుత్వబాకీవసూళ్ళలో ప్రభుత్వముగాని, అధికార్లుగాని ఈ మాత్రం శ్రద్ధాసక్తులను, చిత్తశుద్ధిని ఏపీటికాయేడు ప్రదర్శించి వసూలేస్తే, బాకీలు నిల్వలేకుండడంగాక, ఈ కఠినమైన ప్రవర్తనకు అవసరంగాని, ఆస్కారంగాని వుండనేవుండదు. అట్లాగాకుండా, మూడు నాలుగేళ్లు మెత్తగా వుండి, ఒక్కసారి అంతా చెల్లించమంటే పేదవారు చితికి పోవలసిందే! ప్రభుత్వంగాని, అధికార్లుగాని చిన్నరైతులకు సంబంధించిన ఈ సాధకబాధకాలను సానుభూతి హృదయంతో ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

, , ,

కోవూరుతాలూకా సిద్ధీపురంనుండి ఒక రైతు ఇలా వ్రాస్తున్నారు:—

"రివిన్యూఇన్‌స్పెక్టరు గ్రామాధికార్లతో షరీకై వారికి సంబంధించినవారు రెండు పసలీలశిస్తులు బాకీవున్నా వారిజోలికి పోకుండా; ఈపసలీలో రెండువాయిదాలు కట్టి, మూడవవాయిదా చెల్లించవలసిన వాళ్లకు 1 వ నెంబరు డిమాండు ఇవ్వ పారంయిచ్చి, పశువులను జప్తుచేసినట్లు 2 వ నెంబరు ఫారం యిచ్చినట్లు చేవ్రాలు చేసి తీసుకోకుండా జులుంచేసి పశువులను తోలించుకొని, వారిస్వాధీనములో పెట్టుకొని, రైతులపట్ల నీచంగా, అమర్యాదకరంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు చూడండి — శ్రీమతి ఎద్దుల నాగమ్మ

—కొరవ 12-వ పేజీలో

ఆంధ్ర జైలుమంత్రి అభిప్రాయాలన్నీ అమలుజరిగితే

అందరికీ జైలుజీవితమే హాయి

ముఖ్యమంత్రి ఉత్ప్రేక్ష: నెల్లూరుప్రవేశోత్సవం

ఇన్నాళ్లు నెల్లూరులో సబ్ జైలుగా వుంటుండినది ఇప్పుడు జిల్లాజైలుగా స్థాయి పెంచబడి దాదాపు 5 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో కొత్తగా నిర్మాణమైన నెల్లూరు జిల్లా జైలు నూతన భవనాలను 19 తేది వుదయం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రారంభిస్తూ ఒకమాటన్నారు: "ఈ కొత్తగాకట్టిన జైలు గదులు కొన్నింటిలో వున్న ఫ్లష్ అవుట్ లెట్రిన్లు, వంకాలు వగైరా సౌకర్యాలు చూస్తుంటే, హైదరాబాదులో శాసనసభ్యుల హాస్టల్‌కంటే బాగున్నదా అనిపిస్తుంది." అని అన్నారు. ఇది కాస్త అతిశయోక్తికన్నమాటగా కనిపిస్తున్నది. లేకుంటే ఈ మాటే నిజమైతే రాజకీయవేత్తలు శాసనసభ్యులు కావాలనే ఆరాటాన్ని చంపుకొని ఈపాటికి నేరాలైనాచేసి జైళ్లలో తిష్టవేసుకొని వుండే వారుకదా!

ఆయితే ఒకమాటమాత్రం నిజం. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వహయాంలో రెండవతరగతి జైలుగా 1801 లో నెల్లూరులో యిది ప్రారంభమైనపుడు—ఆ రోజుల్లో వుంటే జైలు జీవితానికి యిప్పటి జైలు జీవితానికి ఎంతో తేడావుంది. ముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లుగా- ఆరోజుల్లో జైలులో పొగ్గతాగడానికైనాతం వీలులేకుండా ఎన్నో యిబ్బందులతో, యాతనలతోవుండిన జైలుజీవితం,

ఆంధ్ర జైలు శాఖామంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు

మరి ఇప్పుడు క్రమంగా జైలు రిఫారమ్‌లు నేర సంస్కరణల పేరుతో ఆ కఠినమైన యిబ్బందులన్నీ సడలించబడ్డాయి. క్రమంగా జైలు జీవితంలో కొంత గాలీ, వెలుతురూ ప్రసరించటం మొదలైంది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు యింకోమాటకూడా అన్నారు. "మన న్యాయ, జైలుశాఖమంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారి అభిప్రాయాలన్నీ అమల్లోపెడితే-నేనూ, మీరూ అందరం యికమీదట జైలులో వుంటేనే బాగుంటుందనిపిస్తుంది." ఏమైనా జైలు జీవనవిధానంలో కొన్ని విప్లవాత్మకమైన మార్పులు వచ్చినాయనే చెప్పాలి. "ఆరుబయలు జైలు" అనే పేరుతో నాగార్జునసాగర్ ప్రాంతంలో—గోడలు, కటకటాలు లేకుండా ఆరుబయలు ప్రదేశంలో ఖైదీల చేత కాల్వపని వగైరాపనులు చేయిస్తూ అటు అంతో, ఇంతో సంపాదన చూపించడం; ఇటు దేశాభివృద్ధి కార్యకలాపాలలో పాల్గొనడమనే సంతృప్తి నేరస్తులకు కల్పించడం; వీటివల్ల జైలుజీవితం గడిచిన తర్వాత వాళ్లనుమళ్ళీ మామూలు సాధారణ జీవితంలో ప్రవేశపెట్టడంవంటి ప్రయోగాలైళ్లను నేడు ప్రభుత్వం నడుపుతున్నది. శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి అన్నట్లు- ఈ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పూర్తయినపిదప ఈ ఆరుబయలుజైళ్ళస్థానంలో అగ్రికల్చర్ కాలనీలు యేర్పాటుచేయడం బాగుంటుంది. జైలు ఆవరణలో చిన్నచిన్న లఘుపరిశ్రమలను యేర్పాటుచేసి, ప్రజలను జైళ్ళకు ఆకర్షించడం కాకుండా ఖైదీల దృష్టిని వుపయోగకరమైన పనులవైపుకు మళ్లించే కృషిచేయడంకూడా బాగుంటుంది.

ఈ నూతన జైలు ప్రారంభోత్సవ సభకు అధ్యక్షత వహించిన న్యాయ,జైలు శాఖమంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు మాట్లాడుతూ కొన్ని ఆసక్తిజనకమైన విషయాలు చెప్పారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఖైదీల సంఖ్య దాదాపు 5, 6 వేల మంది వుంటే, అందులో అలవాటుగా నేరాలు చేస్తూ బాగా రాటుదేలిన నేరస్తులు 200 మందికంటే ఎక్కువలేరని, మిగతా వారంతా ఏదో పరిస్థితుల ప్రాబల్యంవల్ల కష్టాలలో ఇరుక్కొని ప్రార్టులోర్డ్డి శిక్షలను పొందినవారే నన్నారు. మరి యిలాంటి వారిని దృష్టిలో వుంచుకొన్నపుడు మన విధానంలో ఎంతో మార్పు రావాలనీ, ఒకరకంగా శాస్త్రీయమైన మన దృక్పథంలో ఎంతో మార్పువచ్చిందని చెప్పారు. ఇందుకు అనుగుణంగా నేరచట్టంలో "కఠిన శిక్ష" (rigorous imprisonment) అనేదాన్ని "కాయకష్టంతోకూడిన జైలుశిక్ష" (imprisonment with labour or work) గా మార్చటం సమంజసంగావుంటుందన్నారు. ఇందుకు ఉద్దాళాసలో "బామషఖల్"

—కొరవ 11-వ పేజీలో

గూడలిలో కోటసమితి బ్రహ్మోత్సవం

రక్తసంబంధంకంటే రాజకీయమైనదే విడరానిది!

నల్లపరెడ్డి సోదరులు తన సోదరులేనని శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి ప్రకటన

నాలుగు రోజులపాటు (10 తేదినుండి 13 తేది దాక) గూడలిలో కోటసమితి బ్రహ్మోత్సవం (మేళా) జరిగింది; నాలుగు రోజులాటికిటలాడే కార్యక్రమాలు; రాష్ట్ర మంత్రులు, రాష్ట్రేతర మహామంత్రులు; మండల నాయకులు, స్థానిక నాయకులు ఉపన్యాసాలుచేయడం; సినిమానటీనటులు వచ్చి, ప్రజలకు కనబడడం; ఏవో నాలుగు మాటలు మాట్లాడి బహుమతులు వగైరాలు పంచిపెట్టడం; ఇవిగాక నాటకాలు, ప్రారంభోత్సవాలు, ఆవిష్కరణోత్సవాలు, ఇతర ప్రదర్శనలు – ఇట్లా క్రిక్కిరిసిన కార్యక్రమ కోలాహలంలో – సమ్మేళన ధ్యేయం సూదిలో దారంలా కల్పిపోయింది. గూడలి ప్రక్కన స్వర్ణముఖిలో వేదిక, స్టాల్స్ అమర్చబడినాయి.

రెవిన్యూ మంత్రి శ్రీ సూకల రామచంద్రారెడ్డి 10 తేది రాత్రి సమ్మేళనాన్ని ప్రారంభించారు. 12 తేది సాయంకాలం మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ భక్తవత్సలం కొత్తపాళెం బ్రాంచిరోడ్డుదగ్గర కామరాజ విగ్రహాన్ని, మన వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ అద్దూరు బలరామరెడ్డి బాలిరెడ్డిపాలెం బ్రాంచిరోడ్డుదగ్గర వివేకానంద విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించారు. భక్తవత్సలంగారి ఆంగ్లోపన్యాసాన్ని శ్రీ బలరామరెడ్డి తెలుగులోకి తర్జుమాచేశారు. 13 తేది సినిమాగోష్ఠిలు వి. మధుసూదనరావు, కాంతారావు, శారద గారలుకూడా పాల్గొన్నారు.

ఇవికాక వుపన్యాసాలుకూడా బోలెడుండినయ్. శ్రీ యుతులు పసుపులేటి సిద్ధయ్యనాయుడు, నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి, మేర్లపాక మునుస్వామి, అద్దూరు కుమారస్వామిరెడ్డి, కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి, ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి, 'ఉపన్యాసమార్తాండ' శ్రీ కోరాబత్తిన చిన్నయ్య వగైరాలంతా వుపన్యాసాలిచ్చారు. చివరంతా కూడా మాట్లాడుతూ కోట, గూడూరు సమితులు ఒకటవుతున్నాయని, కాంగ్రెస్‌నే ఎన్నుకోవాలనికోరారు.

సరే, యువనాయకులు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి ఈ సమ్మేళనంలో ఎంతో వుత్సాహంగాపాల్గొన్నారు. శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి మాట్లాడుతూ ఆంధ్రనుండిమద్రాసుకు సిక్లు

—కొరవ 12 వ పేజీలో

కూనిరాగాలు *

★★★ 'లోకలిస్టు'

పంచాయతీరాజ్య ప్రభలు–2

సబ్సిడీల సంభావనేనా సమితులపని?

పంచాయతీ రాజ్యమొచ్చి గ్రామాలను రాజకీయాల్లో తలమున్కలయ్యేట్టుచేసింది. మనగ్రామస్థులకు రాజకీయాల్లో శిక్షణేమో కాని రుచిని మాత్రం బాగా చవిచూపించింది. ఏమైతేనేం, ఈ రాజకీయ మనస్తత్వం, ఈ రాజకీయ చైతన్య విలసనం పల్లెలో సమృద్ధిగా వుంటున్నదంటే, దేశం విప్లవెంతుందోనని పరిపాలనా వ్యవహారాలపట్ల అపారమైన శ్రద్ధాసక్తులు కూడ దమేరదా! పల్లెల్లో ఉవిరంగా కలవరపర్చిన పంచాయతీరాజ్య కలకలాన్ని ఒక అధునిక కవి వర్ణిస్తున్నాడు చూడండి:—

"భరతమాత తపము
బ్రహ్మాండ ఖాండముగ
ఫలియించినట్టున్న బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు!
ఎందరోకిడిపోల్ యిస్పిపోల్ యాపోలు
పంచాయతీ సమితి ప్రమద గణములతోడ
జయహేష లొనరించు జీపుకారులనెక్కి
గ్రామసీమలనెల్ల కలవెట్టుతున్నారు.
సీతమ్మకోరకునై శ్రీరాముసేనవలె
దిక్కులన్నినిండి పిక్కటిలుతున్నారు!
సామాజికవికాస సౌఖ్యములు సృతియించ
మనగ్రామసీమలను మధియించుచున్నారు!
అటుచూడుమారోడ్లు ఆరామవాటికలు
తేనెటీగలగూళ్ళు దినము గ్రుడ్లుకోళ్ళు
ఇన్నూళ్ళు హైస్కూళ్ళు
ఎనలేని నైటిస్కూళ్లు
అటోటు యినుటోటు అకలంక నూకరము
పొగరాని పొయిలతో బొచ్చుపాస్టేళ్ళతో

—కొరవ 11 వ పేజీలో

భీమవరం డిస్ట్రిక్టు మునసబువారి కోర్టులో

Kovvuru D.M.C. O.S. 92 of 60. B.D.M.C. E.P. 301 of 63.

పట్టపగలు సత్యనారాయణ - సాకిజా - దాగల్లు —వాది.
వ్యాగళ్ళపాటి నారాయణమూర్తి వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వాది, ప్రతివాదుల తాలూకు 8-6-1964 తేదిన యాలముకు తీసుకువచ్చుచున్న స్థిరాస్తి వివరము:-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా. గూటివరం సబు డి॥లో చేరిన కొవ్వూరు గ్రామము తాలూకు ప్రతివాదుల తాలూకు:-

(1) జిరాయితీ పల్లం రీ సర్వే నె. 322 రు, పూరా య 3-22 సెంట్లు
" నె. 323 రు, పూరా య 4-07 సెంట్లు
" నె. 324/1 రు, పూరా య 0-24 సెంట్లు
—కుల్లు:- య 7-53 సెంట్లలో

ప్రతివాదుల తాలూకు జాయింటు అనిర్దిష్టమయిన 1/5 వంతు య 1-50 3/5 సెంట్లు. సర్కారుపాట రూ. 1500/- లు.

(2) డిటో గ్రామము తాలూకు రీ సర్వే నె. 316 రు, య 5-71 ట్లలో ప్రతివాదుల కుటుంబము తాలూకు అనిర్దిష్టమయిన 1/5 వంతు య 1-14 1/5 సెంట్లు. సర్కారుపాట రూ. 1400/- లు.

(3) డిటో సబు డి॥ నిడమర్రు గ్రామము తాలూకు జిరాయితీ పల్లం రీ సర్వే
నె. 149/1 రు, య 1-54 సెంట్లు.
" నె. 153/1 రు, య 1-30 సెంట్లు.
" నె. 115/1 రు, య 3-40 సెంట్లు.
" నె. 115/2 రు, య 0-62 సెంట్లు.
—కుల్లు:- య 7-46 సెంట్లలో

ప్రతివాద్లు తా॥ అనిర్దిష్టమయిన 1/5 వంతు య 1-49 1/5 సెంట్లు టామిస్ని గంధుల నానావిధ ఫలవృక్షములున్నాయనే. సర్కారుపాట రూ. 1500/-

—జి. మోహనదాస్ - వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

జిల్లాపరిషత్తు అసిస్టెంటు ఇంజనీరు బదలీ

జిల్లాపరిషత్తు నెల్లూరు అసిస్టెంటు ఇంజనీరు శ్రీ డి. దశరథరామరెడ్డి అకస్మాత్తుగా కనిగిరికి బదలీ గావించబడడం ఆశ్చర్యకరమైనవిషయంగా అందరినోటా నానుతున్నది.

శ్రీదశరథరామరెడ్డిపరిషత్తునుపాలించే యువనాయకులిరువురికి అత్యంత అనుకూలంగా మెలుగుతుండిన అధికారని వినికిడి. అవినీతికి, అక్రమానికి పాల్పడే వ్యక్తిగాదని, స్వతంత్రుడుగ గూడా పేరు. అలాంటి అధికారి వున్నట్లుండి మార్చి-ఏప్రెల్ సంధి సమయంలో బదలీ గావింపబడుటకు అసాధారణమైన కారణమేదైనా వుండాలని భావింపబడుతున్నది. తమ ఆశ్రితులకు, అభిమానులకు సహాయపడినంత మాత్రాననే సంతృప్తికలిగేకాలం కాదిది; న్యాయమైనా, ధర్మమైనా తమ అహితులకు సహాయపడకుండడం ముఖ్యం. "మా స్థితి కత్తిమీద సాముగా వున్నది." అన్నాడు ఒక ఉద్యోగి. సత్యమైనమాట!

శ్రీ దశరథరామరెడ్డి తన వుద్యోగానికి రాజీనామాయిస్తూ పైకి వ్రాశాడనికూడా ఒక వదంతి. ఇది నిజమా? విచారిద్దాం.

హైవేస్ ఇంజనీరు

నెల్లూరు హైవేస్ డివిజనల్ ఇంజనీరు శ్రీ కృష్ణమూర్తి గారినిగూర్చి చాల గొప్పగా వింటున్నాము. వారి ఋజువర్తననుగూర్చి; ఉద్యోగధర్మ నిర్వహణలో నిర్మొగమాటాన్నిగూర్చి, శ్రద్ధాసక్తులనుగూర్చి విన్నది-హైవేస్ రోడ్లలో అడుగడుగున ప్రత్యక్షంగా కనబడుతున్నది. వీరు రెండు మూడేళ్ళయినా యిక్కడుంటే అవకాశం కలిగితే, జిల్లాలోని హైవేస్‌శాఖ బూజుగీ దులిపి, రోడ్లు - వంతెనలను మంచిస్థితికి తెచ్చి, తన సత్పాలనాముద్రను చెరగకుండా వేసిపోగలరు.

యువకుడైనా, అనతికాలంలో యింత మంచిపేరుదెచ్చుకున్న కృష్ణమూర్తికి మా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాము.

పత్తి నరసింహశెట్టి రాజీనామా

కల్యగిరి రంగనాథస్వామి దేవాలయ ట్రస్టీ పదవికి, మేనేజింగ్ ట్రస్టీ పదవికిగూడా శ్రీ పత్తి నరసింహశెట్టి రాజీనామా యిచ్చారు. స్కీమ్ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా దేవాలయ లావాదేవీలన్నీ డిప్యూటీ కమీషనర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుకు దఖలు పరచడం; డిప్యూటీ కమీషనర్ ఉత్తరువు నియమ విరుద్ధమని కొట్టివేస్తూ, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుకు బ్యాంకుకు పునరాదేశాలు పంపవలసిందిగా దేవాలయ కమీషనర్ ఉత్తరువు జేసినా డిప్యూటీ కమీషనరు దానిని అమలు పరచకపోవడం; ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు గండవరం మార్చబడినా, ఆ వుత్తరువు అమలుజరగకుండా ఆపివుంచబడడం; ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు తనపై చేసిన ఫిర్యాదులను, తన సంజాయిషీ దృష్ట్యా కొట్టివేసి అతనిని మందలించకుండా, తనపై విచారణ సాగించ నిర్ణయించడం...ఈ అన్ని కారణాలతో ఆత్మాభిమానంగల వ్యక్తిగా తన పదవికి రాజీనామా యిస్తున్నట్లు శ్రీ నరసింహశెట్టి కమీషనరుకు వ్రాసిన రాజీనామా లేఖలో తెలియజేసారు.

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు-నరసింహంశెట్టి మధ్య అభిప్రాయభేదాలు ప్రాదుర్భవించి, పెద్దవై, మొన్నటి గరుడసేవరోజు చంద్రబోస్‌మీద విరుచుకపడడం; అప్పటినుంచి అవి తీవ్రతరంగావడం జరిగినట్లుంది. వీటి మీద తీర్పుచెప్పే విషయపరిజ్ఞానంగాని, ప్రత్యక్షసాక్ష్యాధారాలుగాని మనవద్దలేవు. ఇలాంటి విషయాల్లో ఉన్నతాధికార్లు నిష్పాక్షికంగా విచారించి, న్యాయంగా తీర్పు చెప్పడం బాగుంటుంది.

పోస్టుమాస్టరుకు ఫోన్ లేదు!

నెల్లూరు పెద్ద పోస్టుమాస్టరుకే ఫోన్ లేదంటే మీరు నమ్ముతారా? హెడ్‌పోస్టాఫీసులో ఫోన్ వున్నదిగాని, వారికి లేదు. ఇది పబ్లిక్‌కు చాల అసౌకర్యమైన విషయం. వెంటనే ఒకటి పెట్టించుకోండి.

'జమీన్ రైతు'కు హైదరాబాదులో 16 తేది పోస్టుజేయబడిన ఒక బుక్‌పోస్టు 17 తేది నెల్లూరు ముద్రబడి, మేము ఎంత విచారించినా, ఎంత ఆరాటపడినా ఆచూకీ అందక, 18 తేది బట్వాడా చేయబడింది. దానివల్ల మాకెంతో అసౌకర్యము, నష్టము కలిగింది. ఇంతపెద్ద పొరపాటు ఎందుకు జరిగిందో పోస్టుమాస్టరుగారు విచారించడం అవసరం.

ఎవరిదీ శవం?

19 తేది ఉదయం రాచర్లపాడు - తలమంచి స్టేషనులమధ్య రైల్వేక్రింద ఒక 22 ఏండ్ల యువకుడు పడి చనిపోయాడట. ఓవరాయిష్‌షర్టు, సిల్కు అడ్డపంచ ధరించి వుండినాడట. బిట్రగుంట రైల్వే పోలీస్ పంచాయతీ జరిపించి, ఖననం జేసిందట. ఈ శవం ఎవరిదైంది తెలలేదట.

ఉపకారజీవి

వాకాటి వీరారెడ్డి కాలధర్మం

అర్ధశతాబ్దంపాటు రోగార్తులకు నిష్కామంగా, నిస్వార్థంగా సేవజేసి, జీవితాన్ని సార్థకంజేసుకున్న శ్రీ వాకాటి వీరరాఘవరెడ్డి 17 తేది రాత్రి 8-30 గంటలకు మద్రాసులో దివంగతులైనారని తెలియజేయుటకు చింతిస్తున్నాము. వారి వయస్సు 79 సంవత్సరాలు.

నిరాడంబరంగా, క్రమబద్ధమైన జీవితాన్నిగడుపుతూ, ప్రతిక్షణం పరోపకారానికి కాలాన్నివినియోగించి, పరిపూర్ణమానవత్వాన్ని సిద్ధింపజేసుకున్న ధన్యజీవి శ్రీ వీరారెడ్డి. రెండుమాసాలక్రితంవరకు రోగులను వెంటవేసుకొని వైద్యుల చుట్టూ, ఆస్పత్రులచుట్టూ వారు తిరుగుతూనేవుండినారు. చనిపోయేరోజుగూడా పోయినవారితో మామూలుగా మాట్లాడుతుండినారు. ఎటువంటిబాధా లేకుండా ఆ రాత్రి ప్రశాంతంగా కన్నుమూశారు. మనిషిమంచిని మరణకాలమందు చూడమన్నారు. శ్రీ వీరారెడ్డి అలాంటి ఉత్తమమరణాన్ని పొందారు.

అంత్యకాలంలో శ్రీ వీరారెడ్డికి, తనపేరవున్న సత్రంవ్యవహారం తీరని ఖేదాన్ని కల్గించింది. దానితో వారు క్రుంగిపోయారు. నిద్రాహారాలు మానివేశారు. సత్రం అమ్మకాన్ని తాత్కాలికంగా విరమించారనేవార్త తెలిసి కొంత వూరట పొందారు. వారి ఆత్మశాంతికైనా సత్రంవిషయంలో వారిఅభీష్టానికి విరుద్ధంగా జరగకుండటం బాగుంటుంది. మానవసేవలో మాధవుణ్ణిదర్శించిన శ్రీ వీరారెడ్డి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక! వారి ఆప్తీయులకు మా గాఢ సానుభూతిన్ని తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ వీరారెడ్డి మరణానికి సానుభూతితెల్పుతూ, వారిపేరుతోవున్న సత్రాన్ని సక్రమంగా నిర్వహించి, వారి పేరును సార్థకంజేయవలసిందిగా శ్రీ బేజూరు సుబ్బరామరెడ్డిగారు ఒకప్రకటనలో కోరుతున్నారు.

మన సమితులు: 3

సంపన్నము, రాజకీయచైతన్య విలసితమైన బుచ్చి సమితి

రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా సంపన్నమైన బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీ సమితి ఈ రోజునుండి మేళా మహోత్సవాన్ని జరుపుకుంటున్నది. మేళా అనేది మన మాటగాదు; అసలు దానిని ప్రభుత్వమే తొలగించింది. మేళా అనే బదులు సమ్మేళనం అని పిలువమని పంచాయతీ రాజ్యం మంత్రి సలహా యిచ్చారు. కాని మమ్మడిగితే దీనిని సమితి బ్రహ్మోత్సవమనడం అన్నివిధాల సముచితంగా వుంటుంది. మేళాలకు తిరునాళ్ళకు ఏవిధంగా అనుబంధం వుంటున్నదో; మంత్రులకు, సినిమా జీవులకుగూడా అలాంటి సంబంధమే స్థిరపడుతున్నది. ఏదో బ్రహ్మోత్సవ సమయంలోగాని సమితి మేళాలు ఏర్పాటు గావు; మంత్రులతోపాటు సినిమా నటీనటులు వస్తేగాని అవి జరుగవు. ఈ తంటాలంతా ఎందుకంటారా? అచ్చం మేళా అన్నా, కేవలం మంత్రులన్నా జనంరారు. జనాకర్షణకే ఇవన్నీ! బుచ్చి సమితి మేళాగూడా, జనాకర్షణీయమైన కోదండరామస్వామి బ్రహ్మోత్సవాలతోపాటే ఏర్పాటుచేయబడింది.

ఈ సమితి రెండేళ్ళక్రితం ఏర్పడింది ఈ రెండేళ్ళ కాలంలో దానికార్యకలాపాలను పరిశీలిస్తే; ఆ అభివృద్ధికంతే దాని అధ్యక్షులైన శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి దానపరతే అధిక్యంగా కనపిస్తుంది. శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి రైతుగావుండి రాజకీయాలలో ప్రవేశించినవాడు; కాంగ్రెస్ విరోధిగావుండి, విహితుడై, పాలకవర్గానికి సన్నిహితుడైనవాడు. కాని కొందరి వంటే వారు వీరు వారిని వుపయోగించుకోవడం కంటే, వారే వీరిని ఎక్కువగా వాడుకుంటున్నారేమోనని! మనిషి చూడడానికి ఎంత మొరటుగా వుంటారో, అంత నిష్కపటిగూడానేమోనంటారు! ఎంత కటువు అని పేరో అంత భగవద్భక్తుడు. ఎంత మహాస్వామ్య మనస్తత్వపరుడో అంత నిరాడంబరుడు, దురలవాట్లుదూరుడు (కాఫీ, పొగ, వగైరాలను దగ్గరకు రానివ్వడు! బహుశా శాకాహారిగూడానేమో?) ఎంతటి లోభి అంటారో, అంతటి దానశీలిగూడా! సమితిని హస్తగతం జేసుకోవడంలోఎంతటి లౌక్యపుపట్టును ప్రదర్శించాడో, నిత్య పాలనలో అంత నిర్లక్ష్యం గా వ్యవహరిస్తారు. ఎందువల్లనో లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి దానశీలత పొందగలిగినంత పేరు ప్రఖ్యాతులను పొందలేదేమోననిపిస్తుంది. వారు బుచ్చి హైస్కూలు భవనాన్ని బ్రహ్మాండంగా, శాశ్వతత్వమ్మకల్పంగా కట్టించారు. ఇంగ్లీషు మీడియంస్కూలుకు రెండు లక్షలిచ్చారు. జన్నవాడ కామాక్షమ్మ కైంకర్యానికి ఐదారు పదివేలైనా వినియోగించి వుంటారు. నెల్లూరు క్షయాసుపత్రికి పదివేలిచ్చారు. ఇలాంటివి ఇంకెన్నిచేశారో మాకు తెలియదు. కాని ఇన్నిలక్షల త్యాగానికి తగినఖ్యాతి ఎందువల్ల వీరికి చేకూరలేదో నని మా మీమాంస మీమాంసగానే మిగిలిపోతున్నది.

బుచ్చి సమితిలో ఐశ్వర్యంతో తులతూగే గ్రామాలెట్లావున్నాయో, నిత్య వస్తులతో మాడే పల్లెలుగూడా అట్లనేవున్నవి. సమితిలోని 27 గ్రామాలలో 7 గ్రామాలు నాజెల్లా గ్రామాలు. సిమెంటురోడ్లవంటి ఉత్తమ రహదార్లు ఎట్లావున్నాయో, దారి డొంకలేని ప్రాంతాలు అవిధంగానే వున్నాయి. కలిగిరిరిజర్వాయరువంటి పెద్ద నీటి వనర్లు వివిధంగా వున్నాయో, చిన్న గుంటగూడా అధారంలేని ఆ గ్రామాలున్నాయి. ఈవిధంగా బుచ్చి సమితి రాజకీయాలలోవలె భిన్న ప్రకృతులకు, భిన్న వాతావరణానికి, భిన్న స్థాయిలకు-ప్రమాణాలకు నెలవైవున్నది. భిన్నత్వంలో ఏకత్వంమాత్రం ఇంకా ఒనగూడినట్లులేదు. రాజకీయంగా అది సమకూరితే బుచ్చికి, ఆ ప్రాంతానికి మహోజ్జ్వల భవిష్యత్తు వుంటుంది.

సమితి అధ్యక్షుడు ప్రత్యక్ష వ్యవసాయదారు; పశుపోషణకర్త. అందువల్ల ఈ రంగాలలో సమితిలో ప్రత్యేక కృషి జరిగినట్లుంది. ప్యాకేజి పథకానికి, ప్రత్తి సాగుకు ప్రాధాన్యం యిస్తున్నట్లే; సంగం కురిమెర్ల, మక్తావురం, జంగాల కంద్రిగలలో పశువైద్య ప్రథమ చికిత్సా కేంద్రాలు; పెనుబల్లి, సిద్ధిపురం, బుచ్చి, ఉపకేంద్రాలు; దామరమడుగులో కృత్రిమ పిండోత్పత్తి కేంద్రం నెలకొల్పడాన్నిబట్టి పశువైద్యానికిగూడా సమానమైన ప్రాముఖ్యం యిస్తున్నట్లు తేలుతుంది. అర్బన్ గ్రామాల సిటివసర్లకై రూ 36,000 లు వెచ్చింపబడుతున్నది.

విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలోగూడా బుచ్చి సమితి అంత వెనుకబడలేదు. విద్యుగ్రామాలకుతప్ప తక్కినఅన్నిటికీ ఈ సౌకర్యం వున్నది. రహదారిసౌకర్యంలేని చెన్నూరుకు రోడ్డునిర్మాణం జరుగుతున్నది. పుణ్యక్షేత్రమైన జన్నవాడరోడ్డు పునరుద్ధరణగూడా పూర్తికావస్తున్నది. విద్యావిషయకంగా ఈ సమితిలో ఒక హయ్యర్ సెకండరీ, ఒకహైస్కూలు, ఒక మిడిల్‌స్కూలు మాత్రమేవున్నవి. వచ్చే సంవత్సరం బుచ్చిలో ఒక బాలికోన్నతపాఠశాల, మరొకమూడు మిడిల్‌స్కూళ్ళు నెలకొల్పాలని సమితిపాలకుల సంకల్పం. ఈ సమితిలో 70 ప్రాథమికపాఠశాలలున్నాయి. రహదారిగాని, వైద్యసౌకర్యంగాని లేని కురిమెర్లలో ప్రాథమికఆరోగ్యకేంద్రము, దానికి మూడు వుపకేంద్రాలు నెలకొల్పడమేగాక, రెండుచోట్ల ఆయుర్వేదవైద్యశాలలు ప్రారంభింపబడినవి, ఇంకొకటి ప్రారంభింపబడనున్నది.

చిరుదాపలు, దంపుడుబియ్యంవంటి పూకదంపుడు పరిశ్రమల విషయం అటుంచి, బుచ్చిలో ఒక గ్రామీణ పారిశ్రామికవాడ నెలకొల్పాలనేసంకల్పం అభివృద్ధిదాయకమైనది, అభినందనీయమైనది. అట్లనే కలిగిరి రిజర్వాయరులో ద్వీపంగా వున్న 'కురుగొండ'ను మనోజ్ఞ యాత్రికకేంద్రంగా అభివృద్ధిచేయాలనే ఆలోచన ప్రశంసనీయమైనది.

సుసంపన్నమైన, రాజకీయచైతన్య విలసితమైన ఈ సమితిలో జరుగవలసినంత అభివృద్ధి జరుగలేదనే మాభావం. ముమ్ముందు అభ్యున్నతివైపు అతిశీఘ్రంగా పయనించగలదని ఆశిద్దాం.

నెల్లూరు ధాన్యంధర

ధాన్యం కొనుగోలు, బియ్యం అమ్మకంగూడా పరిమితంగావున్నది. కిలో బియ్యం 0-68 న. పై. మించి అమ్మగూడదనే ప్రభుత్వ శాసనం మార్కెట్‌ను మందగింపజేసిందేమోననిపిస్తున్నది. నిలకడలేని ప్రభుత్వ విధానాలవల్ల, వ్యాపారుల అసంతృప్తి వైఖరివల్ల కృత్రిమకఱవు సంప్రాప్తమవుతుందా అనిపిస్తుంది.

మొలగొలుకుల ధాన్యంధర పుట్టి 350 రూపాయలు వున్నది.

నీటిమట్టం

కలిగిరి రిజర్వాయర్	11.9 అ.
సర్వేపల్లి	5.5 అ.
నెల్లూరు చెరువు	12.3 అ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్‌వర్క్సుశాఖ-నెల్లూరు

నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరు గవర్నమెంటు పాలిటెక్నిక్ భవనములు కట్టుటకు

టెండరు నోటీసు

సూపరింటెండింగు యింజనీరువారి ఆఫీసులో 5-5-64 తేదిన పై పనికి "ఏ" క్లాసు కంట్రాక్టర్లవద్దనుండి యల్. యస్. ఫారములో సీల్డు టెండర్లు తీసుకొనబడును.

టెండరు డాక్యుమెంట్ల ఖరీదు	రూ. 51—00 న. పై
టెండరు డాక్యుమెంట్లు కోరుటకు ఆఖరుతేది	30-4-1964.
టెండరు ధరావతు రుసుము	రూ. 16,000/- లు.

—జె. రాజారావు,
సూపరింటెండింగు యింజనీరు, నెల్లూరుసర్కిల్, నెల్లూరు.

దక్షిణదేశయాత్రకు గొప్ప అవకాశము

15 రోజులు యాత్ర – బస్సుచార్జి రూ. 75/- లు

24-5-64 తిరుపతినుండి స్పెషల్ బస్ బయలుదేరును.

(1) భోజనము - టిఫిన్ ఖర్చులు ప్రత్యేకము

(2) రామేశ్వరం - ధనుష్కోటులకు రైలుచార్జిప్రత్యేకం.

బెంగుళూరు, మైసూరు, ఊటి, కుర్తాళం, పళని, కన్యాకుమారి, రామేశ్వరం, ధనుష్కోటి, మదుర, తిరుచి, మెడ్రాసు, కంచి – యింకను 20 క్షేత్రములు.

కొద్దిసీట్లు మాత్రమే కలవు – వివరములకు:-

వినాయక యాత్రా స్పెషల్.

ప్రొప్రయిటరు:- కె. మునిరెడ్డి . 328. తిలక్‌రోడ్డు–తిరుపతి.

సహకార విశేషాలు

★ శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి రాజీనామా
★ వసూళ్లలో మెరుగు–చూపులో డౌలు!
★ సహకారాధికార్ల సమూహ బదలీ!
★ డిపాజిట్ కాగితాలు మాయం!

ఇంకా పత్రికలకు పొక్కలేదుగాని శ్రీ ఆర్. డి. ఆర్. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా యిచ్చివేశారు. రాజకీయ రంగంలో 'జంటిల్మెన్' శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి. రాజకీయాలకూ యిజావర్తనకూ లంకె కుదిరే రోజులుకావివి. పదవులకోసం అటవికటాలుచేసే మనస్తత్వం కాదు వీరిది. మరి అట్లాంటివారు – రాజకీయాలు అలుముకొని, అవినీతి మయమైపోతున్న సహకారరంగంలో వ్యక్తిత్వాన్ని స్వచ్ఛంగా నిలబెట్టుకోవడం అసాధ్యమైపోతున్నది. ఇంతకూ రాష్ట్ర సహకారబ్యాంకు నూతన భవనం నిర్మాణం విషయంలో ఆ బ్యాంకు డైరెక్టరు శ్రీ అచ్యుతరెడ్డి గుప్త ప్రాతపట్ల వీరిమనస్సు వొప్పుకొనకపోవడంవల్లనే రాజీనామా యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది.

అధికార రోజురోజుకు సహకారోద్యమం పతనోన్ముఖమైపోతున్నదేగాని, సక్రమ మార్గంలో అభివృద్ధిచెందడంలేదు. కడప, నెల్లూరు, తెలంగాణాలో నాలుగైదు సెంట్రల్ బ్యాంకులు రాష్ట్ర బ్యాంకుకు విపరీతంగా బకాయి బాకీలుపడిపోతున్నవి. ఈఅప్పులు అట్లనే మసిబెవిందిపోతున్నవి. బ్యాంకు డిపాజిట్లపరిస్థితి యింతచేసినా మెరుగయ్యే సూచన కన్పించడంలేదు. అసలు యివన్నీ ఎవరికీ పట్టినట్లుకూడా లేదు. ఈ నిరాశానిరవమైన వాతావరణంలో ఎంతదూరం యీదులాడ్తమనుకొనే గ్లానిలో గౌరవప్రదంగా, హుందాగా రాజీనామాను సమర్పించారు. కొన్ని కోట్ల రూపాయలవ్యాపారంజేసే పెద్దబ్యాంకింగ్ సంస్థ అధ్యక్షపదవిని యింత నిరామయంగా వదలుకోవడం సామాన్యమైన దేమికాదు. ఈ రాజీనామా విషయమై నెల్లూరు సెంట్రల్ బ్యాంకుకుకూడా లేఖ రూపంలోతెలియజేశాడట. ఒకరకంగా వీరి రాజీనామా నెల్లూరు సెంట్రల్ బ్యాంకుకు పెద్ద దెబ్బఅనే చెప్పాలి. ఇన్నాళ్లూ నెల్లూరు బ్యాంకు కడగండ్ల కన్నిటికీ కవచంలాగ వుంటూ వచ్చాడు. ఇప్పుడు ఇంత వున్నత పదవిని వదలుకొన్నారని బాధగా వున్నా, ఒక విధంగా యీరొంపిలోనుంచి బయటపడి ఔదార్యవంతంగా, గౌరవప్రదంగా తప్పుకొని వున్నత ప్రమాణాలను ప్రవేశపెట్టినందుకు అభినందిస్తున్నాము.

• • •

ఆర్థిక మాంద్యంనుండి నెల్లూరు సెంట్రలుబ్యాంకు ఇప్పుడిప్పుడే బయటపడగలదని చెప్పడానికి వీలులేకుండావుంది. శ్రీ అనం వెంకన్న అద్వితీయంగానే వుంటూ దీక్షగా, వుత్సాహంగా పనిజేస్తున్నట్టు వార్తలు వస్తున్నాయి. కొన్నిచోట్ల వసూళ్లకని అధ్యక్షులవారుసైతం పర్యటిస్తున్నారట. ఏమైనా అంత ఆశాజనకంగా లేకపోయినా వసూళ్ళు కొంచెం చురుగ్గానే జరుగుతున్నట్లున్నది. మరీ రాటుదేలిన సంఘాల్తోతప్ప.

అందుకే వసూలు కాస్త మెరుగైంది కాబోలు ఇన్నాళ్ళు వీదగా కనబడుతుండిన బ్యాంకు ఇప్పుడు కొంచెం డౌలుగా కనబడుతున్నది. లోపల గదుల్లోకూడా రు. 4 వేల దాకా ఖర్చుపెట్టి డనలప్ దిండ్లు, పరుపులు, సోఫాలు తెప్పించారని వినికిడి. అవును అన్నిహంగులూ వుంటేనాకదా యే పనైనా జరిగేది.

• • •

ఇటీవల సహకార సంఘాల రిజిస్ట్రారు నెల్లూరుకువచ్చి, బ్యాంకు వ్యవహారాలు బాగా అవగాహనచేసుకొని పోయారు. జిల్లాలో తిష్టవేసుకొనివున్న సహకార డి. ఆర్. లను ప్రభుత్వంఅంగీకారాన్ని ముందుగానేపొంది, ఒక్కదెబ్బన బదిలీ చేసివేశారు. బ్యాంకు డెవలప్మెంటు ఆఫీసరుగా వుంటున్న డి. ఆర్. శ్రీ శ్రీరామమూర్తి గత రెండు దశాబ్దాలపాటు వుద్యోగరీత్యా నెల్లూరులోనే విశ్వాసంగా అంటిపెట్టుకొనివుండారు. నార్తు డి. ఆర్. శ్రీ మాలకొండయ్య, సహకార ఆడిట్ డి. ఆర్. లు కూడా బదిలీ చేయబడ్డారు. ఈ బదిలీల తెరవెనుక కొంత రగడలేకపోలేదని కొందరంటున్నారు.

• • •

సహకార బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్లు అంతంతమాత్రంగానే వుంటాయి. దానికితోడు నెల్లూరు సెంట్రల్ బ్యాంకులో ఈ మధ్య ఒక సంఘటన జరిగింది. రెండు మూడేళ్లక్రితం ఒక భార్యాభర్త కలిసి నమష్టిగా కొంతమొత్తాన్ని ఈ బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేశారు. ఈ అకౌంటులో లావాదేవీలు జరిగినతర్వాత కొన్నాళ్ళకు భర్త భార్యనుకాకుండా మరొక స్త్రీని తీసుకొని వచ్చి ఈమే భార్య అనిచెప్పి వేలుముద్ర వేయించి డిపాజిట్ మొత్తాన్ని వాపసు తీసేసుకొనిపోవడమేకాకుండా, బ్యాంకులో అందుకు సంబంధించిన రికార్డు కాయితాలన్నీ మాయంచేసివేశాడట. కొంతకాలానికి ఈ వుదంతంతెలుసుకొన్న భార్య సెంట్రల్ బ్యాంకుకు లాయర్ నోటీసు ఇప్పించింది. బ్యాంకులో యిందుకు సంబంధించిన రికార్డుకాగితాలుఒక్కటీకానరావడంలేదట. ఇందులో ఏదో కుంభకోణం జరిగినట్టు అవాయిగావుంది. సహకార బ్యాంకులలో యిట్లాంటివి జరుగుతుంటే యిక డిపాజిట్ చేసేందుకు ఎవరు ముందుకొస్తారు? మొత్తానికి సెంట్రల్ బ్యాంకు వుద్యోగులు భయభ్రాంతులై వణికిపోతున్నారు.

—మా.స.వి.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

లఘుపరిశ్రమలకు ఎస్టేట్లుకట్టిన ప్రాంతాలలో ఇలాంటివి యధేచ్ఛగా జరుగుతున్నాయని రాజధానికి వస్తున్న సమాచారం. స్థానిక ఎం. ఎల్. ఏ.లు మంత్రిగారి సహాయంతో ముడిపదార్థాలకు కోటాలు సేకరించడం, వాటిని నిజంగా అవసరమున్నవారికి అమ్మి మధ్యదళారీలులాగా లాభార్జన చేయడంలాంటివి జరుగుతున్నాయని ఆరోపణ. వరంగల్లులో స్టెయిన్లెస్స్టీలు, రాగిలాంటి ముడి పదార్థాల కోటాల విషయంలోను, స్థానిక ఎస్టేటులో స్టాల్సు ఇవ్వడం విషయంలోను జరిగిన తతంగం గురించి రకరకాల వదంతులు బయల్దేరడం వాటిమీద కొంత విచారణ జరగడంకూడా ఇక్కడ అందరికీ తెలిసిందే. కాని ఈవిచారణ ఫలితమేమిటో తెలియదు. ఇప్పుడు మంత్రిగారే స్వయంగా ఏవో పరిశ్రమలు పెడ్తున్నారని తెలుస్తున్నది. ఏమైనా ఈ శాఖా నిర్వహణలో మార్పులు రావడం అవసరం.

ఇటీవల రాష్ట్రశాసనసభలో ఎస్టిమేట్సు కమిటీవారు రాష్ట్ర మైనింగ్ కార్పొరేషను గురించి సమర్పించిన నివేదిక ఆందోళనకరంగావుంది. ఈ నివేదిక ప్రకారం కార్పొరేషను నిర్వహణలో మార్పులే రాకపోతే మైనింగ్ అభివృద్ధి ఇక ఈరాష్ట్రంలో జరగదనే భావించవలసి వుంటుంది. 1961 లో ఒక పద్ధతిప్రకారం మైనింగ్ కార్యకలాపాలు కొనసాగింది, భూగర్భంలోనున్న ఖనిజ సంపదను పరిశ్రమలకు వుపయోగకరంగా వెలికితీసేటందుకు వున్నతాధికారులతో, ప్రముఖ జియాలజిస్టులతో సంజీవయ్య ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు మైనింగ్ కార్పొరేషనును నియమించింది. ఎంతో ఆశలను రేకెత్తించిన ఈ కార్పొరేషను, గత రెండుసంవత్సరాలలో, ప్రభుత్వం పెద్ద తలపెట్టినా వైఫల్యం తప్పదా అన్నట్లుగా తన బాధ్యతలను నిర్వర్తిస్తున్నది.

అద్దైబు చర్చ సందర్భంలో కాంగ్రెసు సభ్యుడు వెంగళరావు ఈ కార్పొరేషనుపై ధ్వజమెత్తారు. దీన్ని రద్దుజేసి తక్షణం ప్రభుత్వమే జియాలాజికల్ శాఖద్వారా ఖనిజోత్పత్తి కార్యకలాపాలను నిర్వహించాలని సూచించారుకూడా.

ఈ కమిషను నిర్వహణలో ఎన్నో అవకతవకలను ఎస్టిమేట్సు కమిటీ పేర్కొన్నది. ముఖ్యంగా గర్విడి ఇనుము గనుల (కృష్ణాజిల్లా) నిర్వహణ లోపాలను ఎత్తిచూపింది. ఇక్కడ కాంట్రాక్టరుకు నిబంధనలకు, ఒడంబడికకు విరుద్ధంగా ఎన్నో రియాయితీలను కార్పొరేషను మేనేజింగ్ డైరెక్టరు (జి. రామకృష్ణ ఐ. సి. యస్.) ఇవ్వడమేకాకుండా నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా కంట్రాక్టరుప్రవర్తిస్తున్నాడని,ఇందువల్ల కార్పొరేషనుకు, ప్రభుత్వానికీ నష్టమొస్తున్నదనీ ఎత్తిచూపి వుద్యోగిని కార్పొరేషను వుద్యోగంలోనుంచి తొలగించివేశారు. పదిఅడుగుల లోతు దాకత్రవ్వవలసిందిపోయి 2½ అడుగులవరకే కంట్రాక్టరు త్రవ్వి, తక్కువఖర్చుతో అధికలాభాలను సంపాదిస్తుంటే కార్పొరేషను కిమ్మనడం లేదు. ఇందువల్ల గనులు పాడవడమేగాక ముస్ముందు ప్రభుత్వానికి చాలానష్టమొస్తుంది నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ముడిఇనుము ట్రాన్సుపోర్టు కోసమని ప్రత్యేకరుసుమునుకూడా ఈ కంట్రాక్టరుకు యిచ్చారు. దాదాపు 6 లక్షలు కంట్రాక్టరుదగ్గరనుంచి రాబట్టాలని ఎస్టిమేట్సు కమిటీ సిఫార్సు చేసింది.

సులభంగా లాభాలు ఆర్జించడానికి వీలుగావున్న గర్విడీమైన్సును కంట్రాక్టరుకిచ్చి, నష్టంవచ్చేఅవకాశమున్న కర్నూలు జిల్లా మైన్సును నిర్వహించడానికి కార్పొరేషనే స్వయంగా పూనుకుంది. ఇందుకు కారణాలేమిటో పరిశీలించవలసిన అవసరముందని కమిటీసభ్యులు భావించారు.

ఇలాంటిలోపాలు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్మెంటు కార్పొరేషనులోను, లఘుపరిశ్రమల డెవలప్మెంటు కార్పొరేషనుకోను వున్నాయి. ఖాదీ, గ్రామపరిశ్రమలబోర్డు విషయం చెప్పనేఅక్కరలేదుకదా! ఈ లోపాలకు మంత్రి, లేక మంత్రులెవ్వరైనా ఎంతవరకు కారణమోకూడా పరిశీలించడం అవసరం. ఏమైనా ముఖ్యమంత్రి పరిశ్రమలశాఖను నిర్వహించాలనుకోవడం హర్షించదగినది.

గూడూరు వార్తలు

మా విలేఖరి

భార్యనుచంపి భర్త ఆత్మహత్య

చేడిమాల గ్రామస్తుడు సోముపల్లి పట్టాభినాయుడు, 19 తేది, తన భార్య పుల్లమ్మను రోకలితోకొట్టి చంపి, తాను ఎండ్రిన్ త్రాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అతని వయస్సు 35 ఏండ్లు, ఆమెవయస్సు 25 సంవత్సరాలు.

భార్యను మిరపతోటలోకి పిలిస్తే రానన్నదనే కోపంతో రోకలితో తలమీద కొట్టగా ఆమె అచ్చటికచ్చటే పడి చనిపోయిందని; అతను వెంటనే పోయి గడ్డివాములోవుండిన ఎండ్రిన్ డబ్బాను తీసుకొని, ఎందరు అడ్డగించినా తప్పించుకొని పోయి దానిని త్రాగి ప్రక్కనున్న అడవిలో ఒకపొదలో స్పృహతప్పి పడివుండినాడని, ఇంటికి తీసుకొచ్చిన కొద్దిక్షణాలకే మరణించాడని తెలుస్తున్నది.

పి. ఎస్. ఐ. శ్రీ సి. కె. గజాననజ ప్రభృత పోలీస్ అధికార్లు ఆ గ్రామానికి వెళ్ళి దర్యాప్తు జరుపుతున్నారు. భార్యాభర్తల శవాలు గూడూరు గవర్నమెంటు ఆస్పత్రిలో పోస్టుమార్టెమ్ గావించబడినవి.

నాటికావిష్కరణ

నటీనట సమాఖ్య స్థాపకుడు, మునిసిపల్ స్కూలు టీచరు శ్రీ అవుల శ్రీనివాసరావు రచించిన నాటిక "ప్రతిష్ఠ"ను 18 తేది సమావేశంలో, శాసన సభ్యుడు శ్రీ పసుపులేటి సిద్ధయ్యనాయుడు ఆవిష్కరించారు. ఇన్చార్జి మునిసిపల్ ఛైర్మెన్ శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి అధ్యక్షత వహించిన సభలో, శ్రీ ముదివర్తి కొండమాచారి, శ్రీ ఎం. శ్రీరాములు, శ్రీ సి. వి. కృష్ణయ్య ప్రభృతులు నాటికను, రచయితను అభినందిస్తూ ప్రసంగించారు. శ్రీ వి. సువార్తదాస్ వందన సమర్పణం గావించారు.

రామనవమి

మాళవ్యానగర్వాసులు రామనవమి వుత్సవాన్ని సాంప్రదాయకంగా భక్తిశ్రద్ధలతో వైభవంగా జరుపుకున్నారు. వేద పారాయణము, సహస్రనామార్చనలతో రామపూజ జరుపబడింది. పూజానంతరం శ్రీ ఆయితం కాశీపర్వతసాదరాయకవి రామాయణాన్ని అరటిపండువలటి చేతిలో పెట్టినట్లు పున్నగుచ్చినట్లు, భక్తులకు వివరించి, శ్రీ దూబగుంట కృష్ణరావుచే నూత్న వస్త్ర సత్కారాన్ని పొందారు. శ్రీ జి. కె. సుబ్రహ్మణ్యం మంగళగానం జేసారు. అందరికీ రామనివేదనం పంచబడింది.

శ్రీ రామాంజనేయ ఆలయంలోనూడా శ్రీ రామనవమి వుత్సవాలు వైభవంగా జరుపబడినవి.

కార్యదర్శి ఎవరు?

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

అయ్యంగార్ ప్రభుత్వాన్ని కోరినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ విషయమై తగుసలహా ఇవ్వవలసిందని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరినట్లు తెలుస్తున్నది.

అయ్యంగార్ ప్రధాన కార్యదర్శి అయినట్లయితే, ఎం. టి. రాజుగారు హోం సెక్రటరీ కావచ్చును.

అనంతరామన్, అయ్యంగార్ ఇరువురూ సమర్థులైన ఉద్యోగులుగా పేరెన్నికగన్నవారే – కాని అనంతరామన్ గారు విచక్షణా రహితంగా మాట్లాడ్తారని ప్రతీతి. ఇది ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి పదవికి తగినది కాదని ప్రభుత్వం భావిస్తే ఆశ్చర్యముండదు. అయ్యంగార్ విషయంలో ఇలాంటి ఫిర్యాదులేదు.

ఇంటిజాగా అమ్మకం

నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులో వి. ఆర్. హైస్కూలు గ్రౌండుకు యెదురుగ ప్రస్తుతం కమైబడొడ్డివున్న ఖాళీజాగా సుమారు 25 అంకణములు అమ్మబడును.

కె. రాధాకృష్ణయ్య.

శ్రీనివాస సిమెంటు కాంక్రీటు వర్క్సు, సుబేదారు పేట - నెల్లూరు.

ప్రకటన

**

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకా, కాకయకాగొల్లు గ్రామ కాపురస్థుడున్ను, మా కక్షిదారుడున్ను అగు అవుల సుబ్బరామయ్య సదరు గ్రామకాపురస్తురాలు అగు పుత్తేటి రమణమ్మ వల్ల 22-8-61 తేదిన రూ. 2000/- లకు ప్రాంశరీనోటు వ్రాయించుకొని యింట్లోపెట్టుకొని వుండగా యెవరో మా కక్షిదారుని ఇంటిలో దొంగతనముగా పై ప్రాంశరీనోటున్ను, యింకా కొన్నికాగితములున్ను అపహరించినారు. పై ప్రాంశరీనోటుమీద రూ. 1000/- లు (వెయ్యిరూపాయలు) చెల్లించినట్లు యెండార్సుమెంటుతప్ప వ్రాస్పుబరు యెండార్సుమెంటు వ్రాయలేదు. సదరు ప్రాంశరీనోటు పోయినందువల్ల తిరిగి సదరురమణమ్మవల్ల వడ్డీతోసహా పైచెల్లుపోను రు. 1150/-లకు 25-10-63 తేదిన మా కక్షిదారుడు వ్రాయించుకొని వున్నాడు. పై 22-8-61 తేదిగల ప్రాంశరీనోటు యెవరికైనా దొరికి సదరు ప్రాంశరీనోటుమీద వ్రాస్పుబరు యెండార్సుమెంటు వ్రాసి సదరు మొత్తము వసూలు చేసుకొనుటకు యెవ్వరికి యేలాటి అధికారము లేదు. సదరు ప్రాంశరీనోటు మొత్తములోకి సదరు రమణమ్మ మా కక్షిదారుడుఅగు సుబ్బరామయ్యకు రు. 500/- చెల్లించి మిగత మొత్తమునకు అవుల వీరాస్వామి పేరటికి ప్రాంశరీనోటు వ్రాయించియిచ్చివున్నది. సదరు రమణమ్మ మా కక్షిదారుడుకు యేలాటి బాకీలేదు. యీ విషయం యావన్మందికి యిందుమూలకముగా తెలుపవడమయినది.

కె. కోటారెడ్డి,

అడ్వకేటు, 24-4-64.

"రస్టను"

హారిజాంటల్ వర్టికల్ ఇంజనులు యింజన్లు 5½-6 HP; 11-12 HP; 14-15 HP; 18-20; 26 HP; వరకు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

మెసర్సు గ్రీవ్సుకాటను కంపెనీ లిమిటెడ్ - మద్రాసువారిచే 24, 25, 26 తేదులలో బుచ్చిరెడ్డిపాళెం మేళాలో ప్రదర్శించబడును.

తాము విచ్చేసి జయప్రదమొనర్ప గోరుచున్నాము.

డీలర్సు

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఇంజనీరింగు కంపెనీ

15/180, బృందావనం – నెల్లూరు

ఇట్లు - మేనేజరు-

సర్వేపల్లి నరసింహారావు.

మద్రాసులో సన్మాన పూలహారాలతో

ముఖ్యమంత్రిపైదాడిచేసిన తెలుగుసినిమారంగం

“మా నిర్ణయాలలో లోపాలుంటే చెప్పండి; సరిచేస్తాం”-బ్రహ్మానందరెడ్డి

శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు హైదరాబాద్‌కు మకాం మార్చినతర్వాత, ఆంధ్ర ప్రభుత్వాన్ని కదిలించి, ఫిలిం పరిశ్రమాభివృద్ధికై కొన్ని ప్రయత్నాలు చేసిన విషయమూ, ప్రభుత్వం కొన్ని సౌకర్యాలను కలిగించినవిషయమూ అందరికి తెలిసినదే.

కాని ప్రభుత్వం తమ నిర్ణయాలను చేసేముందు ఫిలిం పరిశ్రమలోని అనుభవజ్ఞలను సంప్రదించలేదు. కేవలం నాగేశ్వరరావును సంతృప్తిపరచటానికి మాత్రమే తొందరపడి నిర్ణయాలను చేశారని ఇక్కడి పారిశ్రామికవేత్తలు భావించారు. తమ కష్టసుఖాలను, హైదరాబాద్‌కు తామెతరలివస్తే, యెదుర్కొనేకష్టనష్టాలను, ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రికి ఎరుకపరచాలని యిక్కడివారు, ఈనెల 20 తేదిన విజయ గార్డెన్సులో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి స్వాగతం ఏర్పాటుచేశారు.

మద్రాసులోని ఫిలిం కంపెనీలు, సంస్థలవారు ఈ సన్మానసభలో పాల్గొన్నారు. సాయంకాలం ఆరు గంటలకు విజయ గార్డెన్సు కళకళలాడింది. నటీనటులు, ప్రొడ్యూసర్లు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, జూనియర్ ఆర్టిస్టులు, టెక్నీషియన్లు, డబ్బింగుబృందం,జర్నలిస్టులు ఒక్కరేమిటి అన్నిశాఖలకు చెందినవారు విజయగార్డెన్స్‌కు వచ్చారు.సుమారు ఏడు గంటలకు ముఖ్యమంత్రి సతీసమేతంగా వచ్చారు. సింహద్వారందగ్గర నటీనటులు ఎన్. టి. ఆర్., రాజనాల, కాంతారావు, జమున, వాసంతి, గీతాంజలి, నిర్మాత డి. ఎల్., నాగిరెడ్డి ప్రభృతులు చందనాన్ని చిలికిస్తూ స్వాగతం చెప్పారు. విజయ గార్డెన్సులో నేల యీనినట్లుగా జనసందోహం, ఆనాటి కార్యక్రమాన్ని తిలకించటానికి వచ్చారు. ఆనాడు మద్రాసు ఫిలిం పరిశ్రమలోని వారికి ఈ హైదరాబాద్ వుదంతం పెద్ద ‘టాపిక్’ అయింది. నాగేశ్వరరావు సలహాపై ఆంధ్రప్రభుత్వంచేసిన అనుచిత నిర్ణయాలు, నాగేశ్వరరావు సాగించిన ప్రచారము, అజాతశత్రువైన ఎన్. టి. రామారావులో చలనాన్ని రేకెత్తించింది.‘ఆంధ్రాభిమానం ఆయన ఒక్కడే గుత్తకు తీసుకున్నారా? మాకుమాత్రం మాతృగడ్డపై ప్రేమాభిమానాలు లేవా?’ అని ఆయన ఆక్రోశించారు. తత్ఫలితంగానే విజయ గార్డెన్సులో స్వాగతం జరిగింది.

అమెరికన్ పద్ధతిలో అల్పాహారవిందు జరుగుతుండగానే, నాగిరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిని నటీనటులకు, ఫిలిం పారిశ్రామికవేత్తలకు పరిచయం చేశారు.

తెలుగు నటీ నటులు, నిర్మాతలతో పాటుగా, తమిళ ఫిలిం పరిశ్రమకుచెందిన నటుడు ఎస్. ఎస్. రాజేంద్రన్, ఎ. వి. మెయ్యప్పన్, టి. కె. షణ్ముగం, మొదలైనవారంతా వచ్చారు.

ఘంటసాల ప్రార్థనగీతంతో సమావేశం ప్రారంభమైంది. శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి నాటి సమావేశానికి అధ్యక్షతస్థానాన్ని అలంకరించారు. ఆయనకిరువైపులా బ్రహ్మానందరెడ్డిదంపతులు ఆసీనులైనారు.

నాగిరెడ్డిగారు సన్మానపత్రాన్ని చదివి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి సమర్పించారు.

శ్రీ ఎస్. వి. రంగారావు తెలుగుదనం వుట్టిపడేట్లుగా పంచకట్టి, లాల్చీధరించి, ఉత్తరీయంవేసుకొని వేదికనెక్కి ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి తెలుగు చలనచిత్రపరిశ్రమసభ్యుల ‘విజ్ఞప్తి’ని చదివారు.

(ఈ విజ్ఞప్తిపాఠాన్ని ఈ పుటలోనే వేరే శీర్షికక్రింద చదవండి.)

శ్రీ ఎస్. వి. రంగారావు వుద్రేకపూరితంగా విజ్ఞప్తిని చదువుతుంటే, సావిత్రికి కోపంవచ్చిందో లేక అత్యవసరమైనపని వున్నదోఏమోగాని, చరచరా సమావేశంలోనుంచి వెళ్ళిపోయింది. ఆమెవెంటవచ్చిన జెమినిగణేశన్‌మాత్రం సమావేశం ముగిసేవరకువున్నారు.

విజ్ఞప్తిలో హైదరాబాద్‌లో తొలిచిత్ర నిర్మాత శ్రీ గంగాధరరావువిషయం ప్రస్తావిస్తూ ‘హైదరాబాదులో రెండుచిత్రాలు

మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి
‘శారద’

తీసిన నిర్మాత శ్రీ పి. గంగాధరరావు ఆంధ్రప్రభుత్వప్రకటనచూచి, మరల హైదరాబాదులో చిత్రం నిర్మించాలని అక్కడకువెళ్లారు’ అని వుదహరించబడింది.

కాని వాస్తవానికి గంగాధరరావు ఆంధ్రప్రభుత్వప్రకటన వెలువడకముందే హైదరాబాద్‌వెళ్ళి సారథీ స్టూడియోలో చిత్రాన్ని నిర్మించాలనికోరారు. కాని ఆయనకు స్టుడియో ఖాళీలేదనిచెప్పగా, విధిలేక మద్రాసువచ్చి చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు.

తర్వాత ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తికి సమాధానంచెబుతూ యిలాఅన్నారు.

“హైదరాబాద్ రాజధానిగా మేము మొట్టమొదట వెళ్ళినప్పుడు మాకు తెలుగు సంస్కృతి అక్కడంతగా కనుపించలేదు. తెలుగుదేశానికి రాజధానియైన నగరంలో తెలుగుసంస్కృతి లేకపోతే బాగుండదని, దీనికి కొంత కృషిచేయాలని అప్పటినుంచీ భావిస్తూనేవచ్చాము. ఆ ఆలోచనతోనే ‘రవీంద్రభారతి’ని నిర్మించాం. ఈ సంస్కృతీవికాసాల అభివృద్ధికై ఫిలింపరిశ్రమ కొంతవరకు వుపకరించగలదని అనుకుంటూవచ్చాము. కాని అప్పట్లో ఇతరపనులవత్తిడిలో ఏమీ చేయలేకపోయాము. నాగేశ్వరరావు హైదరాబాదుకు వచ్చినతర్వాత కొంత చలనంకలిగి కేబినెట్‌లో సంజీవరెడ్డిగారి హయాంలో చర్చకువచ్చి నన్ను, పి. వి. నరసింహారావును, చెన్నారెడ్డిని ఒక సబ్‌కమిటీగా నియమించారు. కేబినట్ సబ్‌కమిటీ మాత్రమే ఏర్పాటైందిగాని, ప్రత్యేకంగా ఒక కమిటీ మాత్రం యేర్పాటుకాలేదని మీరు గుర్తుంచుకోవాలి. ఈ సబ్‌కమిటీలోని మేము దగ్గరలోవున్న కొందరు మిత్రుల సలహాలపై కొన్ని సూచనలను చేశాము. మద్రాసులోనివారిని సంప్రదించివుండవలసిందే- కాని, ఏదో చేసేయాలనే వుత్సాహంతో, ఇంకా ఆలస్యంజరుగుతుందేమోనని తొందరగా నిర్ణయాలుచేశాము. వీటిలో ఏవైనా లోపాలుంటే మీరు చెప్పవచ్చు, వాటిని సరిచేయవచ్చు.

“మీరంతా ఒక్కసారిగా ఇక్కడనుంచి హైదరాబాద్‌కు రావలసిందని, రావాలని మేము అనటంలేదు. ఇక్కడ స్థిరనివాసాలేర్పర్చుకున్న మీరు, తరలిరావాలంటే సాధ్యమయేపనికాదు. మీరు మద్రాసులో వుంటున్నా, చాలామంది ఆస్తిపాస్తులన్నీ ఆంధ్రదేశంలోనే వున్నాయనేవిషయమూ నాకుతెలుసు. అయినా యిక్కడ ఫిలిం పరిశ్రమాభివృద్ధికి మీరు కృషిచేసినట్లే, ఆంధ్రదేశంలోకూడా ఫిలిం పరిశ్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

“తమిళులతో మీరు ఇక్కడెంతో సామరస్యంగావుంటున్నారు. తెలుగువారైన నటీనటులు తమిళచిత్రాల్లోనటించి పేరుప్రఖ్యా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

బ్రహ్మానందరెడ్డికి ‘విజ్ఞప్తి’

హైద్రాబాద్‌లో తలపెట్టిన సహాయపథకాలపై మద్రాసు తెలుగు చిత్రసీమ తీవ్రాభిశంసన!

‘మేము ఎక్కడవున్నా ఆంధ్రులమే! మీవాళ్లమే! పరాయివాళ్లుగా త్రోసివేయకండి!’

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డికి మద్రాసులో తెలుగు చిత్రపరిశ్రమ సభ్యులు సమర్పించిన ‘విజ్ఞప్తి’ పాఠం:.

“సామాన్యంగా రాజకీయనాయకులకు సినిమాలంటే ఆసక్తివుండడం అరుదు. కాని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి అలాకాదు, వారికి సినిమాపరిశ్రమఅంటే ఎంతో ఆదరాభిమానాలున్నాయ్. ఈ పరిశ్రమను అభివృద్ధిచెయ్యాలనే ఆకాంక్షను ఆచరణలో పెట్టడానికి వారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అందుకువారిని ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాము.

హైదరాబాదులో సినిమా పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఆంధ్రప్రభుత్వం నడుముకట్టిందని విన్నప్పుడు ఆనందంతో పొంగిపోయాం. ఇతర రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు ఆంధ్రప్రభుత్వం ఆదర్శమవుతున్నదనిగర్వించాం. అభివృద్ధి పథకాలువేసేముందు, సినిమాపరిశ్రమకు ప్రాతినిధ్యంవహించగల పెద్దలను, అనుభవజ్ఞలనుపిలిపించి, ప్రభుత్వం సంప్రదిస్తుందనిఆశించాం. కాని దురదృష్టవశాత్తు అలా జరగలేదు.

మమ్మల్నిసంప్రదించలేదని మేం చిన్నబుచ్చుకోవడంలేదు. ఆంధ్రప్రభుత్వంచేసిన నిర్ణయాలు వారిఔదార్యాన్ని సూచిస్తున్నవి. కాని, వారు తలపెట్టినసహాయం అర్హులైనవారికి, నిజంగా అవసరమున్నవారికి లభిస్తుందా అనేది సందేహాస్పదం.

హైదరాబాదులో తీసిన ప్రతిచిత్రానికి ప్రభుత్వం 50 వేలు యిస్తామన్నారు. యీ సహాయాన్ని వినియోగించుకొనుటకు యిక్కడి కొందరు నిర్మాతలు వుత్సాహముతో ముందుకువచ్చారు. హైదరాబాదు సారథి స్టుడియోలో మొట్టమొదటి చిత్రం నిర్మించి, తర్వాత ‘హైదరాబాదుమూవీస్’ అనేపేరుతో సంస్థను స్థాపించి, మరల అక్కడ రెండుచిత్రాలుతీసిన నిర్మాత శ్రీ పి. గంగాధరరావు ఆంధ్రప్రభుత్వప్రకటన చూచి, మరల హైద్రాబాద్‌లో చిత్రంనిర్మించాలని అక్కడకువెళ్లారు. కాని, అక్కడ- ఒక్క అగ్రనటుడు అభిమానించి, నటించే నలుగురైదుగురు నిర్మాతలకుతప్ప, తనకు చిత్రం నిర్మించే అవకాశం ఆ స్టూడియోలో లేనందువల్ల, తిరిగివచ్చి మద్రాసులో చిత్రనిర్మాణం ప్రారంభించారు. ఆంధ్రప్రభుత్వ సహాయంపొందడానికి అతనికంటె అర్హుడు యెవరు? అతనిస్థితే అలావున్నదనితెలిసి, అనుభవమున్న యితర నిర్మాతలుకూడ కొందరు ఆప్రయత్నంవిరమించుకున్నారు.

దీనినిబట్టి, ఆంధ్రప్రభుత్వం తలపెట్టిన సహాయం, ఒక్క అగ్రనటుడు అభిమానించి, నటించే నలుగురైదుగురు నిర్మాతల వర్గానికే వుపయోగపడనున్నదేమోనని మా సందేహం. ఈపరిస్థితిని సరిదిద్ది, ప్రభుత్వసహాయం సద్వినియోగం అయ్యే మార్గాలు ఆలోచించవలసిందని మీకు మనవిచేస్తున్నాం.

తెలుగుసినిమాపరిశ్రమపుట్టింది ఇక్కడ. ఎందరో కళాతపస్వుల నిరంతర కృషితో, అకుంఠిత దీక్షతో ఈ పరిశ్రమ యిక్కడ వేళ్ళూనుకొని, శాఖోపశాఖలతో విస్తరిల్లి ఒక మహావృక్షంగా స్థిరపడింది. దీనిని ఒక్కసారి కూకటివేళ్ళతో పెకలించి మరొకచోటనాటడం సాధ్యంగానిపని. ఒకవేళ ఆవేశపడి బలవంతంగా పెకలిస్తే అది చచ్చిపోతుందేగాని ఎవరికీ వుపయోగపడదు.

శ్రీయుతులు నాగిరెడ్డి, రామారావులు హైదరాబాదుకు వచ్చేస్తే జరిగేదేమిటి? ఇక్కడ ఈ పరిశ్రమలో పనిచేసే నటీనటులు, సాంకేతికనిపుణులు, దర్శకులు, సంగీతదర్శకులు, వాయిద్య నిపుణులు, నేపధ్యగాయకులు, నృత్యదర్శకులు, కళాదర్శకులు, డాన్సర్లు మొదలైన వేలాది కుటుంబాలమాటఏమిటి? వీరందరి జీవనోపాధికి ఇక్కడ యెన్నో సౌకర్యాలున్నాయ్. ఒక్క తెలుగుసినిమాలలోనేగాక వీరంతా తమిళ, కన్నడ, మలయాళ, హిందీ చిత్రాలలోకూడా పనిచేస్తున్నారు. అవన్నీ వదులుకొని అగ్రనటులతోపాటు వీరంతా హైదరాబాదుకువస్తే, ఆనాడు అక్కడ వీరందరికి జీవనోపాధి చూపించడం సాధ్యమా?

మీరు అనుభవజ్ఞులు. కళాభిమానంతో, సహృదయంతో మీరు తలపెట్టిన యీ వుద్యమం మా క్షేమంకోసమేనని మాకు తెలియదా! కాని వెంటనే, వున్నట్టుండి మేము హైదరాబాదుకు కదలిరావాలంటే యిన్ని సాధకబాధకాలున్నాయ్. సానుభూతితో, సావకాశంగా పరిశీలిస్తే యివి మీకు అర్థంకానివికావు. వీటన్నిటిని మరుగుపరచి, మాకు ఆంధ్రాభిమానం లేదనీ, హైదరాబాదులో పరిశ్రమాభివృద్ధికి మేమంతా వ్యతిరేకులమనీ మామీద కొందరు స్వార్థపరులు ప్రజలలో దుష్ప్రచారం సాగిస్తున్నారు. మేముతీసేచిత్రాలకు జీవనాధారమైన ఆంధ్రప్రజల ఆదరాభిమానాలను అసత్యాలతో, అపనిందలతో విషకలుషితంచేస్తున్నారు. దీనిని అరికట్టి, యదార్థాన్ని ఆంధ్రప్రజలకు తెలియజేసి, మాపై కొందరు ప్రజలలో కలుగజేసిన అపోహాలను తొలగజేయగలరనే విశ్వాసంతో ఆంధ్రప్రజానాయకులైన మీకు సవినయంగా ఈ విషయాలు విన్నవించుకుంటున్నాం.

మరొక్క విషయం!

తన వ్యక్తిగతఅనుకూలంకోసం హైదరాబాద్ వెళుతున్నానని చెప్పిన ‘నటసమ్రాట్టు’ శ్రీ నాగేశ్వరరావు పోతూ పోతూ ‘మద్రాసులో ఆంధ్రులకు గౌరవం లేదు’ అని ఒకమాట వేసిపోయాడు.

తమిళులకే మామీద అట్టి భేదభావం వుంటే, మేము యిక్కడ వుండగలిగేవారమా? ఈ పరిశ్రమ ఇంత వున్నతస్థితికివచ్చేదా? అసలు తాను యింతవాడయ్యేవాడా? ఇక్కడ తెలుగు తమిళ భేదాలేలేవు. దీనికి ఎన్నో నిదర్శనాలు చూపగలం.

తమిళ సినిమారంగంలోనేగాక అఖిలభారతఖ్యాతినార్జించిన శ్రీయుతులు భీమ్‌సింగ్, శ్రీధర్, వి. యస్. రెడ్డి, కె. వి. రెడ్డి, యల్. వి. ప్రసాద్, తాతినేని, వి.

—కొరవ 10-వ పేజీలో

అశోకా రాయల్ టాల్కు పౌడర్ డీలక్స్

మాతనోత్సాహానికి, మరులు గొలుపు పరిమళానికి, వేలాది సినీ తారలు, సౌందర్యవతులు ఈ అపూర్వమైన రాయల్ టాల్కు పౌడరుడీలక్స్‌ను ఉపయోగించి, వారి సౌందర్యమును పెంపొందింపకొనుచున్నారు.

విజయా కెమికల్సు, 33, క్లెమెన్సురోడ్డు - పరసువాకం - మద్రాసు-7.

స్టాకిస్టు:, రామా ఏజన్సీస్ - నెల్లూరు.

ఏది స్నేహం?

స్నేహస్మృతి మధుర సమీరంగా వుండాలి–మోయలేని బరువుగాగాదు!

మొదలుచూచిన కడుగొప్ప పిదపగుఱుచ
యాది కొంచము తరువాత నధికమగుచు
దనరు దినపూర్వ పరభాగజనితమైన
ఛాయపోలిక ఖలసజ్జనులమైత్రి.
(భర్తృహరి)

జీవితంలోని నీడలకూ తోడు నీడలైన స్నేహితులకూ ఆట్టే భేదంలేదు. కాని వచ్చిన చిక్కేమిటంటే ఎవరు ఉదయపు నీడో, ఎవరు సాయంత్రపునీడో నిర్ణయించుకోవటంలోనే వుంది వారి వారి ప్రతిభ. ఇలా వెతుక్కుంటూ నీడలతో పాటు స్నేహితుల్ని తెలుసుకొనేసరికి జీవితమే చాలదనిపిస్తోంది.

ఒక్కోసారి మేధావులమనుకున్నవారి అంచనాకూడా తప్పౌతుంది. ఎంతో స్నేహితులని ఆహ్వానించిన వారు మోసం చేయడం, మనం అసహ్యించుకొన్నవాళ్లే మనకు ఆప్తులు కావడం జరుగుతుంది. స్నేహితుల్ని ఏరుకోవడంలోనేవుందిగొప్ప. ఎవరు స్నేహితులో ఎవరుకారో తెలియాలంటే కొన్ని అనుభవాలు పొందాలి. కొంత వయస్సూరావాలి. భర్తృహరి ఎంత అనుభవంపొంది ఈ సుభాషితాలు వ్రాసినాడో కదా! మానవుడై అమరసందేశాలిచ్చాడు.

అసలు నిజానికి స్నేహం సృష్టికి ప్రాతిపదిక. ఆధునిక కవి ఇంద్రగంటి హనుమచ్ఛాస్త్రి అంటాడు, "సృష్టిలో తీయనిది స్నేహమేనోయ్" అని.

స్నేహాలకేం రకరకాలున్నయి. రైలు స్నేహం, హోటల్‌స్నేహం, సినిమాస్నేహం, కార్డ్ స్నేహం, అధికారస్నేహం. ఇవి ఎట్లాంటివో పేర్లలోనే తెలుస్తున్నవి. ఇవి క్రమంగా అవసరం తీరగానే అంతరించిపోతవి.

అరబ్ కవి ఖలీల్‌జిబ్రాన్ అంటాడు: "What is your friend that you should seek him with hours to kill? Seek him always with hours to live. For it is his to fill your need, but not your emptiness" అంటే, పొడిమాటల్లో చెప్పాలంటే "కాలానీలతో కాలాన్ని చంపడానికికాదు స్నేహితునితో గడపడం, కాలాన్ని సజీవక్షణాలుగా గడపడానికే; నీలోనిశూన్యాన్ని నింపడానికికాదు, నీ అపేక్షలనునింపి నీకిల సంపదకు ఆకారం కల్పించడానికే." జిబ్రాన్‌గారే మరోచోట అంటారు స్నేహితుణ్ణిగూర్చి చెప్తూ: "నేను నీయెదుటున్నపుడు ఒక నిలువుటద్దంఎదుట వున్నట్టు అనిపిస్తుంది" అని అంటే స్నేహితుడు మనగుణగణాలను ప్రస్ఫుటం చేస్తాడన్నమాట. అతని సమక్షంలో మన ప్రతిబింబం అనురాగంవల్ల, అపేక్షవల్ల మంచిగుణాలను అతిశయోక్తి చేయడమూ వుండదు, లోపాలను లెక్క చేయడమూ వుండదు. స్నేహానికి సార్థక్యం ఇక్కడే వుంది.

స్నేహాలంటే కొన్ని జ్ఞాపకం వస్తవి. అగ్నిసాక్షిగా స్నేహితులైనారు రామసుగ్రీవులు. ఒకరివలన ఒకరు ఉపకారాలు పొందినారు కాని స్నేహాన్ని అవసరము తీరగానే నశింపజేసుకోలేదు. కృష్ణార్జునుల స్నేహం చుట్టరికముతో బలపడినదిగాని తెగలేదు. వారి దివ్యస్నేహం లోకానికి అమృతసందేశాన్ని (భగవద్గీత) ఇచ్చినది. కాదంబరీకావ్యం చదివినవారికి పత్రలేఖా చంద్రాపీడుల స్నేహం ఎంతపూజ్యమైనదో తెలుస్తుంది. ఆ కావ్యానికే అలంకారప్రాయమైనది వారిస్నేహం. ఇక మన తరంలో బాపూజీ నెహ్రూలు; బాపూజీ–మీరాబెహెన్. వీరి మహోన్నతమైన స్నేహ బాంధవ్యాలు మహాకార్యాలకుప్రాతిపదికలైనవి. స్వరాజ్య కాంక్షతో స్వాతంత్ర్యసమరంలో మొదలైన ఈ పరిచయాలు గురు శిష్య బాంధవ్యాలై అపైన అతి మధుర స్నేహాలయి దృక్పథాలలో భేదాభిప్రాయాలున్నా బాపూజీమాట ఆజ్ఞలా శిరసావహించారు. స్నేహానికి అమరత్వాన్నిచ్చిన గంభీరులు, ఉన్నతులు వీరు.

నిజమైన స్నేహంలో ఎంతో గొప్పతనం, మాధుర్యం వుంటుంది. స్నేహం చేసుకోవడంలోకొంత ఓర్పు, నేర్పురావాలి. అంటే అవతలవారిని అర్థం చేసుకొనే నిదానం, సానుభూతికావాలి. స్నేహితుని సానుభూతి యెట్లాంటిదంటే – 'అతను చేసింది మంచిపని అనను, చెడ్డపనే; కాని ఎందుకట్లా చేసాడో అర్థం చేసుకోగలను'– ఇదే స్నేహితునిసానుభూతిదృష్టి. స్నేహం చేసుకోవడం నేర్పయితే దానిని నిలబెట్టుకోవటంలో ఓర్పురావాలి.

ప్రఖ్యాత నాటకరచయిత ఇబ్సెన్ బ్రాండిస్ అనే మిత్రునికి వుత్తరంవ్రాస్తూ ఇట్లాఅంటాడు: "స్నేహితులుకలిగివుండడం అనే సౌభాగ్యం చాల వ్యయంతో కూడుకున్నది. ఏవ్యక్తిఅయినా తన జీవితసర్వస్వాన్ని ఒక విశ్వాసంకోసం ధారపోసినట్లయితే, అతను స్నేహితుల్ని నిలబెట్టుకోడానికిచేసేవ్యయం, వారికోసం తనుచెయ్యవల్సినపనులను చెయ్యకుండావుండటంవల్లే వుంటుంది" ఇంతవ్యయంతో కూడుకొన్నదిగనుకనే స్నేహం అంత సౌభాగ్యవంతమైంది.

★★ శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి ★★

ఒంటరితనం శాపంలా తలుస్తాడు మనిషి. ఇది మానవునిలోని బలహీనత అనండి, గొప్పతనం అనండి, ప్రతిమనిషీ తన మనస్సులోని మాటను తనమిత్రునితో చెప్పుకోవాలని తాపత్రయ పడతాడు.

కొందరు ఒక మనిషితో ఎంతో పరిచయంవున్నా నిదానంగా ఆలోచించి తనకు అన్నివిధాలా నచ్చితేనే స్నేహం చేస్తారు. ఇలాంటివారు స్నేహంచేసారా జీవితాంతం నిలుపుకుంటారు. మరికొందరు తెలిసినవారినందరిని స్నేహితులుగా చేసుకోవాలంటారు. ఇది అసంభవం. పరిచయస్తులందరూ నిజమైన స్నేహితులు కాగలరా? ఇంకొందరు ఎవరితోనైనా స్నేహం చేశారా వారిని క్షణంవదలక ప్రాణం తోడేస్తారు. ఇలాంటివారి స్నేహం ఒక రెండు మూడునెలలపాటు గాఢంగావుంటుంది. తరువాత స్నేహితులలోని లోపాలు లెక్కిస్తారు. స్నేహం చేసేటప్పుడుకనుపించిన వారి మంచి, సద్గుణాలు తర్వాతమచ్చుకైనాజ్ఞాపకంవుండవు. మానవులు అనగానే మంచిచెడు రెండూ విధిగా వుంటవి కాస్త దామాషాలవారతో. ఎప్పుడూ మంచే, గొప్పేవుండాలనుకోవటంతో ఈ స్నేహం సమాప్తం అవుతుంది. స్నేహాన్ని పొదుపుగా వాడాలి. పట్టావిడుపూ వుండాలి. ఆదేపనిగా ఒక మొక్కకు ఎరువు, నీళ్లు పోస్తుంటే బ్రతుకుతుందా? అలాగే మొక్కలాంటి ఈ స్నేహాన్ని 24 గంటలూ వారితోనేవుండి వారిని తెలుసుకుంటూంటే త్వరలోనే లోపాలుకనిపిస్తవి. ఎంతస్నేహంఅయినా అవసరసమయాల్లో అనవసరవిషయాలలో జోక్యంకలిగించుకొని సలహాలుఇవ్వరాదు. అసలు సలహాలనేవి అడిగితే యివ్వగల తాహతుందా అని ఆలోచించి యివ్వాల్సినవి. కొందరు సలహాలివ్వడమేకాక ఆచరణలో పెట్టించాలని మహా ప్రయత్నిస్తారు. ఇది అధికప్రసంగమనే మాట అయింది ప్రమాదానికి దారితీస్తుంది.

స్నేహంలోకూడా లాభనష్టాలు చూస్తారు కొందరు ప్రబుద్ధులు. వీరినిచూస్తే స్నేహంకూడా వ్యాపారమా అనిపిస్తోంది. అందుకనే కాబోలు ప్రెంచిభాషలో ఒక సామెతవుంది– స్నేహితునితో బిజినెస్ చేయకు, బిజినెస్ చేసేవానికి నీ యింట్లో భోజనంపెట్టకు–అని. ఎంతలోతైనమాట. స్నేహానికి ధనానికి ముడిపడ్డదా స్నేహమే లుప్తమైపోతుంది. నీ స్నేహితులనుబట్టి నీ ప్రవర్తన నిర్ణయించవచ్చు అని పెద్దల వాక్యం. ఇదిమాత్రం నూరుపాళ్లు నిజం. అందంగా వికసించి గాలితోపాటు నాట్యం చేసే గులాబి, తెల్లగా విరబూసి లోకానికి సువాసనలు వెదజల్లే జాజులు, పున్నమ చంద్రుని చల్లదనం, వీటివలన లాభం ఏమిటి? అలాగే స్నేహంకూడాను. లాభనష్టాలు లెక్కించేవారు అపాయకారులు. స్నేహితులమధ్య నమ్మకం, సహనం, అసూయ లేకుండటం కావాలి. చిన్నప్పుడు నాకో స్నేహితురాలుండేది. తనతోతప్ప ఇతరులతో మాట్లాడినా మూతి ముడుచుకొనేది. ఇలాకాకుండా నిస్వార్థత స్నేహానికి పునాదికావాలి. స్నేహస్మృతి మధుర సమీరంగావుండాలి కాని మోయలేని బరువుగామాత్రం వుండరాదు.

"మంచిమనసు తెలిపేదే స్నేహం
మనిషి విలువ నిలిపేదే స్నేహం
మనసు మనసు కట్టుకున్న
మరుమల్లెల పంతెనేయే స్నేహం"
(నార్ల చిరంజీవి).

డాక్టరు గోపాలరెడ్డి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

డుగా తాను జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడగుటకు శ్రీ గోపాలరెడ్డి కారకులైనారని చెప్పారు. అన్నివేళాన్నీ తాను కృతజ్ఞతతో జ్ఞాపకం వుంచుకుంటానన్నారు. చిన్నవయస్సులో పెద్దదైన మద్రాసు రాష్ట్రానికి మంత్రిగా, పిమ్మట రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా, తర్వాత కేంద్ర క్యాబినెట్ మంత్రిగా అతిముఖ్యమైన పాత్ర వహించి, వ్యక్తిగతంగా నెల్లూరు జిల్లాకేగాకుండా, ఆంధ్రరాష్ట్రానికి శ్రీ గోపాలరెడ్డి గౌరవం సంపాదించి పెట్టారన్నారు. దేశంలో ఇంతకాలం మంత్రిగావున్న వ్యక్తి కేంద్రంలో శ్రీ జగజ్జీవన్‌రాం, రాష్ట్రాలలో శ్రీ భక్తవత్సలం తప్ప, మరెవరూ లేరేమోనన్నారు. శ్రీ గోపాలరెడ్డి సరసుడని, ఇంత వున్నత హోదాలోవుండి ప్రజాసేవ చేస్తూకూడా శ్రీ గోపాలరెడ్డి ఎవరిమనసూ నొప్పించలేరని, ఇది వారి సద్గుణమో, లేక లోపమో తెలియదని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి వెలిబుచ్చారు. శ్రీ గోపాలరెడ్డి మన నాయకుడుగావుంటూ, అఖిల భారత స్థాయి నందుకోవడం మన అదృష్ట విశేషమన్నారు. కాంగ్రెస్‌వాదులు పదవీవ్యామోహ పరులనే ప్రతిపక్షాలఆరోపణలకు గొడ్డలిపెట్టుగా నిర్ణయించబడిన కామరాజ్ పథకంక్రింద పదవీ పరిత్యాగం చేసిన పెద్దల శ్రేణిలో శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని చేర్చడం వారి గౌరవాన్ని ఇనుమడింప చేసిందన్నారు.

తర్వాత సభాధ్యక్షుడు, న్యాయశాఖామంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారితో తన స్నేహ సంబంధాలు చాలకొద్ది అనిచెప్పినా; శ్రీ గోపాలరెడ్డి వ్యక్తిత్వాన్ని అప్పటంగా చిత్రీకరించగలిగారు శ్రీ నరసింహారావు శ్రీ గోపాలరెడ్డి వ్యక్తిత్వంలోనే సాహిత్యం వున్నదని కీర్తించారు. శ్రీ గోపాలరెడ్డిని నిర్వికారుడుగా పేర్కొంటూ; ఈ ప్రపంచంలో, ఈ కాలంలో, ఈ పరిస్థితులలో నిర్వికారత అసంభవమని; పదవి వున్నా పోయినా శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిలో వికారంగాని, మార్పుగాని వుండదని; పదవీ పరిత్యాగం చేసి, అయ్యో పోయిందేఅని విచారించక, శ్రీ గోపాలరెడ్డి నిండుతనాన్ని ప్రదర్శింప చేసారని; పదవి పోయినప్పుడూ అంతే సంతోషంగా, వుత్సాహంగా వుండడం చాల అరుదైన విషయమని శ్రీ నరసింహారావుగారన్నారు. శ్రీ గోపాలరెడ్డి ఆంధ్రకు తలమానికమైన వ్యక్తిగా పేర్కొంటూ, అన్ని జిల్లాపరిషత్తులలో వారి చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరింపచేయడం బాగుంటుందని, వారు అలాంటి నాయకులని, శ్రీ నరసింహారావు సూచించారు.

అప్పటికిగా ఏర్పాటైన ఈ చిత్ర పటావిష్కరణ సభ ముక్తసరిగా ముప్పయి నిమిషాల లోపుగానే ముగిసింది. సమావేశం ఏర్పాటులోనిఅవ్యవస్థిత్వం చిత్రరూపంలో, దానికివేసిన పూలమాలలోకూడా స్పష్టంగా కనబడింది. శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి చిరకాల రాజకీయ విరోధకుటుంబానికి చెందిన; మొన్నటి ఎన్నికలలోనూడా వారి ఓటమికి యథాశక్తి కృషిచేసిన శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డిగారిచేత వారి చిత్రాన్ని ఆవిష్కరింప చేయడంలో జిల్లా పరిషత్తు నాయకులు ఎంతో రాజకీయ చాతుర్యాన్ని ప్రదర్శించారనే చెప్పవలసివుంటుంది.

—మా. వి.

కమ్యూనిస్టుల కుట్ర

(4 వ పేజీ తరువాయి)

వివరించబడింది: "పార్లమెంటరీ పద్ధతులను, తదితర పద్ధతులను ఈ విప్లవం సమ్మిళితంచేస్తూ, ప్రభుత్వ ప్రతిఘటనను వీలయినంతవరకు శాంతియుత పద్ధతులలో నడపడానికి కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రయత్నిస్తుంది. కాని ఒక్క విషయాన్ని మనసులో వుంచుకోవాలి. బూర్జువా ప్రభుత్వం దాని కది అధికారం వదులుకోదు. హింసా దౌర్జన్యంద్వారా దాని వునికిని నిలుపుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తుంది. కావున విప్లవ శక్తులు అతి మెలకువతో ఎటువంటి పరిస్థితినైనా తట్టుకొనుటకు సిద్ధం కావలసి వుంటుంది. పోరాటమును అప్రతిహతంగా కొనసాగిస్తూ ఎచ్చట ఎప్పుడు అవసరమైతే అచ్చట కార్మికవర్గం హింసను హింసతో ఎదుర్కొనను సర్వసన్నద్ధం కావాలి"

తమ పార్టీలోని మితవాదులనుగూర్చి ముసాయిదా ఇలా అంటుంది: "...మన వుద్యమంలోవున్న మితవాదులు, మిడివాదులను నిక్కచ్చిగా ఎదుర్కొనాలి.... ఈ వుద్యమం ప్రజాదైనా నాయకత్వాన ప్రపంచ వ్యాపితంగా సోషలిజాన్ని శాంతిని స్థాపించను అజేయంగా ముందుకుసాగుతుంది..."

దేశంలో విప్లవాన్ని రేకెత్తించుటకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఏవిధంగా రహస్య పథకాలు వేసుకుంటున్నదో ప్రజలు గమనించడం అవసరం. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య ప్రభృతులంతా ఈ తిరుగుబాటు వర్గంలో వారే ననేదికూడా గమనించవలెను.

శ్రీ పాపిరెడ్డి పిలిచిన పత్రికా ప్రతినిధుల సమావేశంలో, ఏ దేశస్వాతంత్ర్యానికైనా కమ్యూనిజం ముప్పుకాగా, అందులో చైనా కమ్యూనిజం భారతస్వాతంత్ర్యానికి తక్షణ ప్రమాదకారని; మించిపోకముందే భారతదేశంలో కమ్యూనిస్టుల కుట్రను ప్రజలు గ్రహించాలని హెచ్చరించబడింది.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10–00
6 నెలలకు ,, 6–00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

గ్యాస్ట్రిక్ ట్రబులుకు

వీర్యనష్టమువలన కలిగే పై వ్యాధికి సంజీవనివలె పనిచేయు మా "కోరక్"ను వాడండి.
20 రోజుల మందు రూ. 5/- లు. పోస్టేజి ప్రత్యేకం.
అర్. సుబ్బారావు, R.M.P.
16/114, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

విడవలూరు హైస్కూలు

పూర్వ విద్యార్థి సంఘ వార్షికోత్సవ సందర్భమున జరుగు ఆటలపోటీల ఎన్నికలకుగాను పూర్వ విద్యార్థులు 1–5–64 తేదినాడు ఉదయము 9 గంటలకు విడవలూరు హైస్కూలునందు హాజరు కాగోరుచున్నాము. ఇట్లు,
యేటూరు గోవర్ధనరెడ్డి,
కార్యదర్శి.

విజయవాడ సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

O. S. No. 123 of 1963.
భగవాజాదాసు అన్మాసింగ్ Trading in the name of సేటు మంగమల్ భగవాజాదాసు ... —వాది.
(1) మండవ వెంకటరత్నంపరం, ఏలూరు (2) మండవ వెంకటరత్నం (3) మండవ బంగారయ్య (4) నెక్కలపూడి శేషగిరిరావు (5) ఘంటా నాగేశ్వరరావు (6) సల్లూరి సాంబయ్య (7) తోట వీరరాఘవులు ... —ప్రతివాదులు.

వాదికి, ప్రతివాదులవల్ల రావలసిన హుండీల బాబతుకు బాకీ రూ. 5702–50 న. పై. లు రాబట్టుకొనుటకు పై దావా చేయగా 18–6–1964 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. గనుక ప్రతివాదులకు గల ఆక్షేపణలు వాయిదా రోజు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—మారి అనంతపద్మనాభశాస్త్రి,
వాది అడ్వకేటు.

నెర్వోటాల్

నరముల బలహీనత - - రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటిచే తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, దక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిస్త్రాణ, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లుపీకుట, తలతిరుగుట, పాండుమారిక, కాళ్లు, చేతులు మంటలు, తిమ్మెరలు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.
8 గ్రా॥ సీసా 5-75 న పై.
ఇండియన్ మెడిసిన్‌హౌస్
విజయవాడ
బ్రాంచీలు: రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడుపేట.

పక్షవాతము - తిమ్మెర్లు - మధుమేహములను

గ్యారంటీగ నెమ్మది చేయబడును.
మాతో సంప్రతించండి.
వైద్యవిశారద - కవిరాజ్
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
పక్షవాతస్పెషలిస్టు
కాకర్లవారివీధి—నెల్లూరు.

శూలహారిణి

పరిణామ శూలలకు (శేక) కడుపు నొప్పులకు.

వ్యాధిలక్షణము:- గర్భ గోళములోను, వెన్నెముక యందును భరింపరాని నొప్పి - గుండెభాగములో మంట, పేగులుఅరచుట, కడుపు ఉబ్బరము, పులితేపులు, వెక్కిళ్ళు, వాంతులు, మలబద్ధకం, ఈ లక్షణములు ఉండును. పైవ్యాధి ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి వున్ననూ, ఎంత సోడా పుప్పు సేవించివున్ననూ బాగుఅగును. అవశేషను అవసరంలేదు. 15 రోజుల ఔషధం రు. 20/-. రు. 5/- అడ్వాన్సు పంపాలి.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
అనుభవ వైద్యశాల,
ఫోన్: 71. నెల్లూరు-2.

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 307 of 1963.
Kavali Sub-Court O.S. 28/58.
ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ రెప్రజెంటెడ్ బై జిల్లా కలెక్టర్ - నెల్లూరు—మన్విదారు-D. H-
పురాణం వెంకటలక్ష్మమ్మ
—రెస్పాండెంటు-J. D.

రెస్పాండెంటుకు నోటీసు:-

పైదావా డిక్రీ ఎగ్జిక్యూషన్ మనుపులో జప్తీకాబడిన జప్తీపట్టి దాఖలా సొత్తుల వేలము షరతులు కిమ్మతు నిర్ణయించను 30-5-1964 తేది పగలు 11 గంటలకు వాయిదా వేయబడియున్నది. మీరు హాజరు కానంతట మీ పరోక్షమున అనంతర్గంతం జరుపబడును.

— కే. రంగస్వామిఅయ్యర్,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 71 of 63. E. P. 7 of 64.
చిన్నం గంగిరెడ్డి ... —వాది.
రాచమళ్ళ శివరామిరెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరులో ప్రతివాదికి నోటీసు ముట్టనందున పై కోర్టువారు పబ్లికేషన్ ఉత్తర్వుచేస్తూ 3-6-64 తేదికి వాయిదా వేసినారు. గనుక సీరు ఆక్షేపణలు వున్న యెడల పై తేదీన పై కోర్టుకు పగలు 10 గంటకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—యం. నంజిరెడ్డి - వకీలు.

పసిరికలు - - కామెర్లు
భయపడవలసిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

ఎర్ర కులంలో ముసలం

(1వ పేజీ తరువాయి)

కాలం ఇవ్వవలసివస్తుంది. కావున ఆయుధ పోరాటం చెయ్యగలిగినదేశాలకు అధికారంలోవున్న కమ్యూనిస్టుదేశాలు సైనిక, ఆయుధ, ధనసహాయంచేసి విప్లవాలను జయప్రదంచెయ్యాలి. ఆ విధంగా తటస్థ దేశాలసంఖ్యనుతగ్గించి కమ్యూనిజాన్ని విస్తృతంచెయ్యాలి. అమెరికాశిబిరం అణు ఆయుధాలుకలిగివుందని చరిత్రగమనాన్ని మార్చలేదు. అణుయుద్ధంలో నష్టం అందరికీ సమానంగానేజరుగుతుంది కావున అదో పెద్ద సమస్యకానేరదు—అనేది చైనా అభిప్రాయం.

ఈ ఎత్తుగడల వైరుధ్యం రష్యా చైనాల భౌగోళిక వునికినుండి వుత్పన్నమైనట్లు విషయజ్ఞులు గుర్తిస్తున్నారు. రష్యా యూరపులోవుంది. దాని ఆధీనంలోనున్న తూర్పు యూరోపియన్ కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలు అవకాశం దొరికితే తిరగబడి స్వతంత్రం ప్రకటించుకొనను సిద్ధంగావున్నాయి. హంగరీ,పోలండు,తూర్పుజర్మనీలతిరుగుబాట్లు ఈ నిగూఢ సత్యమును వెల్లడిస్తున్నాయి. దీనికితోడు యుద్ధంసంభవిస్తే రష్యన్ సామ్రాజ్యానికి వ్యతిరేకంగా జరిగే అంతర్ విప్లవాలకు ఆ దేశాలచుట్టూవున్న శక్తివంతమైన అమెరికా, దాని మిత్రరాజ్యాల యుద్ధ స్థావరాలను తట్టుకొని రష్యా నిలబడలేకపోవచ్చు. కావున శాంతి, సహజీవనం - పేరుతో అంతర్గతవిధ్వంసంద్వారా కమ్యూనిజాన్ని విస్తృతం చెయ్యాల్సిందేగాని, యుద్ధంలోకి వెళ్లడానికి భయపడుతుందని పరిశీలకుల అభిప్రాయం. చైనా పరిస్థితి వేరు. చైనా ఆసియాలోవుంది. ఆసియాలో చుట్టూవున్న చిన్న దేశాలలో బలమైన కమ్యూనిస్టు పార్టీలు వున్నాయి. చైనా కమ్యూనిజాన్ని, భారతదేశం ప్రజాస్వామ్యాన్ని చేబట్టాయి. మిగిలిన పొరుగు దేశాలలో అస్థిమిత, అయోమయ రాజకీయ వాతావరణంవుంది. ఈదేశాలకు చైనాయో లేక భారతదేశమో ఏదో ఒకటి ఆదర్శం-అండ కావలసి వస్తుంది.

కమ్యూనిస్టు నియంతృత్వంలో ప్రజలు తొలగేకొలది అసంతృప్తి, అరాజకం ప్రబలక తప్పదు. ఈ లోపల పొరుగు దేశాలు అమెరికా సహకారంతో స్థిరపడి అభివృద్ధిని సాధిస్తే కమ్యూనిస్టు చైనా మనుగడ కష్టమవుతుంది. కావున అస్థిమిత పరిస్థితులలోనున్న ఈ దేశాలను ఇప్పుడే స్వాధీనంచేసుకొని చైనా కమ్యూనిజానికి బయటనుండి ప్రతిఘటనను అంతంచెయ్యాలి. ఈ ప్రయత్నంలో స్థానిక కమ్యూనిస్టు పార్టీలకు ఆయుధాలు, ఇతర సహాయం అందించి విప్లవాలు లేవడం, లేక వీలయితే విముక్త సమరంపేరుతో చైనా సేనలనే పొరుగు దేశాలపైకి పురికించడం చైనావునికికి అవసరమౌతుంది. ఈ వైరుధ్యం అంతర్జాతీయ పుర్యమంలో పాలసీ వివాదంగా ప్రజ్వలపుతూంది. కావున విదేశంలోచైనా, కమ్యూనిస్టు పార్టీలలో నేడు జరుగుతున్న కల్లోలం, చీలికలకు పై వివాదానికి అవినాభావ సంబంధమును గుర్తించడం కష్టంకాదు.

భారతదేశంలో నేడు రచ్చకెక్కిన రగడ చైనా, రష్యా వైరుధ్యాల ప్రభావం అని ఇరువర్గాలూ అంగీకరిస్తున్నాయి. 'చైనా అనుసరిస్తున్న రాజకీయ పంథాను ప్రతిపక్షీయులు చేపట్టారు' 'భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీపైన, దాని నాయకుడు డాంగే పైన చైనా రేడియో చేస్తున్న బూతుప్రచారమే నేడు అతివాదుల మనుగడే జనవ పున్నయ్య వర్గం చేపట్టింది' అని డాంగే వర్గం చెప్పుతుంటే 'నెహ్రూ ప్రభుత్వానికి గులాంఅయిపోయిన బ్రిటిష్ సి. ఐ. డి అయిన డాంగే భారతదేశంలో కమ్యూనిజాన్ని నాశనంచెయ్యను మేము అంగీకరించలేము. చైనాను కాదని ప్రపంచంలో కమ్యూనిస్టు విజయం, ఐక్యత లేనేలేదు - కానేకాదు' అని అతివాదవర్గం బహిరంగంగానే ప్రకటిస్తూంది. ఆంధ్రలో అతివాద వర్గ పత్రిక జనశక్తితో (11-4-64 సంచిక) 'డాంగేను, ఆయన ముఠాను బహిరంగంగా ప్రజలు విచారించి శిక్షించే రోజులు దగ్గరలోవున్నాయి. అప్పుడు పదివేల పార్టీ కమిటీలుకూడా ఆతడిని రక్షించలేవు' అని హెచ్చరించారుకూడాను.

అంతర్జాతీయ వివాదంలో అతివాద వర్గం చైనా పాలసీని అనుసరిస్తుందనేది వివాద రహితమైన విషయం. వారివర్గం పదిరోజులుగా ఢిల్లీలో దర్శించిన ముసాయిదా తీర్మాన రహస్య కాపీ సారాంశం పత్రికలలో వచ్చింది. భారతదేశం బూర్జువా పరిపాలనలో వున్నదని, దీనిని పడగొట్టకుండా కార్మికవర్గ నియంతృత్వం - అంటే కమ్యూనిస్టుపార్టీ అధికారమునకు రాలేదని, ఈ ప్రయత్నం శాంతియుత పద్ధతులలో జరుగుతుందనుకొనడం అర్థరహితమని, ఇది సాయుధ విప్లవంగా జరగాలని వారి ముసాయిదాలో చెప్పుకున్నారు. చైనా, పాకిస్తాన్ కలయికతో దేశంపైన దాడి ప్రమాదమున్న నేటి దశలో నే ఆయుధ పోరాటం అజెండాలోవుండివుంటే దాని అర్థమేమిటో గ్రహించడం కష్టం కాదు. కావున భారతదేశంలో రెండు పార్టీలు రెండు విశిష్ట విధానాలతో ఏర్పడక తప్పదు.

నేడుపార్టీలో అధికారంలోవున్న నాయకత్వాన్ని ధ్వంసం చెయ్యకుండా రెండవ పార్టీ ఏర్పడి, బలపడడం కష్టం. రాజకీయ పాలసీ పోరాటంతో ఇదిఅగదు. పాలసీల మంచిచెడ్డలు పార్టీసభ్యులు, ప్రజలు తెలుసుకునేముందు నాయకుల ప్రతిష్ఠను దెబ్బకొట్టాలి అనేది కమ్యూనిస్టు జీవితంలో ప్రముఖభాగం. దీనినే 'క్యారక్టరు అసాసినేషన్' అంటారు. శత్రువనుకునేవ్యక్తిని ద్రోహి, స్వార్థపరుడని చండాడితే అతడేమి చెప్పినా చలామణికాకుండా పోతుందని వారినమ్మకం. కావున డాంగేను బ్రిటిష్ ఏజంటుక్రింద ఇప్పుడు చిత్రిస్తున్నారు. అతడు 1924లో జైలునుండి వైస్రాయికి వ్రాసిన వుత్తరాలు రహస్యంగా అచ్చువేసి పార్టీ సభ్యులకు పంచారు. బ్రిటిష్ గూఢచారి అని చెప్పుతున్నారు. అంతేగాదు, నెహ్రూ ధనంతో పార్టీ రహస్యాలను పోలీసులకు చెప్పినాడని, చైనాకు వ్యతిరేకంగా అబద్ధాలు ప్రచారం చేసినాడని, పార్టీని కృష్ణమీనన్ అండ్ కంపెనీకి తాకట్టు పెట్టినాడని, వేలాది పార్టీధనం సొంతానికి ఖర్చుపెట్టుకొన్నాడని చెప్పుతున్నారు. దీనికివ్యతిరేకంగా-చైనాఏజంట్లే ఈ అతివాద ముఠాలని, భారతదేశంలో కమ్యూనిజాన్ని ధ్వంసంచేయను అమెరికా గూఢచారులుగా ఈ చైనాముఠా తయారయిందనికూడా రహస్యంగా చెప్పుతున్నారు. సంవత్సరాల పర్యంతంగా ఈ దేశంలో చీకటిబాటున కమ్యూనిజం పేరుతో సాగిన కుట్రలెన్నో ఈ సంపుర్ణ ఐద్వారా బయటికి రానున్నాయి. రాజకీయంగా కమ్యూనిజం సరిఅయినదికాదని, దాని నిరంకుశ, నియంతృత్వ విధానాలను అంగీకరించని ప్రతివారిని ద్రోహులని, చండాలురని విలక్షణను కోల్పోయి విచ్చలవిడిగా ప్రచారంచేసిన ఈ బృందం అంత్యంలో వారికివారే ఆత్మవిధ్వంసం చేసుకొనపూనుకున్నారు. ఇకముంది, భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీలో క్రమంగా చైనావర్గం బలపడక తప్పదు. వారికి చాలా అటంకాలు వున్నమాటనిజం. అయినప్పటికీ, కమ్యూనిస్టులుగా అవైపు ఆకర్షించబడే అవకాశాలు ఎక్కువవున్నాయి. భారత స్వాతంత్ర్యానికి అవిధంగా ఇబ్బందికరమవుతుంది.

విజ్ఞప్తి

(8వ పేజీ తరువాయి)

ఆర్. పంతులు, అదుర్తి, పి. పుల్లయ్య మొదలైన దర్శకులు; తమిళరంగంలో వుత్తమనటీనటులుగా పరిగణించబడి, తమిళులచే యెంతో ఆదరింపబడుతున్న శ్రీమతులు కన్నాంబ, భానుమతి, అంజలీదేవి, సావిత్రి, దేవిక, జానకి, జమున; శ్రీయుతులు నాగయ్య, రంగారావు, రామారావు మొదలైన నటీనటులు; శ్రీమతులు సుశీల, జానకి, జిక్కి; శ్రీయుతులు ఘంటసాల, పి. బి. శ్రీనివాస్, ఏ. ఎం. రాజా మొదలైన నేపథ్యగాయకులు; శ్రీయుతులు రాజేశ్వరరావు, ఘంటసాల, చలపతిరావు, రాజా మొదలైన సంగీతదర్శకులు—వీరంతా తెలుగువారు. ఇంకా యిటువంటివారు అన్నిశాఖలలో లెక్కకుమిక్కిలిగా వున్నారు. జెమిని, ఏ. వి. యం., వక్షిరాజా, మోడరన్ థియేటర్సు, ఎం. పి. పి., ఆర్. ఆర్. పిక్చర్సు, పద్మిని పిక్చర్సు, వీనస్, విశాలాదార్య మొదలైన తమిళ కన్నడ నిర్మాతలు తెలుగుచిత్రాలు నిర్మిస్తున్నారు. ఈనాడు 'మేము తెలుగువార' మని చెబితేతప్ప తమిళులకు గుర్తురానంత అన్యోన్యంగా, ఒకేకుటుంబంగా యిక్కడ మేము కలిసి మెలిసి బ్రతుకుతున్నాం. భాషాభేదాలవిచక్షణ ఏమాత్రం చూపకుండా మద్రాసుప్రభుత్వం విశాలహృదయంతో మమ్మల్ని ఆదరిస్తున్నది. ఇటువంటిపరిస్థితుల్లో 'తెలుగువారికి మద్రాస్‌లో గౌరవంలేదు' అని బాధ్యతారహితంగా మన నటసమ్రాట్టు ఒక నిప్పురవ్వవేసి పోయాడు. దానిని మేము ఎలాగో ఆర్పివేశాం.

అసలు మన 'నటసమ్రాట్టు' ఇక్కడ నుండి ఎందుకువెళ్లాడో ఆయనకూతెలుసు; ఇక్కడ సినిమాప్రపంచానికీతెలుసు. ఎక్కడున్నా అతను వృద్ధిలోకివచ్చి యింకా యెక్కువ కీర్తి, ఎక్కువధనం ఆర్జించాలనే మేం సర్వదా కాంక్షిస్తాం.

మరొక్క మనవి!

నేడు తెలుగు చిత్రాల సంఖ్య పెరుగుతున్నదేగాని, స్థాయి తగ్గుతున్నది. చిత్రాల సంఖ్యతోపాటు స్థాయికూడా పెంచితేనే ప్రభుత్వ ఆశయం నెరవేరుతుంది. అఖిల భారతంలోను, అంతర్జాతీయంగానూ ఆంధ్రజాతికి ఖ్యాతితెచ్చే వుత్తమ చిత్రాలను ప్రోత్సహించండి. అద్వితీయ సృజనాత్మకశక్తి కలిగికూడ, అగ్రశ్రేణి తారలతో భారీఎత్తున చిత్రాలుతీసే నిర్మాతలతో పోటీపడలేక, అడుగునపడి అజ్ఞాతంగా వుండిపోయిన మేధావులలో, Creative Geniusలలో, సత్యజిత్ రాయ్‌వంటివాణ్ణి ఒక్కణ్ణి బయటకుతీయండి. ప్రభుత్వసహాయములేకపోతే వాళ్లు బయటికిరాలేరు. బెంగాల్ ప్రభుత్వం ఆదుకొనకపోతే ప్రపంచసినిమారంగంలో భారతజాతి పేరును దేదీప్యమానంగావెలిగించిన ఒక మహాశిల్పి మనకు దక్కేవాడుగాదు. ఆ భిక్షపెట్టిన బెంగాల్ప్రభుత్వానికి యావద్భారతం ఋణపడివున్నది.

సత్యజిత్ రాయ్‌లు ఆంధ్రప్రదేశంలో గూడవున్నారు. కాని అజ్ఞాతంగా పడివున్నారు. వాళ్ళకి చేయూతయివ్వండి. మట్టిలో మాణిక్యాలవలె మరుగుపడిన నూతన నటీనటులతో, జాతిని వుత్తేజపరచే కథావస్తువులతో, అపూర్వమైన సంవిధానాలతో, వినూత్న పోకడలతో చిత్రాలునిర్మించే నిర్మాతలను ప్రోత్సహించండి. వారికి ధనసహాయం చెయ్యండి. సాంకేతికపరుపాయాలు కల్పించండి. చిత్రాలు తీయించండి. అర్హమైనవాటిని ప్రభుత్వంతరపున కొనండి. మీరువెచ్చించే ప్రజాధనం సార్థకమవుతుంది. ఆంధ్రప్రజ మిమ్మల్ని అభినందిస్తుంది. ఆంధ్రకళామతల్లి కృతజ్ఞతతో ఒడలు పులకించి మిమ్మల్ని ఆశీర్వదిస్తుంది.

తమరిని సన్మానిందుటకు యేర్పాటైన యీసభలో, చెప్పడానికి మనసొప్పని విషయాలుగూడ కొన్ని చెప్పవలసివచ్చింది. అందుకు అన్యథా భావించవలదని ప్రార్థిస్తున్నాం. మీరు మా కష్టసుఖాలు చెప్పుకోదగిన పెద్దలు, కళాభిమానులు, విశాల హృదయులు, ప్రజానాయకులనే పూజ్య భావంతో - మీకు మాపైగలఅభిమానాన్ని పురస్కరించుకుని ఈ కాస్తదనువు తీసుకున్నాం.

మేము ఎక్కడవున్నా ఆంధ్రులమే! మీవాళ్ళమే! మమ్మల్ని పరాయివాళ్లగా తోసివేయకండి! మేమూ సర్వదా వాంఛించేది ఆంధ్రప్రజల ఆదరాభిమానాలే! మాపై ఆంధ్రప్రజలలో, ఎవరైనా స్వార్థపరులు అపోహలుకల్పిస్తే, మా తరఫున మీరు వాటిని తొలగించండి.

మేము ఎక్కడున్నా మీరు మా నాయకులు, మేము మీ అనుచరులం. మీరుచేసే ప్రజాసేవలోనూ, కళాసేవలోనూ మేమంతా ఎల్లప్పుడు మీతో వుండగలమని మళ్ళీమళ్ళీ మనవిచేస్తూ, మా అభ్యోన్నిమన్నించి మాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనాలు అర్పించుకుంటున్నాం."

సన్మానం

(8వ పేజీ తరువాయి)

తులు తెమ్చుకోటం యెంతో గర్వించదగ్గ విషయం. అలాగే తమిళులుకూడ తెలుగు ఉచ్చారణ బాగానేర్చుకుని తెలుగుచిత్రాలలోనటిస్తే అభ్యంతరం ఎవరికీవుండదు."

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ఉపన్యాసం ముగియగానే, అధ్యక్షస్థానంలో వున్న బి. ఎన్. రెడ్డిగారు 'హైదరాబాద్‌లో ఫిలిం పరిశ్రమఅభివృద్ధిచెందటం అందరూ హర్షిస్తారు. కాని అందరిని అక్కడికిఆకర్షించేందుకు సంపూర్ణ పరికరాలనుకలిగి, పెక్కి కలిగా సౌకర్యాలు కలిగిన ఒక ఉత్తమ స్టూడియోను నిర్మిస్తే అందరూ వస్తారు' అని అన్నారు.

మద్రాస్‌లో చిత్రాన్నినిర్మిస్తున్న హైదరాబాద్‌మూవీస్ నిర్మాత శ్రీ గంగాధరరావు వందనసమర్పణతో; ఘంటసాల, సుశీల, లీల తదితరుల 'జనగణమన'తో సమావేశం పూర్తిఅయింది.

ఈ సన్మానసందర్భాన శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఆంధ్రప్రభుత్వనిర్ణయాలను బలపర్చుకోవలసిన అవశ్యకతవుంది. ముఖ్యమంత్రిగా, కేబినెట్ సబ్‌కమిటీ సభ్యుడుగా ఆయన సమర్థించుకొనకతప్పదు.

కాని ఆయన సమాధానం యెవరినీ ఒప్పించేదిగాలేదు. ఇన్నాళ్లుగా ఆంధ్రప్రభుత్వము ఫిలింపరిశ్రమవిషయం పట్టించుకొనకుండా హైదరాబాద్‌లో అందుబాటులో వున్న మిత్రులనుమాత్రమే సంప్రదించి 'కొన్నివత్తిడులవల్ల' తొందరగానిర్ణయాలు చేయవలసిరావటానికి కారణమేమిటి? యెవరు వొత్తిడిచేశారు? ఇంతత్వరగా ఈ నిర్ణయాలను చేయవలసినంత అత్యవసర పరిస్థితియేమిటి? ప్రజాభిప్రాయాన్ని వినియోగించేముందు ప్రభుత్వం ఎన్నోనెలలు అలోచిస్తూ కాలయాపనచేస్తుందే! ఒక ముఖ్యపరిశ్రమనుగురించి నిర్ణయాలకు వచ్చేముందు అనుభవజ్ఞులైనవారందరినీ సంప్రదించేట్టుగా కేబినెట్ సబ్‌కమిటీ యెందుకు కృషిచేయలేదు అనే ప్రశ్నలను వేయవలసివస్తుంది. దీనికి సమాధానం ప్రభుత్వంచెప్పాలి.

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు తాను ఎవరిమాట వినేవాణ్ణికాదని, తననెవరైనాఇన్‌ఫ్లుయెన్సు చేయలేరని సన్మానసభలో పలికినా, ఆయన కొన్నివొత్తిడులవల్ల త్వరగా నిర్ణయాలు తీసుకోవలసివచ్చిందని అన్నారు. ఆ వొత్తిడి యెవరిదగ్గరనుంచి వచ్చిందో మాత్రం ఆయనచెప్పలేదు. ఆయన మాటలు ధోరణిచూస్తే, ప్రభుత్వనిర్ణయాలు లోపభూయిష్టంగా వున్నాయని అంగీకరించినట్లుగానే భావించవచ్చు. అయితే, పెద్దమనిషి తరహాగా, ఆ లోపాలను సరిచేస్తే బాగుంటుంది.

★ లోకవృత్తం ★

(3వ పేజీ తరువాయి)

రష్యాబాహ్య రాజ్యాలకూ సంఘర్షణ రావచ్చును. దానిని తప్పించి, శాంతిగా ఉభయులను ఆలోచించుకుని ఒక రాజీ మార్గానికి వచ్చేటట్లుచేయడం ఆ ఉద్దేశ్యమని తెలుస్తున్నది.

• • •

రష్యా, అమెరికాలకు జినీవాలో నిరాయుధీకరణయందు క్రింది విషయములపై సమాధానం కుదరవచ్చునంటున్నారు.

1. 'పాతబడి' అనబడే బాంబర్లను (బాంబులు వర్షించే విమానాలను) ధ్వంసం చేయవలెను. అమెరికా సూచించినట్లు ప్రారంభదశను వెంటనే బానిర్చి, తదుపరి రష్యా సూచించినట్లు అన్ని బాంబర్లను తీసివేయవచ్చును.

2. అణుశస్త్ర నిర్మాణ రహస్యములను వెల్లడించరాదు. నాటో వారికి అమెరికన్లు అణుశస్త్రాలనివ్వడం ఈ సూత్రానికి విరుద్ధంగనక దానిని విరమించవలెనని రష్యా కోరింది.

3. అణుశస్త్రాలను కొత్తగా చేయవద్దు. ఇది అమెరికా ప్రతిపాదన. కేంద్ర యూరప్‌లో అణుశస్త్రరహిత క్షేత్రం కావలెనని పోలండు ముఖ్యులు కోరియుండిరి. అంతర్జాతీయమైన కంట్రోల్ అక్కరలేని భూగర్భ అణుశస్త్రశక్తి పరీక్షలను ఆపుజేయవచ్చును. యిట్టి విషయాలపై సామరస్యముగా చర్చజరగవచ్చును.

• • •

బాండుంగ్ సభకు, ఎవ్వరికి చెప్పకుండా ఎర్రచైనాను ఇండోనీషియా పిల్చిందని తెలుసుకుంటిమి. అందుకుగాను, ఆసియాలో చాల రాజ్యభాగంగల రష్యాను సైతం చర్చలకు పిల్వడం న్యాయమని మన ప్రతినిధి సూచించాడు.

ఎర్రచైనా అంగీకరించలేదు. ఇండోనీషియాకేమీ తోచలేదు. అందుకు ఆ విషయం అనిశ్చితంగావదలిపెట్టబడినది.

వచ్చే సంవత్సరం బాండుంగ్ (ఆఫ్రో ఏషియా రాజ్యాల) సభ జరుగుతుంది. వెనక బాండుంగ్ ప్రకటన వెల్వడిన రోజునే సమావేశం కాడుతుంది.

తటస్థరాజ్యాల సభకూ దీనికీ వ్యవధి కావలసినంత లేకపోతే అందులోనూ, ఇందులోనూ వున్న రాజ్యాల ప్రతినిధులకు ఆటంకాలెక్కువ కాగలవని మన ప్రతినిధి సూచించగా, అట్టి వ్యవధికి అనుకూలంగా సింహళం, ఎతియోపియా, ఈజిప్టు ప్రతినిధులు అభిప్రాయాలిచ్చినారు.

అట్లే ఆఫ్రోసియా సభ ఈసారి ఒక ఆఫ్రికా సీమలో జరగవలెనంటే, దానికి ఆ రాజ్యాలు అనుకూలంగా తమ అభిప్రాయాలను వెల్లడిచేసినవి.

స్వామ్రాజ్యవాదంమీద, ఎర్రచైనా ధంటికొట్టింది. పాకిస్తాన్ ప్రతినిధి భుట్టో అమలుకాని కొన్ని ఐరాస తీర్మానాలు—మన ప్రాంతాలకు సంబంధించినవి అని ప్రస్తావించి వదలినాడేకాని పలానా తగాదా అనలేదు. కాశ్మీర్ సమస్య అని శ్రోతలు ఊహించుకోవలెనని ఆయన వ్యాపం. అంతేగాక 'మత విషయకమైన ప్రత్యేకత'ను ఆయన అందించినాడు. ఆ 'ప్రత్యేకత' 'అపార్థీడ్' వంటిదట. ద. ఆఫ్రికాలో దౌర్జన్యహంకారం మూలంగా జరిగే శ్వేతముఖేతరుల కేటాయింపు, హింసాకాండ.

ఐతే, భుట్టో! ఆ అపరాధం ఎవరిదంటావు? పశ్చిమ పాకిస్తానిల ఒత్తిడిపై, తూర్పు పాకిస్తాన్నుండి హిందువులందరి పలాయనం గావించిందెవరయ్యా?

హాకిస్తాన్, టాంగనీకా, టర్కీ, ఇరాన్ రాజ్యాల ప్రతిపాదనపై ఒక విషయం చర్చకువచ్చింది. అదేమనగా ఆఫ్రోసియా రాజ్యాలలో పరస్పర కలహాలను తొలగించుకునే దానికి ఒక సామరస్యపు అంగనిర్మాణం కావలెనని ఆ రాజ్యాలు కోరినవి. దీనిపై ఎర్రచైనా అభిప్రాయం వెల్లడికాలేదట.

దరిమిలాన వెల్లడిదై వుండవచ్చును. అదేదో మనకు తెలిసినమీదట దానిని దర్శింతాం.

వారం.....వారం

(3వ పేజీ తరువాయి)

చివరకు, ఈ ప్రయత్నాల పర్యవసానం దేశంలో ఎటువంటి శక్తులకు బలమిస్తుంది? అదీ ఆలోచనీయాంశం.

ఎదటివారి సౌభాగ్యాన్ని పడగొట్టవలెననే పట్టుదల రాజాజీయందు కన్పిస్తున్నదేగాని, ఉత్తరోత్తర ఈదేశం ఏమైపోతుందనేదింత ఏకోశానా ఆయనకు వున్నట్లులేదే? ఇది చాల శోచనీయం.

ద్రాక్షారామం

(3వ పేజీ తరువాయి)

ఖర్చులుపోను ఇరవై ముప్పై వేలు రూపాయలు గిట్టుబాటు వుతున్నది. కడప, కర్నూలు ప్రాంతాల్లో రైతులుద్రాక్షతోటలు విరివిగానే పెంచుతున్నారు. వారికి ఎంతో ప్రోత్సాహకరంగా కనపడుతున్నది. ఈ విషయాలన్నీ చెప్తూ ముఖ్యమంత్రి యిలా అన్నారు. 'మద్యం వుత్పత్తికి లైసెన్సుల కొరకు చాల దరఖాస్తులు వచ్చివున్నాయి కాని ప్రభుత్వం నియమించిన తేక్‌చంద్ కమిటీ నివేదికను పరిశీలించినపిదప నముచిత నిర్ణయం తీసుకోబడుతుంది', అని చెప్పారు.

గ్రేపుకల్చర్ సొసైటీ అధ్యక్షులు శ్రీ యస్. మాలకొండారెడ్డి మాట్లాడుతూ 'ద్రాక్షతోటల పెంపకంవల్ల మేలిరకం మద్యాన్ని తయారుచేసి, యితరదేశాలకు ఎగుమతిచేసి విదేశ ద్రవ్యాన్ని ఆర్జించడం సాధ్యం కాగలుగుతుంద'న్నాడు. కవికోకిల 'పానశాల'లో అంటాడుగదా!'మానవ రక్తమునే త్రావెదరుమీరు, ద్రాక్షపలరక్తము త్రాగెదనునేను' అని.

మొత్తానికి మనపంటల విధానంలో ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పురావాలి. మనవ్యవసాయ విధానం కేవలం జీవిత విధానంగా మాత్రమేకాకుండా, ఒక విధమైన పారిశ్రామిక శైలిలో అభివృద్ధి అయితేనే దేశ సౌభాగ్యానికి తోడ్పడుతుంది. ఎప్పుడూ అవే విత్తనాల్ని, అవే పొన్నల్ని పండించుకోవడంతప్ప, పంటల విధానంలో వైవిధ్యాన్ని సాధించలేకపోతున్నాం. మనం తినే ఆహారంకూడా అదే నిస్సారమైన అన్నం, కూరలు మినహాయించి బలవర్ధకమైన పండ్లు వగైరాలు వుపయోగించుకొనే స్థితికి మనంయింకారాలేదు. ఈ కృషి జరగాలి.

శ్రీ ఎ. సి. చెప్పినారుగదా— 'యుగోస్లేవియాలో ప్రభుత్వం వివిధ ప్రాంతాల్లోని రైతులకు ఏఏపంటలు పండించాల్సింది పూర్తి వివరాలతో తెలియజేస్తున్నట్లుగా మన దేశంలో కూడా జరగాలి. ద్రాక్ష పెంపకంలోనేకాకుండా, ద్రాక్షపంట మార్కెటింగ్, ఎగుమతుల విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ చూపా'లన్నారు.

ద్రాక్షపంటపై హైద్రాబాద్‌లో జరిగిన ఈ సదస్సు దేశంలో చాలమంది రైతులను కదిలించినట్లున్నది. పంజాబ్, రాజస్థాన్, మహారాష్ట్ర, మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలనుండి ప్రతినిధులు హాజరైనారు. వీరంతా నగర ప్రాంతంలోవున్న ద్రాక్షతోటలను సందర్శించారు. హైద్రాబాద్ నగర పరిసర ప్రాంతాల్లో షుమారువెయ్యి ఎకరాలకు పైగా ద్రాక్షతోటలువున్నాయి. పంజాబ్‌లో – ద్రాక్షతోటల విషయమై ప్రత్యేక ప్రభుత్వ సలహాదారున్నారని, ఇందువల్ల అక్కడి రైతులకు ఎంతోసాయం లభ్యమవుతున్నదని తెలుస్తున్నది.

ఇటీవల నెల్లూరు జిల్లాలోకూడా అక్కడక్కడా చెదురుమదురుగా ద్రాక్షతోటల్ని పెంచుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వాకాడు దగ్గర చెంబోడులో నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు 10 సెంట్లలో పెంచుతున్నారట. నెల్లూరులో 'హాలికుడు' తన ఇంటిలో ఒకటి రెండు చెట్లు పెంచుతున్నాడు. వీటి ఫలితాలు ఎలావున్న యోమరి? ఉదయగిరి తాలూకాలో ద్రాక్ష బాగా పెరగవచ్చునని విషయజ్ఞులంటున్నారు. మన జిల్లా వ్యవసాయశాఖవారు ఈ విషయంలో కాస్త శ్రద్ధతీసుకొని జిల్లాలో ద్రాక్షపంట అభివృద్ధికి తోడ్పడగలిగితే ఎంతో బాగుంటుంది. —ఇస్కా.

కూనిరాగాలు

(5వ పేజీ తరువాయి)

దవఖాన పాఖాన కంపోష్టు గోతులతో
చెలువొంది
పల్లెపట్టులు పెండ్లి పందిళ్లగావెలసె...!"

ఈ కవికుమారుడన్నట్లు ఊబిపురాల హడావుడిలో—ఈ పంచాయతీ రాజ్య ఆశయం ఎంతవరకు నెరవేరింది, ఎంతవరకు నెరవేరలేదు – అనేది తెలుసుకొనేదెట్లా? పాలకవర్గంవారేమో – ఇదే అసలు సిసలైన రామరాజ్యమంటున్నారు; ప్రతిపక్షాలవారేమో రాక్షస రాజ్యానికి ఇది అద్దం మారుపేరు అంటున్నారు. ఈ వాగ్బాణ విన్యాసాలమధ్య అసలు నిజం తేలేదిమెట్లా?

పార్లమెంటులో మాదిరిగా ఎస్టిమేట్స్ కమిటీలు, పబ్లిక్‌ఎకౌంట్స్‌కమిటీలువుంటే-ప్రభుత్వ సంస్థలు ఎట్లాతడుస్తున్నాయి, వాటిల్లో అర్థికమైన తపిసీళ్ళమిటి అనే విషయాలపైన వార్షిక నివేదికలు వస్తుంటే నన్నా తెలుస్తుంటాయి. మరి ఈసమితుల ఆర్థిక వ్యవహారాలను తనిఖీచేసే స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గలిగిన యంత్రాంగమేమీలేదు. పోనీ సక్రమంగా ఆడిట్ అయినా జరుగుతున్నదాఅంటే అదీ అస్తవ్యస్తంగానేవుంది. ఈ సంవత్సరం మనజిల్లాలోని సమితులను ఆడిట్‌చేసే ఉద్యోగులు తక్కువైనందున లోకల్‌ఫండ్ ఆడిట్‌వారినుండి కొందరిని తాత్కాలికంగా తీసుకొని ఆడిట్ త్వరత్వరగా జరిపించేసినారు. ఇలా అటుందరగా పరుగులమీద ఆడిట్ జరిపించేస్తే వాళ్ళు యేమని బయటకు తీయగలరు? లక్షలాది రూపాయలను గ్రాంట్లను, సబ్సిడీలను మందినీళ్ళప్రాయంగా ఖర్చుపెట్టేస్తున్న ఈ సమితులను ఒక్కొకదాన్ని ఆడిట్‌చేయడానికి పదిరోజులకంటే వ్యవధినివ్వలేదట. సంవత్సరంలో ప్రతినెలా ఖర్చులను పీరు తనిఖీచేయ నక్కరలేదట; సంవత్సరంలో ఆరునెల్ల అకౌంట్లుమాత్రం చూసేసి ఆడిట్ రిపోర్టుపంపి తేదాలట. పోనీ ఇందులోనైనా వారికి విస్తృతమైన అధికారాలేమీ ఇవ్వలేదు. పుస్తకాలు మాత్రం చూసి అకౌంట్లు తనిఖీ చేయడానికి మాత్రమే వీళ్ళకు అధికారంవుంది. డబ్బు ఎట్లా ఖర్చుపెట్టారో, స్కీములు ఎట్లా అమలు జరుగుతున్నవో పరిశీలన జరిపి విచారించేందుకు వీళ్లకు అధికారాలు లేవు. ఉదాహరణకు ఒక సమితి రు. 500 లుపెట్టి ఒక సైకిల్ కొన్నదనుకోండి, లేక రు. 5000 లు ఖర్చుపెట్టి ఒకరోడ్డు వేయించిందనుకోండి; ఆ సైకిల్ వున్నదాలేదా, ఆ రోడ్డు రోడ్డులాగవుందా లేక రొంపమాదిరిగావుందా అని చూసి విచారించ నక్కర్లేదట. సమితి పుస్తకాల్లో అయా వస్తువులక్రింద లెక్కాదారప్రకారం ఖర్చులు వ్రాసివుంటే చాలునట. ఈ విధంగా జరిగే ఆడిట్ ఎంత సుద్దంగా వుంటుందో వేరే చెప్పాల్నా? ఈ ఆడిట్ రిపోర్టులవల్ల ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా తెలుసుకోవల్సింది యేమీవుండదు! శుద్ధదండుగ!

ఇట్లా ఒక సమితిని ఆడిట్ చేసివచ్చిన ఆఫీసర్ను అడిగాను ఆ సమితి పరిపాలన పట్ల నీ అభిప్రాయం యేమిటని. ఆయనన్న మాటలివి: 'ఏముంది, సబ్సిడీలు, గ్రాంట్లు పంపకంచేసే ఆఫీసుమాత్రమే ఆ సమితి. అదిచేసేమరోపని నాకేమీ కనిపించలేదు.' అధికారం లేకపోయినా, కుతూహలంకొద్దీ ఒకరోడ్డును తనిఖీచేయనుదూస్తే అక్కడ రోడ్డుకుబదులు రాళ్లూ, మట్టిమాత్రమే పడివుండట, ఇట్లనే ఎన్నోపనులు ఎత్తుబారంగా జరిగినవివున్నాయి, ఈ పనులకై వేలకువేలు ఖర్చుఅయినట్లు మాత్రం వ్రాసివుందట! సమితి ఉద్యోగులు చాలమందికి పుస్తకాల్లో జీతాలుమాత్రం పద్దులుగా కనపడుతున్నవికాని; ఆ జీతాలకు తగినంత పనిరూపంలో కనపడలేదట. సమితి నిర్వహించాల్సిన పనులలో శ్రమదానమని, ప్రజలే స్వయంగా పాల్గొని చేయాల్సిన భాగమని మొదలైన పద్దులు అనేకంవున్నా, వాస్తవంలో అవన్నీ గాలికిపోయి వొట్టి సబ్సిడీలుమాత్రం కనిపిస్తున్నవట. ఇవన్నీ దాఖలాలతోసహా చూపవచ్చువున్నా, చూప పనిలేదట ఆడిట్‌రిపోర్టులో. మరి ఆడిట్ అనేది ఎందుకో, అదొక సంప్రదాయంకాబోలు! ఇట్లా లక్షలాది ధనం నీళ్లగారిపోతున్నా, కాగితాలమీద మాత్రం పరిపాలన సజావుగా సాగిపోతున్నట్లు చూపే ఈ యంత్రంగానికి యిన్నాళ్ల ప్రజలు 'జై' అంటూ వుండాలి? ఈ విషయాలన్నీ క్రమంగా ఈ శీర్షిక క్రిందనే వారం వారం పాఠకులకు విపులంగా చర్చించుకొందాం.

జైలు జీవితం హాయి

(5వ పేజీ తరువాయి)

అనేమంది పరం వుందని కూడా చెప్పారు.

ఈ మారుతున్న దృక్పథానికి అనుగుణంగానే జైలుజీవన విధానంలో ఎన్నోసంస్కరణలు జరిగాయని చెప్తూ బీహారులో ఒక జైలులో సూలుమిల్లు నడుస్తున్నదన్నారు; హైద్రాబాద్ ప్రాంత జైళ్లలో బూట్లు, వగైరాలుచేసే చేతిపనులపరిశ్రమలు వున్నాయని చెప్పారు. వచ్చే ఒకటి రెండు సంవత్సరాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ జైళ్ళలో పరిశ్రమలు కొన్నిటిని స్థాపించే విషయమై పరిశ్రమలశాఖవారితో కలిసి సమష్టిగా ఒక పథకం తయారు కాబోతున్నదన్నారు. నాగార్జునసాగర్ వద్దవున్న 'ఆరుబయలు జైలు' మాదిరిగానే, తుంగభద్రకాల్వ, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు ప్రాంతాల్లో ఆరుబయలు జైళ్ళు త్వరలోనే ప్రారంభిస్తారని చెప్పారు. రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఒక కేంద్ర జైలును దేశంమొత్తంమీద ఎక్కడా లేనివిధంగా ఆధునికంగా నిర్మించేయోచన కూడా వున్నదని వెల్లడిచేశారు.

అసిస్టెంటు జైళ్ళ ఇన్స్‌పెక్టరు జనరల్ శ్రీ కె. ఎల్. ఎన్. రెడ్డి ప్రారంభంలో మంత్రులకు, అహూతులకు స్వాగతంచెప్తూ కొన్ని వివరాలు చెప్పారు. 1801లో నెల్లూరులో రెండవతరగతి జైలుగా ప్రారంభమైన ఈజైలు—ప్రస్తుతం జిల్లాకోర్టువుండే ప్రదేశం నుండి పోలీసు లైన్సువుండే ప్రాంతందాక వుండిందంటూ, దాదాపు శతాబ్దంక్రితం ఇక్కడిజైలుఖైదీలు రంగనాయక దేవాలయ గుణావర్ధనం త్రవ్వకాలపనిని, జైలుకు ముందుగావుండే పంతెనను స్వయంగా నిర్మించినారని చెప్పారు. రంగనాయక అలయ త్రవ్వకాల్లో ఇక్కడి ఖైదీలు పాల్గొన్నట్లు దాని త్రిక దాఖలాలులేవు కాని, యేనుగులమిట్ట దగ్గర అంటే నెల్లూరు కాలేజి హాస్టలు భవనంముందున్న కోనేరును జైలు ఖైదులే త్రవ్వినారని అక్కడ నేటికీవున్న శాసనం తెలుపుతున్నది. చీటినిబట్టి – నేడేగాదు, పూర్వంకూడా ఇట్టాంటివి జరిగాయని తెలుస్తున్నది.

ఇప్పుడు ఈ కొత్తజైలులో కడప, చిత్తూరు, నెల్లూరుకు సంబంధించి మూడేళ్లదాక శిక్షింపబడ్డవారు వుంటారట. 500 మందివుండేందుకు వీలుగా వుంటుందట.

పంచాంగం

గురోదయము

మే నెల 9 తేది మౌఢ్యనివృత్తి ప్రాక్షో గురోదయము.

కర్తరి

మే నెల 7 తేదిమొదలు 28 తేదివరకు పాత్రుకర్తరి. గృహారంభ-ప్రవేశ, బావులు, మట్టి, రాయి, కొయ్యపనులు చేయరాదు.

వర్షసూచన

మే నెల 2 తేదిమొదలు 11 తేదిలోగా వృష్టికి హేతువు.

ఏప్రెల్ తిథులు

25 శని	చతుర్దశి	రా. 9-42 గం.వ
26 ఆది	పూర్ణిమ	రా. 10-21 గం.వ
27 సోమ	బ.పాడ్యమి	రా. 11-44 గం.వ
28 మంగళ	విదియ	రా. 1-27 గం.వ
29 బుధ	తదియ	రా. 3-11 గం.వ
30 గురు	చవితి	తె. 5-06 గం.వ

మే నెల తిథి

1 శుక్ర పంచమి పూర్తి.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED

(Regd. office: UDIPI Adm.office: MANGALORE.)

have pleasure to announce the opening of their two new branches at:

1. BASAVANGUDI
BANGALORE-CITY
(1st floor, No. 174-A, Gandhi Bazaar)
on 29th April 1964

&

2. TRIVANDRUM
Kerala State.
(No. TC 965, Main Road),
on 13th May 1964.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

రూ 400 లు శిస్తుకడుతుంది. అమె ఈ ఫసలీలో రెండువాయిదాలు చెల్లించింది. మూడవవాయిదా ఏప్రెల్ లో చెల్లించవచ్చు. కాని వదిరోజులక్రితం హాయంకాలం 1 వ నెంబరుఫారం జారీచేశారు. అనాటి రాత్రి 8 గంటలలోపల శిస్తుకట్టకుంటే ఎడ్లునుతోలుకపోతామని హెచ్చరించారు. ఈవిధంగా గ్రామంలో 10, 15 మంది విషయంలోచేశారు. గ్రామంలో రెండేళ్ళనుండి ఆ న లు శిస్తులుకట్టనివారున్నారు. ఈ విషయం మునసబుకుతెలియదా? రెవిన్యూఇన్‌స్పెక్టరుకుతెలియదా? ఈ అక్రమాన్ని పై అధికార్లయినా అరికట్టడం అవసరం.

, , ,

నెల్లూరుతాలూకా కనుపర్తిపాడునుండి మరొకరైతు ఈవిధంగా వ్రాస్తున్నారు–

మా గ్రామంలో పాతబాకీ నూటికి 99 పాళ్లు వసూలుకాగా, 1373 ఫసలీకి 4 వేలకుగాను రూ 2,400 లు వసూలయింది. ఇంత బాగా వసూలుచేసినందుకు మా గ్రామాధికార్లకు ప్రశంసాపత్రాలుగూడా వచ్చాయి. వ్యాపారులు ధాన్యం కొనడం మానివేసినందువన, రైతులవద్ద డబ్బులేక మూడవవాయిదావసూళ్ళు కొంత మందగించాయి. కాని స్పెషల్‌తాసిల్దారు, తన క్రింది రివిన్యూసిబ్బందితో గ్రామంమీద దాడిజరిపి, నిర్దాక్షిణ్యంగా, నిరంకుశంగా జప్తులు ప్రారంభించారు. మచ్చుకు చూడండి: ఒకరైతు ఇంటికిపోయి, అతని భార్య చెవిలోనికమ్మలు లాగమన్నారు. ఇంకొకరిఇంటికిపోయి ఆ ఇల్లాలు మంగళసూత్రపు సరడును జప్తుచేయమన్నారు. అందరివద్దా ఈ కాఠిన్యాన్నే వహించివుంటే, అదొకరకం. కాని కొందరివద్ద మాత్రం విచక్షణచూపడంజరిగింది. ప్రజారాజ్యంలో ఇలాంటి నిరంకుశప్రవర్తనలు ప్రభుత్వానికి తీరనిచెడ్డపేరును తేగలవు.''

ఇకనైనా శిస్తువసూళ్లలో అధికార్లు సౌమ్యతను ప్రదర్శించగలరని ఆశిస్తాము.

వెంకటగిరి హాస్పిటల్

గోషాహాస్పిటల్‌ను ప్రభుత్వం స్వాధీనముచేసుకొని 8 సంవత్సరాలైంది. నాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారి సమక్షంలో వెంకటగిరి రాజాగారు లక్షన్నరరూపాయలు విలువజేసే హాస్పిటల్ భవనాలు తదితరములన్నీ ప్రభుత్వానికి దత్తంజేసారు. కాని ఆనాటినుండి ఈనాటి వరకు అస్పత్రికి డాక్టరులేరు; భవనాలను స్వాధీనం జేసుకున్న ప్రభుత్వం, అస్పత్రి నిర్వహణకు బాధ్యత వహించలేకపోతున్నది. జమీన్‌దార్లకాలంలో తాలూకాలోని స్త్రీరోగులకు ఎంతగానో సహాయకారిగా, ఉపయోగకారిగావుండిన ఈ హాస్పిటల్ ఈవిధంగా దుస్థితిపాలైపోయింది. రాజాగారిస్వాధీనంలో వుండివుండినా వారైనా దానిని నిర్వహించేవారు. కాని ఆ అవకాశంగూడా లేకుండాచేశారు. రాజాగారిని ఒప్పించి అస్పత్రిని ప్రభుత్వానికిప్పించిన అప్పటి శాసనసభ్యుడు శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డి అంతటితో తనబాధ్యత తీరిపోయిందనుకున్నారు; ఇప్పటి శాసనసభ్యుడు శ్రీ అల్లం కృష్ణయ్య ఆ శ్రమే పెట్టుకోవడంలేదు. మధ్యలో ప్రజలు ఆరోగ్యానికీ, నష్టానికి గురియవుతున్నారు.

దాతలైన రాజాగారే ప్రభుత్వాన్ని తొందరజేసి, డాక్టరును నియమింపజేసి, హాస్పిటల్‌ను పునరుద్ధరింపజేయడం బాగుంటుంది. యువకుడు, ప్రజాసేవోత్సాహి, సామాన్యప్రజలలో కలసిపోయే రాజకుమార్ శ్రీ గోపాలకృష్ణగారు ఈ కృషికి గడంగగలరని ఆశిస్తాము.

—పౌరుడు.

పొదిలి ఫస్ట్!

నూటికి నూరుపాళ్ల వన్నులు వసూలులో ఈ సంవత్సరంగూడా పొదిలి ఫస్ట్ వచ్చింది. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ కె. సుబ్బయ్య, వారిసిబ్బంది అభినందనీయులు.

పెదచెర్లోపల్లెకు బస్

కనిగిరితాలూకా పెద్దగ్రామములలో ఇది ఒకటి. మాధ్యమిక పాఠశాల వున్నది. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం నెలకొల్పబడనున్నది. 30 గ్రామాలకుకూడలి. వ్యాపార కేంద్రం. ఇదివరకు కొంతకాలం బస్సులు వస్తూ ఆగిపోయినవి. రోడ్డు మరమ్మత్తుకు గూడా సమితి రూ 8, 600లు మంజూరు చేసింది.

అర్.టి.ఓ.గారు బస్‌రూటును మంజూరు చేసి ఈ గ్రామ ప్రజలకు ప్రయాణ సౌకర్యాన్ని కల్గించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. —గ్రామస్తుడు

గండవరం ట్రస్టీలు

గండవరం శ్రీ ఉదయగిరీశ్వరస్వామి వారి దేవస్థాన ధర్మకర్తలుగా శ్రీయుతులు వేమిరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డి, బొమ్మా శేషరెడ్డి, దుండి సుబ్బారెడ్డి, బుర్రా రంగారెడ్డి, వడియారం కాయప్ప నియమింపబడినారు. 7 తేది వీరిలో శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డి మేనేజింగ్‌ట్రస్టీగా ఎన్నుకోబడినారట.

గుండవోలు మరణం

కరణం శ్రీ పులికొల్లు రామయ్య 15 తేది గూడూరులో మరణించారు. వారు ప్రతిసంవత్సరం పెంచలకోన తిరునాళ్లలో అన్నసత్రం నిర్వహించేవారు. వారిఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక. —ఒ. వి.

గునపాడు ఉచిత భోజనం

ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఉచిత మధ్యాహ్న భోజన పథకం 6 తేది ప్రారంభించబడింది. శ్రీ కొండ్లపూడి నారాయణరెడ్డి అమెరికా రవ్వతో తయారైన ఉప్మాను, పాలను పిల్లలకుపంచారు. మా పాఠశాల బీదపిల్లలకు ఈ సహాయం చేసిన కోటసమితి అధ్యక్షునికి, బి. డి. ఓ. కు మా ధన్యవాదములు.

—బి. సుబ్బరామరెడ్డి

కోట సమితి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

ఇచ్చుటకు తాము సుముఖులమని, అయితే దారిలో నెల్లూరుజిల్లా దక్షిణప్రాంతానికి ఆ పథకం వుపయోగపడాలనిచెప్పారు. శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా ఈ నెలలో ఎంతోమందిపెద్దలకు స్వాగతం చెప్పేభాగ్యం తనకు కల్గిందన్నారు.

అన్నిటికన్నా శ్రీ అనం వెంకటరెడ్డి వుపన్యాసం అర్థవంతంగావుండింది. ఇన్నాళ్ళు రాజకీయాల్లో పరోక్షపాత్రను మాత్రమే వహిస్తూవుండిన శ్రీ వెంకన్న ఇంత అనతికాలంలోనే వుపన్యాసనైపుణ్యాన్ని సంపాదించగలగడం ఆశ్చర్యంగానేవుంది. ఆయన మాట్లాడుతూ, స్వతంత్రపార్టీ దారిద్ర్యవ్యాపారము నమ్మవద్దని, తనుపూర్తిగా జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షపదవికి శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి అభ్యర్థిత్వాన్ని బలపరుస్తున్నానని చెప్పారు. నల్లపరెడ్డి సోదరులు తనసోదరులేనని, "రక్తసంబంధం కంటే రాజకీయ సంబంధమే బిగరాని బంధమని", కష్టపడి పనిచేసే నల్లపరెడ్డి సోదరులను జిల్లాపరిషత్‌కు, సమితికి ఎన్నుకోవాలని కోరారు.

తొలిరోజు సమ్మేళన ప్రారంభకులు రెవిన్యూమంత్రి శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి మాట్లాడుతూ, తనకు ధామిగుంటపాళెం, వల్లమేడు, రెడ్డిపాళెం గ్రామాల్లో భూస్వాములు బినామీ పట్టాలు సంపాదించి పేద హరిజనులకుకల్పిస్తున్న యిబ్బందులుగూర్చి అర్జీలు ఇవ్వబడ్డాయని, ఈ బినామీపట్టాలు విషయమై వెంటనే విచారించాలని రెవిన్యూ అధికారులకు ఆదేశమిచ్చానని చెప్పారు. సభానంతరం నాటకపోటీలు నిర్వహించబడ్డాయి.

వట్టి వుపన్యాసాలుమాత్రమే సమ్మేళనముకాదని నిరూపించేందుకుగాను రోజా వుపన్యాసాలనంతరం నాటకపోటీలు, బుఱ్ఱకథలు, విచిత్రవేషధారణ, సంగీతపోటీలు, పశుప్రదర్శనలాంటివికూడా జరిగాయి. ప్రదర్శనలలో గెలుపొందినవారికి సినీమానటి శారద బహుమతులువంచారు.

ఈ సందర్భంగానే 13 తేది సాయంత్రము మెట్టులో గ్రంథాలయ నూతన భవనం, పంచాయితీకార్యాలయ నూతన భవనం ప్రారంభోత్సవాలు జరిగాయి. మెట్టు పంచాయతీఅధ్యక్షులు శ్రీ పుచ్చలపల్లి గోపాలరెడ్డి తేనీటివిందుచేశారు.

సమ్మేళనం ఆఖరురోజునసభకు శ్రీ వి. శ్యామసుందరరెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. సినిమానటుడు శ్రీ కాంతారావు వుపన్యాసమేకాకుండా, ఆ లెగ్గాండరు పాత్రను నటించి చూపించనుకూడాచూపించారు.

ఈ సమ్మేళన కార్యక్రమాల్లో కోట సమితిఅధ్యక్షులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ చిల్లకూరు చెంచురాఘవగోపాలరెడ్డి, బి. డి. ఓ. శ్రీ [illegible] యం. యూనాది విరామంలేకుండా పాల్గొన్నారు. —ఒ. వి.

వార్షికోత్సవాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

క్లాసులు జరిపినాము. డిసెంబరునాటికే పాఠాలు పూర్తిచేసాము. జనవరినుండి పునశ్చరణం చేయించాం. సర్కారు పరీక్షలతో సమానమైన మూడుపెద్ద పరీక్షలు వ్రాయించాం. సంస్థాపనలోగల వ్యక్తిత్వం, పారిశ్రామికలోని ప్రత్యేకతతో పాటు, బోధనా విషయాలలోగూడా ఈ విద్యాలయంలో విశిష్టతవున్నది. ఇతర బాలుర బళ్ళకు బాలికల పాఠశాలలకు తేడా అంతగా వుండదు. రెండింట ఒకే రకపు విద్యగరపబడుతుంటుంది. ఈ విద్యాలయం భావిభారత రమణులకుగాను నెలకొల్పబడినది. పాలకవర్గంవారు ఎక్కడలేని విద్యలు యిక్కడ ఏర్పాటుజేసారు. గృహనిర్వహణ శాస్త్రము, నృత్యసంగీతాలు సర్కారు పరీక్షావిషయాలుగా బోధిస్తున్నారు. వీడవపారం సర్కారుపరీక్షకు తయారుచేస్తున్నారు. ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థినులు ఈ విషయాలలో కాలేజీలో చదివి డిగ్రీ పొందవచ్చును. మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గృహనిర్వహణ శాస్త్రం నేర్పే బళ్లు ఐదారుకన్నా ఎక్కువలేవు. ఇక నృత్యసంగీతాలు పరీక్షా విషయాలుగా బోధించే బడి ఒక్కటిగూడాలేదు–మా శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం తప్ప. రాబోవు సంవత్సరం సంస్కృతము, వాణిజ్యవృత్తి విద్యలగు నైపు, షార్టుహ్యాండు, వాద్య సంగీతం ఏర్పాటుచేయుటకు పాలకవర్గంవారు ప్రభుత్వాన్ని అర్థించివున్నారు.''

హెడ్మాస్టరు నివేదిక అనంతరం జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు సతీమణి శకుంతలారావు బహుమతి ప్రదానం గావించారు. అనేక విషయాలలో పోటీలు జరిపారుగాని, గెల్చినవారికి సర్టిఫికేట్లు తప్ప, వస్తురూపంగా బహుమతులు యివ్వలేకపోవడం తీరనిలోపంగా కనుపించింది. వార్షికోత్సవానికి ఇంతపెద్దఏర్పాట్లుజేసిన హెడ్మాస్టరుగారు, బహుమతుల విషయంలో శ్రద్ధవహించినట్లులేదు. విద్యార్థినులకు వుత్సాహాన్నిచ్చేవి, కలకాలం జ్ఞాపకంవుండేవి బహుమతులు. సెకండరీ గ్రేడు టీచరుగా ప్రవేశించి, స్వయంకృషితో, పరిశ్రమతో, దీక్షతో ఎం. ఏ. పట్టం పొందగలిగిన ఆదర్శవతియైన ఉపాధ్యాయిని శ్రీమతి సావిత్రమ్మ కుమార్తె రజన్మపద, పి. విమల ఒక్కొకరు డజనుకుపైగా బహుమతులు పొందారు. ఈ స్కూలు ఉపాధ్యాయినిగా వుండి దివంగతురాలైన తన కుమార్తె కుమారి సావిత్రమ్మ జ్ఞాపకార్థం ఆమె తండ్రి శ్రీ రేబాల సుబ్బరామరెడ్డి ఇచ్చిన రూ 50 ల బహుమానం నలుగురు విద్యార్థినులకు పంచబడింది.

నృత్యసంగీత కార్యక్రమాలు "అప్పుడే అయిపోయిందే" అనిపించింది. అంశాలు అంతతక్కువగా ఎందుకు పెట్టారో! శ్రీ జోసెఫ్ గాత్రం ఎంతోసేపైనా వినాలనిపించింది.

చివరన సభాధ్యక్షులు శ్రీ సుబ్బారెడ్డి విద్యార్థినులకు అనుభవపూర్వకమైన హితోక్తులు చెప్పారు. —మా. వి.

ఇతర పాఠశాలలు

లింగసముద్రం: హైస్కూలు వార్షికోత్సవం 10 తేది డాక్టరు సుల్తాను మొహిదీన్ అధ్యక్షతన జరిగింది. ఎం. వి. శాస్త్రి, పి. వి. సుబ్బారావు ప్రభృతులు వుపన్యసించారు.

శాఖవరం: హైస్కూలు తృతీయ వార్షికోత్సవం పై డాక్టరుగారి అధ్యక్షతనే పై వుపన్యాసకులతోనే జరిగింది. వినోద ప్రదర్శనం చక్కగావుండినది.

విడవలూరు: మేరా రామిరెడ్డి–మేనకూరు మల్లారెడ్డి హైస్కూలు వార్షికోత్సవం 14 తేది వైభవంగా జరిగింది. ప్రాంతీయ విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ గోపీనాథ్ రాక వార్షికోత్సవానికి విశిష్టత చేకూర్చింది. సభకుముందు చిత్రకళా ప్రదర్శనాన్ని శ్రీ గోపీనాథ్ ప్రారంభించారు. స్కూలు లిఖితపత్రిక 'ప్రగతి'ని జిల్లాపరిషత్తు కార్యదర్శి ఆవిష్కరించారు. కోవూరు సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షించిన సభలో శ్రీ గోపీనాథ్ ప్రభృతులు వుపన్యసించారు. స్కూలు కమిటీ ప్రెసిడెంటు శ్రీ పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డి కాలేజికి, ఇండస్ట్రియల్ స్కూలుకు, బాలుర విశ్రాంతి మందిరానికి శ్రీ గోపీనాథ్ ముందు వాగ్దానంగావించి, తన త్యాగనిరతిని ప్రకటించుకున్నారు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ బి. రాధాకృష్ణమూర్తి వందన సమర్పణం గావించారు. —రమణయ్య.

మహిమలూరు: శ్రీ అనంసంజీవ రెడ్డి అధ్యక్షతన మిడిల్‌స్కూలు వార్షికోత్సవం జరిగింది. స్కూలు భవనాలను వెంటనే చేయించగలననిచెప్తూ, హాస్టలును నెలకొల్పుకోవలసిందిగా శ్రీ సంజీవరెడ్డి సలహాయిచ్చారు. వివిధ పోటీలలో గెల్చిన వారికి ఆత్మకూరు పంచాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ గుండాల రమణారెడ్డి బహుమతులు పంచారు. మంచిమార్కులు తెచ్చుకున్న 6, 7, 8 తరగతుల విద్యార్థులు ఏ. రఘురాం, ఎం. భాస్కరరెడ్డి, బి. శ్రీనివాసులు ప్రత్యేక బహుమతులు పొందారు. —మా. వి.

సంగం: హైస్కూలువార్షికోత్సవం శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. భవనము తదితర వసతులు లేకపోయినా, బోధనాదివిషయాలలో స్కూలు వివిధంగా పురోభివృద్ధి చెందుతున్నది వివరిస్తూ; భవన నిర్మాణానికి 20 వేల రూపాయలు వాగ్దానంజేసి, నాటి బహుమతి వస్తువులను కొనియిచ్చిన శ్రీ కృష్ణం రామపుల్లశెట్టి ఔదార్యాన్ని కొనియాడుతూ; వుత్సాహవంతులైన స్కూలు కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కోట భాస్కరరెడ్డి కృషితో, శ్రీ సంజీవరెడ్డి సహకారంతో స్కూలు అచిరకాలంగా అభివృద్ధి చెందగలదనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తంజేస్తూ హెడ్మాస్టరు శ్రీ సి. రామమూర్తి నివేదిక సమర్పించారు. మహమ్మదాపురం హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఆర్. హనుమంతరావు వుపన్యసించగా, శ్రీ గుండాల రమణారెడ్డి బహుమతులు పంచారు. —టి. రమణయ్య

పొతకమూరు: దర్శి శేషమాంబ మెమోరియల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవం శ్రీ దర్శి వెంకట శివరామకృష్ణరావు అధ్యక్షతన జరిగింది. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ ఎస్. ఎల్. పూర్ణానందం నివేదిక చదివారు. శ్రీ జి. శంకరయ్య వుపన్యసించి, బహుమతులు పంచారు.

వరగలి: మిడిల్‌స్కూలు వార్షికోత్సవం జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్ అధ్యక్షతన పెద్ద కార్యక్రమంతో జయప్రదంగా జరిగింది. సర్వమత సర్వోదయ ప్రార్థనతో కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. బుర్రకథ, జాతీయ భావావేశమైన హెడ్మాస్టరు శ్రీ సి. జి. కృష్ణరావు స్కూలు కార్యక్రమాలను వివరించారు. స్కూలు కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, గూడూరు బి. డి. ఓ. శ్రీ ఆర్. రఘురామయ్య శ్రీ వేమారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి వుపన్యసించారు.

— పి. వేణుగోపాల్

నెల్లూరు పౌరవతంసుల కోరికపై

*** పూర్ణా కాంటీన్ ***

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు–1

1–4–1964 తేది బుధవారం - నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులో

పూర్ణా కూల్ డ్రింక్స్ (అండ్ ఎరేటెడ్ వాటర్స్)

నూతన అనుబంధ సంస్థను స్థాపించి, నడచుచున్నందుకు మా సంతోషమును నెల్లూరు పౌరులకు ప్రకటించుచున్నాము.

ఖాతాదారులకు మేము యిచ్చు ఎరేటెడ్ వాటర్సు. కూల్‌డ్రింక్స్ డిస్టిల్డు వాటరుతోను, శ్రేష్ఠమైన పంచదారతోను, ఉత్తమ రకపు ఎసెన్సులు, జాములతో తయారగుచున్నవి. యివి మా సమేదారుపేట షో రూమ్ నందును, ఆత్మకూరు బస్టాండు క్యాంటీనందును కూడా దొరుకును.

మా సోడాలు ప్రత్యేకముగ చెప్పదగినవి - ఎందువల్లనంటే మంచినీరును కాచి వడకట్టి తయారు చేయుచున్నాము. ఆరోగ్యమునకు వరమువంటిది.

బాదంబీర్	తేనె, నిమ్మరసము	ఐస్‌క్రీమ్
ద్రాక్షరసము	(శ్రేష్ఠమైన జూర్గుతేనె)	(పలురకములు)
అనాసపండురసం	మామిడిపండ్లరసం	ఫ్రూట్ సాలడ్
ఆపిల్ రసము	ఆరంజ్ క్రష్	(2 రకములు)
		నిమ్మసోడా

ఒకసారి వేంచేసి - పానీయముల సేవించి - రుచిని - రుచిని ప్రశంసించి ఆనందమును - తృప్తిని పొందుడు.

ఫోనులు : ఆఫీసు : 294. ఫ్యాక్టరీ : 496. రెసిడెంస్ : 492.

షరా:- మా పానీయములను (సోడా - క్రష్ మున్నగునవి) విక్రయించదలచిన వ్యాపారులు వర్తకవురేట్ల విషయమై హెడ్డాఫీసులో తెలుసుకునేది.

Edited, printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P)